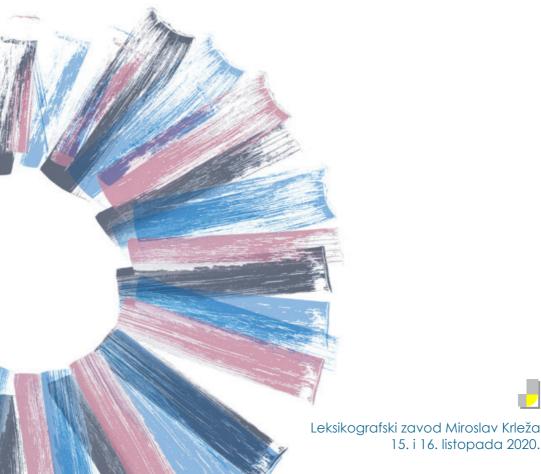

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

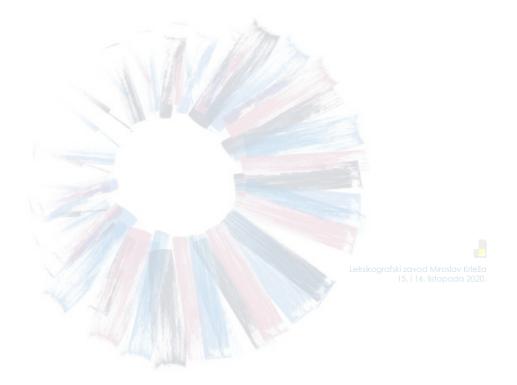
međunarodni znanstveni skup

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP ENCIKLOPEDIKA 2020 – DOSEZI I IZAZOVI

INTERNATIONAL CONFERENCE
ENCYCLOPEDISTICS 2020 – ACHIEVEMENTS AND CHALLENGES

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP ENCIKLOPEDIKA 2020 – DOSEZI I IZAZOVI

INTERNATIONAL CONFERENCE ENCYCLOPEDISTICS 2020 – ACHIEVEMENTS AND CHALLENGES

Nakladnik / Publisher

Leksikografski zavod Miroslav Krleža

The Miroslav Krleža Institute of Lexicography

Za nakladnika / For the publisher
Bruno Kragić

*Urednica / Editor*Iva Klobučar Srbić

Prijelom / Layout
Ivo Horvat

Oblikovanje naslovnice / Cover design
Andrea Holenda

Tisak / Printed by

Division 4 Vision, Zagreb

ISBN 978-953-268-061-4

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001076549.

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP ENCIKLOPEDIKA 2020 – DOSEZI I IZAZOVI

U povodu obilježavanja 70. obljetnice osnutka Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža

INTERNATIONAL CONFERENCE ENCYCLOPEDISTICS 2020 – ACHIEVEMENTS AND CHALLENGES

On the occasion of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography's $$70^{\rm th}$$ founding anniversary

Organizacijski odbor / Organising Committee

Ivana Crljenko, Vlatka Dugački, Filip Hameršak, Zdenko Jecić,
Nataša Jermen, Iva Klobučar Srbić, Bruno Kragić

Programski odbor / Programme Committee

Petra Bago, Vlaho Bogišić, Damir Boras, Irina Deretić, Peter Jordan, Stipe Kutleša, Janko Lozar, Nives Mikelić Preradović, Željko Pavić, Slaven Ravlić, Krešimir Regan, Hrvoje Stančić, Goran Sunajko, Domagoj Vidović, Antun Vujić

> Tehnička potpora / Technical Support Zdravko Pondelak, Cvijeta Kraus

Leksikografski zavod Miroslav Krleža 15. i 16. listopada 2020.

PROGRAM

ČETVRTAK, 15. listopada 2020.

(Velika dvorana)

9.00 – 9.30 Otvaranje skupa i uvodno izlaganje:

Filip Hameršak: Moderna hrvatska enciklopedika između struke, društva i države

9.30 – 10.15 Pozvano izlaganje:

Toma Tasovac: Imagining the Future of Dictionaries: Tracing the Early History of eLexicography

10.15 - 10.30 Stanka

10.30 - 12.30 DIGITALNA ENCIKLOPEDIKA I UMREŽENO ZNANJE (I. sesija)

Moderatori: Hrvoje Stančić i Nataša Jermen

Izlaganja:

Zdenko Jecić i Nataša Jermen: Enciklopedika danas – Leksikografski zavod Miroslav Krleža i digitalno doba

Darko Čokor i Ivana Kresnik: Hrvatska i Wikipedija

Tihomir Živić: Encyclopædia Britannica Online: mrežno izdanje pouzdanoga priručnika (2012.–2020.)

Unai Belaustegi i María José Villa: *Bilbaopedia:* The First Digital Encyclopedia Dedicated Exclusively to a Single City

Jasmina Tolj, Ivan Smolčić i Petra Bago: Izazovi u prostornom obilježavanju i prikazu enciklopedijskog znanja

Iosip Mihaliević: Igrifikacijski elementi na mrežnim stranicama enciklopedija

Koraljka Kuzman Šlogar: Digitalne istraživačke infrastrukture i umreženo znanje

Rasprava

12.30 - 13.30 Stanka za ručak

13.30 – 16.00 DIGITALNA ENCIKLOPEDIKA I UMREŽENO ZNANJE (II. sesija)

Moderatori: Petra Bago i Zdenko Jecić

13.30 – 14.00 Pozvano izlaganje:

Eveline Wandl-Vogt: Rethinking a Genre: Accelerating Encylopedic Knowledge into Action on the Example of COVID19

14.00 – 16.00 Izlaganja:

Irina Starčević Stančić i Cvijeta Kraus: Specifičnosti digitalizacije izdanja Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža

 ${\bf Jasenka\ Ferber\ Bogdan\ i\ Anja\ Tkalec:}\ Znameniti.hr$ – razvoj tematskoga metapodatkovnog portala

Benedikt Perak: EMOCNET: prikaz leksičkih mreža i obogaćivanje podataka

Toni Marić: Portali i baze podataka o elementima kulturne baštine na festivalima folklora

Benedikt Perak i Diana Grgurić: Digitalna platforma glazbene baštine Istre i Hrvatskoga primorja – *Zaspal Pave*

Dubravka Mlinarić: Uloga digitaliziranih izvora iz privatnih kartografskih zbirki u vrijeme ograničenoga fizičkog pristupa

Vlatka Lemić: Kako »Big Data« iz prošlosti mogu utjecati na znanost i istraživanje: *Time Machine* ideja i mogućnosti njezine primjene

Rasprava

16.00 - 16.30 Stanka

16.30 – 18.00 Pozvana izlaganja:

Naja Bentzen: The Role of Encyclopaedias in an Era of Asymmetric Digital Knowledge

Uri Nodelman: The Stanford Encyclopedia of Philosophy: Challenges and Lessons

Moderatori: Nataša Jermen i Bruno Kragić

PETAK, 16. listopada 2020.

(Dvorana 101)

11.00 – 12.15 BIOGRAFIJA U ENCIKLOPEDICI (I. sesija)

Moderator: Filip Hameršak

Izlaganja:

Agata Barzycka-Paździor: The Concept of the *Polish Biographical Dictionary:* Among Ordinary and Great People from the Past

Ivan Majnarić: Historija i biografija: razmišljanja i iskustva iz perspektive *Hrvatskoga biografskoga leksikona*

Slaven Bačić: Osobitosti koncepcije biografskih članaka u *Leksikonu podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca*

Meri Kunčić: Tko je važan, a tko nije – prilog istraživanju kulture renesansnoga Raba

Rasprava

12.15 - 12.30 Stanka

12.30 – 13.45 BIOGRAFIJA U ENCIKLOPEDICI (II. sesija)

Moderator: Filip Hameršak

Izlaganja:

Iva Mandušić: Biografija kroz povijest – primjer publicista Mihovila Kunića s početka XIX. stoljeća

Nataša Ivetić: Enciklopedijske odrednice o Stevi Čuturilu

Igor Mrkalj: Glinski biografski leksikon kao istraživački izazov

Mikel Urquijo i Joseba Agirreazkuenaga: An Analysis of the Future of National Biographical Dictionaries

Rasprava

PETAK, 16. listopada 2020.

(Velika dvorana)

9.00 – 9.45 Pozvano izlaganje:

Ranko Matasović: Jezična klasifikacija u enciklopedijama

9.45 - 10.00 Stanka

10.00 – 11.45 LEKSIKOLOŠKE I LEKSIKOGRAFSKE TEME (I. sesija)

Moderatori: Lana Hudeček i Ivana Crljenko

Izlaganja:

Milica Mihaljević: Jezikoslovno nazivlje između deskripcije i preskripcije

Ivan Marković i Igor Marko Gligorić: O razvoju hrvatske riječi rukomet

Peter Jordan: Croatian External Relations as Reflected by the Use of Exonyms

Domagoj Vidović: Egzonimi, etnici i ktetici u Mrežniku

Bernardina Petrović: Fitonimi u Kućniku Josipa Stipana Relkovića

Kristian Lewis: Internacionalizmi i domaće riječi u hrvatskome i ruskome traduktološkom nazivlju

Rasprava

11.45 - 12.00 Stanka

12.00 - 14.00 LEKSIKOLOŠKE I LEKSIKOGRAFSKE TEME (II. sesija)

Moderatori: Lana Hudeček i Ivana Crlienko

Izlaganja:

Beata Kovačević i Petra Matović: Frinihov pristup leksikografiji: između (pred)znanstvenoga i neznanstvenoga

Alka Lončar: Problematika analize latinskih posuđenica u etimološkom rječniku novogrčkoga jezika Nikolaosa Andriotisa

Miljenko Lapaine, Nedjeljko Frančula i Ivo-Pavao Jazbec: O novom kartografskom rječniku

Veronika Lipp i László Simon: A New Monolingual, Corpus-Based Explanatory Dictionary Project

Vlatka Štimac Ljubas: Farmaceutsko nazivlje u mrežnome izdanju *Hrvatske enciklopedije*

Mirjana Šnjarić: Leksičke nepodudarnosti kolokacijskih obrazaca u njemačkome, engleskome i hrvatskome općeznanstvenom jeziku te njihov prikaz u e-rječnicima općeznanstvenog nazivlja (plakatno izlaganje)

Goranka Blagus Bartolec: Veliko i malo početno slovo kao leksikografski izazov

Rasprava

14.00 - 15.00 Stanka za ručak

15.00 - 16.30 TEME IZ OPĆE ENCIKLOPEDIKE (I. sesija)

Moderatori: Vlatka Dugački i Filip Hameršak

Izlaganja:

Josip Ćirić i Marina Nekić: Enciklopedija – anatomija i strategija

Ivana Crljenko: Značenje Atlasa svijeta Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža u hrvatskoj atlasnoj kartografiji

Tomislav Galović: Struka pomoćne povijesne znanosti u hrvatskoj enciklopedici (okviri i perspektive)

Karlo Radečić: Biologija u *Hrvatskoj enciklopediji* Mate Ujevića (1941.–1945.)

Marijana Pintar: Muzička enciklopedija Leksikografskoga zavoda: prošlost i budućnost

Rasprava

16.30 - 16.45 Stanka

16.45 – 18.45 TEME IZ OPĆE ENCIKLOPEDIKE (II. sesija)

Moderatori: Vlatka Dugački i Filip Hameršak

Izlaganja:

Dino Mujadžević: Islamic Legacy in the *Encyclopedia of Yugoslavia* (1955–1990): From the Marginalization of the Ranković Era towards the Recognition in the Era of Decentralization

Marko Vukičević: Zastupljenost i pristup temama iz razdoblja Prvoga svjetskog rata u enciklopedijskim izdanjima Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža

Danijel Vojak: Marginalci na marginama hrvatskih enciklopedija ili O kulturi (ne)sjećanja na romske žrtve genocida u hrvatskoj enciklopedistici

Mirko Mlakar: Leksikografija u Srbiji: muke s vremenom

Milana Čabarkapa-Macanović, Dragana Marinković-Dubljević i Novak Vukadinović: Strukovni leksikoni u leksikografiji Crne Gore – iskustvo Crnogorske akademije nauka i umjetnosti

Miloš Trifković: Specifičnosti studije izvodljivosti projekta ANUBiH *Opća enciklopedija Bosne i Hercegovine*

Završno izlaganje:

Bruno Kragić: Nedosanjani san enciklopedijske utopije – članak o grofu Cagliostru u prvom izdanju *Enciklopedije Leksikografskoga zavoda* (opće enciklopedije)

Rasprava

SADRŽAJ / CONTENT

Uvodno izlaganje / Conference opening:
Filip Hameršak: Moderna hrvatska enciklopedika između struke, društva i države / Modern Croatian Encyclopedics between Field, Society, and State
Pozvana izlaganja / Keynotes speeches:
Toma Tasovac: Zamišljanje budućnosti leksikona: traganje za početcima e-leksikografije / Imagining the Future of Dictionaries: Tracing the Early History of eLexicography
Eveline Wandl-Vogt: Promišljanje žanra – pretvorba enciklopedijskoga znanja u akciju na primjeru COVID-19 / Rethinking a Genre: Accelerating Encylopedic Knowledge into Action on the Example of COVID196
Naja Bentzen: Uloga enciklopedija u dobu asimetričnoga digitalnog znanja / The Role of Encyclopaedias in an Era of Asymmetric Digital Knowledge
Uri Nodelman: Stanford Encyclopedia of Philosophy: izazovi i pouke / <i>The Stanford Encyclopedia of Philosophy:</i> Challenges and Lessons
Ranko Matasović: Jezična klasifikacija u enciklopedijama / Language Classification in Encyclopedias
DIGITALNA ENCIKLOPEDIKA I UMREŽENO ZNANJE / DIGITAL ENCYCLOPEDIAS AND KNOWLEDGE NETWORKING Zdenko Jecić i Nataša Jermen: Enciklopedika danas – Leksikografski zavod Miroslav Krleža i digitalno doba / Encyclopedistics Today – The Miroslav Krleža i digital
slav Krleža Institute of Lexicography and the Digital Age
Tihomir Živić: Encyclopædia Britannica Online: mrežno izdanje pouzdanoga priručnika (2012.–2020.) / Encyclopædia Britannica Online: An Internet Edition of the Reliable Enchiridion (2012–2020)

Unai Belaustegi i María José Villa: <i>Bilbaopedia:</i> prva digitalna enciklopedija posvećena samo jednom gradu / <i>Bilbaopedia:</i> The First Digital Encyclopedia Dedicated Exclusively to a Single City
Jasmina Tolj, Ivan Smolčić i Petra Bago: Izazovi u prostornom obilježavanju i prikazu enciklopedijskoga znanja / Challenges in Geotagging Encyclopedias
Josip Mihaljević: Igrifikacijski elementi na mrežnim stranicama enciklopedija / Gamification Elements of Web Sites of Online Encyclopedias
Koraljka Kuzman Šlogar: Digitalne istraživačke infrastrukture i umreženo znanje / Digital Research Infrastructure and Networked Knowledge 23
Irina Starčević Stančić i Cvijeta Kraus: Specifičnosti digitalizacije izdanja Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža / The Specificities of the Digitalization of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography's Publications . 24
Jasenka Ferber Bogdan i Anja Tkalec: <i>Znameniti.hr</i> – razvoj tematskoga metapodatkovnog portala / <i>Znameniti.hr</i> – Developing a Cultural Heritage Metadata Portal
Benedikt Perak: <i>EMOCNET:</i> prikaz leksičkih mreža i obogaćivanje podataka / <i>EMOCNET:</i> A Display of Lexical Networks and Data Enrichment26
Toni Marić: Portali i baze podataka o elementima kulturne baštine na festivalima folklora / Portals and Databases on Elements of Cultural Heritage at Folklore Festivals
Benedikt Perak i Diana Grgurić: Digitalna platforma glazbene baštine Istre i Hrvatskoga primorja – <i>Zaspal Pave</i> / <i>Zaspal Pave</i> – A Digital Platform of the Musical Heritage of Istria and Hrvatsko Primorje
Dubravka Mlinarić: Uloga digitaliziranih izvora iz privatnih kartografskih zbirki u vrijeme ograničenoga fizičkog pristupa / The Role of Digital Archival Sources from Private Map Collections in Times of Limited Physical Access
Vlatka Lemić: Kako »Big Data« iz prošlosti mogu utjecati na znanost i istraživanje: <i>Time Machine</i> ideja i mogućnosti njezine primjene / How the »Big Data« of the Past can Influence Science and Research: The Idea of the Time Machine and its Application Perspectives

BIOGRAFIJA U ENCIKLOPEDICI/BIOGRAPHY IN ENCYCLOPEDIAS

Agata Barzycka-Paździor : Koncepcija <i>Poljskoga biografskog rječnika:</i> između običnih i velikih ljudi iz prošlosti / The Concept of the <i>Polish Biographical Dictionary:</i> Among Ordinary and Great People from the Past37
Ivan Majnarić : Historija i biografija: razmišljanja i iskustva iz perspektive <i>Hrvatskoga biografskoga leksikona</i> / History and Biography: Reflections and Experiences from the Perspective of the <i>Croatian Biographical Lexicon</i> 38
Slaven Bačić : Osobitosti koncepcije biografskih članaka u <i>Leksikonu podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca /</i> Features of the Concept of Biographical Articles in the <i>Lexicon of Danubian Croats – Bunjevci and Šokci</i> 39
Meri Kunčić : Tko je važan, a tko nije – prilog istraživanju kulture renesansnoga Raba / Who is Important and Who is Not – A Contribution to the History of Renaissance Culture of the Island of Rab
Iva Mandušić : Biografija kroz povijest – primjer publicista Mihovila Kunića s početka XIX. stoljeća / Biography through History – The Example of Writer Mihovil Kunić (Early 19 th Century)
Nataša Ivetić : Enciklopedijske odrednice o Stevi Čuturilu / Encyclopedia Entries about Stevo Čuturilo
Igor Mrkalj : Glinski biografski leksikon kao istraživački izazov / The Biographical Lexicon of Glina as a Research Challenge
Mikel Urquijo i Joseba Agirreazkuenaga : Analiza budućnosti nacionalnih biografskih leksikona / An Analysis of the Future of National Biographical Dictionaries
SIKOLOŠKE I LEKSIKOGRAFSKE TEME / LEXICOLOGICAL DLEXICOGRAPHICAL THEMES
Milica Mihaljević : Jezikoslovno nazivlje između deskripcije i preskripcije / Croatian Linguistic Terminology between Description and Prescription 49
Ivan Marković i Igor Marko Gligorić: O razvoju hrvatske riječi <i>rukomet /</i> On the Development of the Croatian Word <i>rukomet.</i> 50
Peter Jordan : Hrvatski vanjski odnosi kroz prizmu uporabe egzonima / Croatian External Relations as Reflected by the Use of Exonyms51
Domagoj Vidović : Egzonimi, etnici i ktetici u <i>Mrežniku /</i> Exonyms, Inhabitant Names, and Ktetics in <i>Mrežnik</i>

Bernardina Petrović : Fitonimi u <i>Kućniku</i> Josipa Stipana Relkovića Phytonims in Josip Stipan Relković's <i>Kućnik</i>	
Kristian Lewis : Internacionalizmi i domaće riječi u hrvatskome i rus traduktološkom nazivlju / Internationalisms and Native Terms in Croand Russian Translation Studies Terminology	oatian
Beata Kovačević i Petra Matović: Frinihov pristup leksikografiji: iz (pred)znanstvenoga i neznanstvenoga / Phrynichus' Approach to cography: Between the (Proto-)Scholarly and the Non-Scholarly	Lexi-
Alka Lončar : Problematika analize latinskih posuđenica u etimolo rječniku novogrčkoga jezika Nikolaosa Andriotisa / The Problems in Ar of Latin Loanwords in the Etymological Dictionary of Modern Gre Nikolaos Andriotis.	nalysis ek by
Miljenko Lapaine, Nedjeljko Frančula i Ivo-Pavao Jazbec: O n kartografskom rječniku / On the New Cartographic Dictionary	
Veronika Lipp i László Simon: Novi projekt jednojezičnoga objasi nog, na temelju korpusa utemeljenoga rječnika / A New Monolingual pus-Based Explanatory Dictionary Project	, Cor-
Vlatka Štimac Ljubas : Farmaceutsko nazivlje u mrežnome izdanju <i>F</i> ske enciklopedije / Pharmaceutical Terminology in the Online Edition Croatian Encyclopedia	of the
Mirjana Šnjarić: Leksičke nepodudarnosti kolokacijskih obrazaca mačkome, engleskome i hrvatskome općeznanstvenom jeziku te njiho kaz u e-rječnicima općeznanstvenog nazivlja / Lexical Incompatibilit Verb-Noun Collocations in German, English and Croatian Common guage of Science and their Representation in E-dictionaries of Germanic Terms	ov pri- ties of Lan- eneral
Goranka Blagus Bartolec: Veliko i malo početno slovo kao leksikog izazov / Upper and Lower Case Letter as a Lexicographic Challenge	
TEME IZ OPĆE ENCIKLOPEDIKE / GENERAL ENCYCLOPAEDICS THEMES	
Josip Ćirić i Marina Nekić: Enciklopedija – anatomija i strategija / Elopedia – Anatomy and Strategy	
Ivana Crljenko : Značenje <i>Atlasa svijeta</i> Leksikografskoga zavoda Mi Krleža u hrvatskoj atlasnoj kartografiji / The Significance of the <i>World</i> of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography in Croatian Atlas (l Atlas

Tomislav Galović : Struka Pomoćne povijesne znanosti u hrvatskoj enciklopedici (okviri i perspektive) / Auxiliary Sciences of History in Croatian Encyclopedias (Frameworks and Perspectives)
Karlo Radečić : Biologija u <i>Hrvatskoj enciklopediji</i> Mate Ujevića (1941.–1945.) / Biology in the <i>Croatian Encyclopedia</i> of Mate Ujević (1941–1945) 71
Marijana Pintar : <i>Muzička enciklopedija</i> Leksikografskoga zavoda: prošlost i budućnost / The Institute of Lexicography's <i>Encyclopedia of Music</i> : Past and Future
Dino Mujadžević: Islamska baština u Enciklopediji Jugoslavije (1955–1990): od marginalizacije Rankovićeva doba prema priznanju u razdoblju decentralizacije / Islamic Legacy in the Encyclopedia of Yugoslavia (1955–1990): From the Marginalization of the Ranković Era towards the Recognition in the Era of Decentralization
Marko Vukičević : Zastupljenost i pristup temama iz razdoblja Prvoga svjetskog rata u enciklopedijskim izdanjima Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža / Representation and Approach to World War One Topics in Encyclopedias Published by The Miroslav Krleža Institute of Lexicography
Danijel Vojak : Marginalci na marginama hrvatskih enciklopedija ili O kulturi (ne)sjećanja na romske žrtve genocida u hrvatskoj enciklopedistici / Marginalised Persons on the Margins of Croatian Encyclopedias, or On the Culture of (Non-)Remembrance of Roma Victims of Genocide in Croatian Encyclopedics
Mirko Mlakar : Leksikografija u Srbiji: muke s vremenom / Lexicography in Serbia: The Hardship of Time
Milana Čabarkapa-Macanović, Dragana Marinković-Dubljević i Novak Vukadinović: Strukovni leksikoni u leksikografiji Crne Gore – iskustvo Crnogorske akademije nauka i umjetnosti / Professional Lexicons in the Lexicography of Montenegro – The Experience of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts
Miloš Trifković : Specifičnosti studije izvodljivosti projekta ANUBiH <i>Opća enciklopedija Bosne i Hercegovine /</i> The Specificities of the Feasibility Study of the ANUBiH Project, <i>General Encyclopedia of Bosnia and Herzegovina</i> 79

Završno izlaganje / Closing lec	ture:
---------------------------------	-------

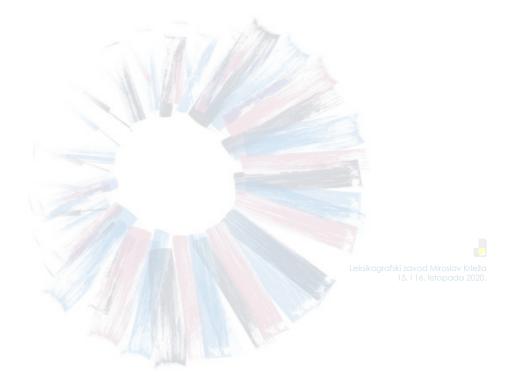
	Bruno Kragić: Nedosanjani san enciklopedijske utopije - članak o grofu
	Cagliostru u prvom izdanju Enciklopedije Leksikografskoga zavoda (opće en-
	ciklopedije) / The Unfulfilled Dream of Encyclopedic Utopia - The Article
	on Count Caligostro in the First Edition of the Encyclopedia of the Institute of
	Lexicography (General Encyclopedia)
ŹIVO	TOPISI / BIOGRAPHIES83

SAŽETCI ABSTRACTS

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

Uvodno izlaganje

Moderna hrvatska enciklopedika između struke, društva i države

HAMERŠAK, Filip

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Sedamdeseta obljetnica Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža, osnovanoga 1950. kao jedina ustanova Federativne Narodne Republike Jugoslavije sa sjedištem u Zagrebu i uz trajni pretežni udio hrvatskih djelatnika, preustrojenoga 1972. u ustanovu tadašnje Socijalističke Republike Hrvatske odnosno 1990–91. u ustanovu neovisne Republike Hrvatske, povod je za prikaz glavnih enciklopedijsko-leksikonskih izdanja od prve polovice XIX. do početka XXI. stoljeća te udruga, ustanova i pojedinaca koji su iza njih stajali.

Odabrana opća, nacionalna i strukovna izdanja u tom su razdoblju jasan pokazatelj uobičajenih metodološko-koncepcijskih mijena, zamjetljivih i drugdje u Europi odnosno svijetu, ali i nekih posebnosti, povezanih – među ostalim – s osebujnim povijesnim okolnostima bivanja u višenarodnim državama (Habsburška Monarhija odnosno Austro-Ugarska, kraljevska odnosno komunistička Jugoslavija) te posljedicama svjetskih ratova koje su umnogome utjecale i na cjelokupno hrvatsko društvo. S jedne strane, u procesu nacionalne integracije, koji je zbog uvođenja obveznoga osnovnoga školovanja podrazumijevao sve brojnije čitateljstvo, valjalo se odrediti prema kulturno ne uvijek homogenom pučanstvu, a i teritorijalnom opsegu priželjkivane zajednice, osobito pak prema tomu je li ona moguća i samostalna, ili samo u habsburškom odnosno jugoslavenskom okviru, kao i prema krutosti toga okvira. S druge strane, premda zarana uvedene u rasprave i manifeste, liberalno-demokratske vrijednosti tek su se postupno ukorjenjivale u svagdašnji život, a autoritarna pa i totalitarna razdoblja znala su potrajati po više desetljeća. U takvim okolnostima zapostavljanja, pritiske i progone nisu doživljavali samo pripadnici pojedinih etnonacionalnih skupina, nego i onih društvenih slojeva (plemstvo, poduzetnici, slobodna zanimanja, intelektualno činovništvo) koji su u mirnijim dijelovima svijeta u pravilu podupirali, pisali i kupovali odnosno čitali opsežna, a time i skupa enciklopedijska izdanja kao izraz autonomne javnosti.

U hrvatskom kontekstu stoga, očekivano, praktički i nema ambicioznije enciklopedije koja bi bila dovršena bez znatnije državne potpore, a ima i takvih koje su upravo zbog korjenitih političkih promjena ostale nedovršene. Osnivanje i gašenje projekata, pa i cijelih institucija isprepleteno je, dakako, i s brojnim osobnim sudbinama, u širokom spektru od otpora do konformizma, ne uvijek jednoznačno utvrdivih.

Prema izlagačevu mišljenju, produbljenije poznavanje prošlosti hrvatske enciklopedike, uključujući ne samo zanemarene pojedince nego i cijela izdanja te – osobito – (relativnu) uvjetovanost struke suvremenim horizontom očekivanja kao izrazom cjelokupnoga znanstvenoga, obrazovnoga i medijskoga krajolika nezaobilazan su zalog uspješnijega nošenja s izazovima budućnosti.

Modern Croatian Encyclopedics between Field, Society, and State

The 70th anniversary of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, founded in 1950 as the only institution of the Federal People's Republic of Yugoslavia seated in Zagreb and with predominantly Croatian employees, reorganised as an institution of the then Socialist Republic of Croatia in 1972, and then an institution of the independent Republic of Croatia in 1972, is a fitting occasion for presenting an overview of the major encyclopedias, lexicons, and related publications published from the first half of the 19th to the early 21st century as well as the associations, institutions, and individuals that stood behind them.

The selected general, national, and professional publications in that period are a clear indicator of the expected methodological-conceptual changes, also visible elsewhere in Europe and beyond, but also some particularities, linked - among other things – to the specific historical circumstances of being part of multinational states (the Habsburg Monarchy, i.e. Austria-Hungary, the Kingdom of Yugoslavia, and Socialist Yugoslavia), and the consequences of the world wars, which greatly influenced Croatian society as a whole. On the one hand, in regard to the process of national integration, which entailed an increasing number of readers due to the introduction of mandatory primary education, it was necessary to culturally orient the publication to a population that was not always culturally homogenous, and also to keep in mind the territorial extent of the envisioned community, and especially whether it is possible and independent, or only in the Habsburg, i.e. Yugoslav, framework, as well as the rigidity of that framework. On the other hand, even though they were introduced into discussions and manifestos at an early date, liberal-democratic values were only slowly taking root in everyday life, and authoritarian and totalitarian periods lasted for decades. In these circumstances, it was not only the members of certain ethno-national groups that suffered persecution and pressure, but also members of those social strata (nobles, entrepreneurs, liberal professions, intellectual administrators), who in more peaceful parts of the world supported, wrote, and bought, i.e. read lengthy, and therefore expensive encyclopedic editions as an expression of public autonomy.

Therefore, in the Croatian context, it should be no surprise that there were virtually no larger encyclopedic works that could have been finalized without significant state support, and there exist those that remained unfinished precisely due to deep political changes. The founding and cancelling of projects, and even whole

institutions, is of course entwined with numerous individual fates, in a broad spectrum from resistance to conformism, not always simply determined.

According to the presenter's opinion, the deepening of knowledge regarding the history of Croatian encyclopedics, including not only neglected individuals but entire publications and especially the (relative) conditioning of the field by the contemporary horizon of expectations as an expression of the entire scientific, educational, and media landscape, is essential for dealing with future challenges.

Pozvano izlaganje

Zamišljanje budućnosti leksikona: traganje za početcima e-leksikografije

TASOVAC, Toma

DARIAH-EU, Berlin

Iz perspektive našega umreženoga, povezanog svijeta, ne možemo izbjeći podsmijeh kada proučavamo naivna razmišljanja leksikografa koji je 1973. bio »intrigiran mogućnostima frankirane dopisnice« kao tehničkim rješenjem za prikupljanje leksičkih citata od dobrovoljaca, ili ona njegova kolege koji je izjavio da je uporaba računala u leksikografiji »gotovo ili potpuno zasićena«. Ali naš osjećaj tehnološke premoći i naša pristranost gledanja unatrag ne pomažu nam pri stjecanju uvida u povijesni trenutak kada su takve izjave dane ili u stvarni opseg prethodnih tehnoloških postignuća. Štoviše, naš osjećaj samozadovoljstva može zamagliti naš pogled i stoga možemo previdjeti neke ideje iz prošlosti koje tek sada mogu uroditi plodom. Gledajući unatrag na to kako su drugi znanstvenici primjenjivali tehnologiju i zamišljali kako bi idealni leksikoni u budućnosti, bilo eksplicitno, projicirajući svoje vizije onoga što bi elektronski rječnici trebali omogućiti, bilo implicitno, razvijajući leksikografske formate, modele i platforme, možemo steći vrijedne uvide u tijekove razvoja leksikografske i metaleksikografske misli. Možda još važnije, retrospekcija može imati otrježnjujući učinak. Može nam otkriti dokle smo, takoreći, još uvijek u početnoj fazi e-leksikografije.

Imagining the Future of Dictionaries: Tracing the Early History of e-Lexicography

From the perspective of our networked, connected world, we can't help but smile at the naive thought of a lexicographer who in 1973 was "intrigued by the possibilities of the self-mailing postcard" as a technical solution for collecting lexical citations from volunteers; or his colleague who declared that the use of computers in lexicography "is at or near the point of saturation". But our sense of technological

superiority and our hindsight bias will not help us get closer to an understanding of either the historical moment in which such pronouncements were made or the true scope of previous technological achievements. What's more, our own sense of self-satisfaction may cloud our view and make us overlook some ideas from the past that could only now be brought to fruition. Looking back at how other scholars employed technology and how they imagined ideal dictionaries of the future, both explicitly by projecting their visions of what electronic dictionaries should be capable of, and implicitly, by developing lexicographic formats, models, and platforms, can provide valuable insights into the ongoing developments of lexicographic and metalexicographical thought. Even more importantly, perhaps, a retrospective look can have a truly sobering effect. It can reveal the extent to which we are still, in a manner of speaking, in the early days of e-Lexicography.

Pozvano izlaganje

Promišljanje žanra – pretvorba enciklopedijskoga znanja u akciju na primjeru COVID-19

WANDL-VOGT, Eveline

Austrian Academy of Sciences, Vienna Austrijska akademija znanosti, Beč

COVID-19 je snažan katalizator. U ovome izlaganju autorica nas poziva da promislimo žanr u smislu pristupa usmjerenog na djelovanje. Raspravlja o ulozi enciklopedijskog znanja u rješavanju problema vezanih uz trenutne pandemije te predstavlja primjere iz BioCultural Diversity Indexa i kartografije COVID-19. Ovaj namjenski projekt proizlazi iz transatlantske, međusektorske suradnje s Elian Carsenat (FR, NamSor) i Dariom Rodrighierom (US, MIT CWS, metaLab (at) Harvard), koja je počela djelovati tijekom uvođenja ograničenja kretanja zbog COVID-19 pandemije u Austriji. Primjenjuje teorijsku mrežu aktera (M. Callon, B. Latour), stvarajući novu perspektivu na društvene veze. Ova metoda proučavanja ljudskih dinamika koje karakteriziraju svakodnevni život oslanja se na način na koji ljudski i neljudski akteri mogu biti povezani, na više razina, od mikroorganizama do čitavoga društva. Suradnja je dovela do raznih umjetničkih i znanstvenih rezultata, poput podnošenja priloga za Leonardo Journal, Prezentacije u dubokom svemiru na festivalu Ars Electronica 2020, prijava za DARIAH Theme 2020/2021, s ciljem usmjeravanja rezultata prema lako pristupnom muzejskom »predmetu«, primjenjujući javne zaslone s visokom rezolucijom. Dani primjeri usredotočeni su na sljedeće probleme:

 Znanje i njegovo predstavljanje u enciklopedijama, uglavnom s težištem na biografske i prozopografske podatke i leksikografske proizvode.

- Pristup enciklopedijskom znanju u složenom svijetu temeljenom na izazovima.
- Primjena enciklopedijskog znanja s ciljem ubrzanog uvođenja djelatnosti usredotočenih na ljude.

Skrećemo pažnju na:

- Mreže zajedničkog stvaranja usmjerena na ostvarenje ciljeva.
- Nelinearna istraživanja.
- Trenutačne i buduće izazove za leksikografe.

Rethinking a Genre: Accelerating Encylopedic Knowledge into Action on the Example of COVID-19

COVID-19 is a fire accelerator. In this presentation, the author invites us to a joint journey, rethinking the genre towards an action driven approach. She discusses the role of encylopedic knowledge in contributing to dealing with the current pandemics, outlining related examples of the BioCultural Diversity Index and the COVID-19 cartography. This purpose-driven project stems from a transatlantic, cross-sectoral collaboration with Elian Carsenat (FR, NamSor) and Dario Rodrighiero (US, MIT CWS, metaLab (at) Harvard), operationally starting during the COVID-19 lock down in Austria. It applies the Actor-Network Theory (M. Callon, B. Latour) creating a new way of looking at social ties. This method of studying the human dynamics that characterize everyday life relies on the way in which human and non-human actors can be connected, at different scales, from microorganisms to the entire society. The collaboration led to various artistic as well as scientific results, such as the Paper Submission for Leonardo Journal, Presentation in Deep Space at Ars Electronica Festival 2020, DARIAH Theme application 2020/2021 to further the results towards an easily accessible museum »object«, using public, hi-resolution screens. The examples given focus on the following issues:

- Knowledge and its representation in encyclopedias, mainly looking into biographical and prosopographical data and lexicographical products.
- Accessing encylopedic knowledge in a challenge driven complex world.
- Applying encylopedic knowledge to accelerate it into human-centred action.

We draw attention towards:

- Purpose driven co-creation networks
- Non-linear research
- Current and future challenges for lexicographers.

Pozvano izlaganje

Uloga enciklopedija u dobu asimetričnoga digitalnog znanja

BENTZEN, Naja

Ured za vezu Europskog parlamenta u Washingtonu, DC European Parliament's Liaison Office in Washington, DC

U europskoj »infosferi« sve više prevladava asimetrično znanje i nejednak pristup informacijama. Tzv. infodemija koja prati pandemiju Covid-19 dodatno je podcrtala potrebu za zajedničkim stvarnostima i znanjem u europskoj javnoj sferi. Gledajući šire na našu kognitivnu otpornost, EU i njegove zemlje članice trebaju – uz napore da povećaju medijsku pismenost – raditi na tome da građani postanu otporniji na manipulaciju informacijama tako da ojačaju građane svih uzrasta putem provjerenog znanja i potvrđenih informacija. Potvrđene nacionalne digitalne enciklopedije igraju ključnu ulogu u novom poticaju za stvaranje, održavanje, i jačanje »pozitivnih začaranih krugova« saveznika pouzdanog znanja, koje bi se moglo koristiti pri ubacivanju pouzdanog sadržaja u infosferu te – kroz EU jezike koji se govore diljem svijeta – čak projicirati kolektivnu kognitivnu otpornost i izvan granica Europe. To bi moglo pridonijeti »povratku znanstvenoj stručnosti i procjenama zasnovanima na dokazima« u kontekstu uvjetnih znakova da je Covid-19 povećao povjerenje javnosti u znanost i znanje u nekim zemljama.

The Role of Encyclopedias in an Era of Asymmetric Digital Knowledge

The European »infosphere« is increasingly dominated by asymmetric knowledge and unequal access to information. The on-going »infodemic« that has accompanied the Covid-19 pandemic has further underlined the need for shared realities and shared knowledge in a European public sphere. Looking more broadly at our collective cognitive resilience, the EU and its Member States should – in addition to efforts to bolster media literacy – work to make citizens more resistant to manipulated information by empowering citizens of all ages through trustworthy knowledge and verified information. Verified national online encyclopaedias can play a key role in a new push for creating, maintaining and boosting »virtuous circles« of trusted knowledge allies, which could be used to inject reliable content into the infosphere, and – through EU languages widely spoken in the world – even project collective cognitive resilience beyond Europe. This could contribute to a »return to scientific expertise and evidence-based assessments« amid tentative signs that Covid-19 has increased public trust in science and knowledge in some countries.

Pozvano izlaganje

Stanford Encyclopedia of Philosophy: izazovi i pouke

NODELMAN, Uri

Stanford University Sveučilište Stanford

Stanford Encyclopedia of Philosophy (SEP) je živo, dinamično, digitalno referentno djelo s otvorenim pristupom koje pokriva polje filozofije. Trenutačno obuhvaća više od 1700 natuknica i 25 milijuna riječi. Naše natuknice pišu pozvani stručnjaci te ih se ažurira i održava prema pojedinačnim rasporedima. U prosjeku se svakoga kvartala ažurira, ispravlja ili objavljuje više od 150 natuknica. SEP je pokrenut u rujnu 1995. sa samo dvije natuknice, koje su tada obuhvaćale oko 5000 riječi. U ovome izlaganju govorit ću o tome kako je SEP ponajprije organizirana aktivna zajednica sa snažnim osjećajem svrhovitosti koja stvara i održava ovo referentno djelo za sebe, svoje kolege, studente te širu publiku. Ocrtat ću povijest projekta te govoriti o njegovim svakodnevnim aktivnostima. Govorit ću i o mnoštvu pitanja i izazova s kojima smo se susreli i još se susrećemo. Kako potičemo rast SEP-a dok istovremeno radimo na tome da projekt ostane održiv? Opisat ću što smo naučili tijekom proteklih 25 godina rada na SEP-u.

The Stanford Encyclopedia of Philosophy: Challenges and Lessons

The Stanford Encyclopedia of Philosophy (SEP) is a thriving, open access, dynamic, digital reference work that covers philosophy. It currently includes over 1,700 entries and runs over 25 million words. Our entries, written by experts that we invite, are updated and maintained on their own individual schedules. On average, over 150 entries are updated, corrected, or newly published each quarter. But the SEP began in September 1995 with only 2 entries which, at the time, totaled only about 5,000 words. In this talk, I will discuss how we see the SEP, first and foremost, as an effort to organize an active community with a strong sense of purpose to create and maintain this reference work for themselves, their colleagues, their students, and the general public. I will go through the history of the project and talk about day-to-day operations. I will speak about the many questions and challenges we have faced and continue to face. How do we cultivate the growth of the SEP while, at the same time, working to keep the project sustainable? I will describe the lessons we have learned over the past 25 years of work on the SEP.

Pozvano izlaganje

Jezična klasifikacija u enciklopedijama

MATASOVIĆ, Ranko

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb Croatian Academy of Sciences and Arts, Zagreb

U ovom ćemo izlaganju razmotriti kako različite enciklopedije pristupaju problemu genetske klasifikacije jezika svijeta. Usporedit ćemo pristupe Brockhausove, Larousseove, Velike ruske enciklopedije i Encyclopedie Britannice sa sustavom klasifikacije koji je primijenjen u Hrvatskoj enciklopediji. Iz izlaganja će biti vidljivo kako se pred enciklopedističkim pristupom genetskoj klasifikaciji jezika postavljaju mnogobrojni izazovi: 1. Među stručnjacima ne postoji jedinstveno mišljenje o genetskoj klasifikaciji jezika svijeta, osobito na dubljim razinama klasifikacije: najpouzdaniji i ažurirani izvori poput »Ethnologuea« (http://www.ethnologue.org), »Glottologa« (http://glottolog.org) i »WALS-a« (http://wals.info) ne slažu se u genetskoj klasifikaciji mnogih skupina jezika u svijetu, a sintetski su priručnici iz poredbene lingvistike (npr. Languages of the World Merritta Ruhlena, ili International Encyclopedia of Linguistics W. Frawleya) danas u velikoj mjeri zastarjeli. 2. Teško je odrediti na kojoj se razini klasifikacije treba zaustaviti u enciklopedijskom prikazu genetskih odnosa među jezicima, budući da genetska srodnost među jezicima nije podjednako dobro istražena u svim dijelovima svijeta: općeprihvaćenim porodicama poput indoeuropske i uralske u Euraziji tako u Sjevernoj i Južnoj Americi odgovaraju skupine jezika čija je genetska srodnost dvojbena (npr. jezici »na-dene« ili »penutijska« jezična porodica). Jasno je da bi objektivan enciklopedistički prikaz genetskih odnosa među jezicima morao biti uravnotežen, u smislu da primjenjuje jednako stroge kriterije bez obzira na to gdje se određena skupina jezika govori i koliko je pouzdano istražena. 3. Sustavi jezičnoga nazivlja i kriteriji identiteta za jezike razlikuju se i nisu dosljedno provedeni. To se očituje i u različitim međunarodnim sustavima kodova za pojedine jezike (ISO, Glottolog, Linguasphere i Ethnologue) koji se ne rukovode istim načelima. U ovom će izlaganju biti predložena konkretna rješenja kojima bi navedeni problemi mogli biti prevladani u suvremenim općim enciklopedijama.

Language Classification in Encyclopedias

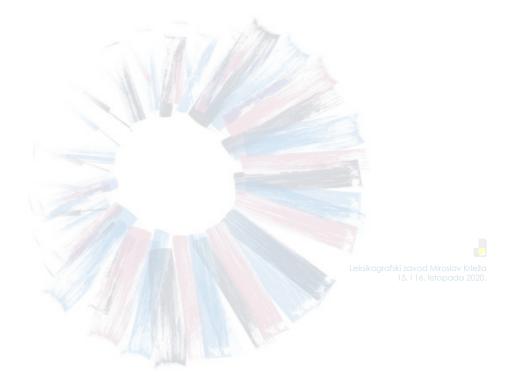
This presentation will discuss how different encyclopedias deal with the problem of genetic classification of the world's languages. We will compare the approaches of Brockhaus', Larousse, Encyclopedia Britannica and The Great Russian Encyclopedia with the approach taken in Croatian Encyclopedia (*Hrvatska enciklopedija Leksikografskoga zavoda M. Krleža*). It will become apparent that there are several challenges to the encyclopedistic treatment of language classification: 1. There is no *communis opinio* among experts which genetic classification (especially at the deeper

levels) is the correct one: the most up-to-date sources, such as Ethnologue, Glottolog and WALS disagree in particulars of the genetic classification of individual families, and the synthetic handbooks of comparative linguistics (e.g. Languages of the World by Merritt Ruhlen, or International Encyclopedia of Linguistics by W. Frawley) are largely outdated. 2. It is difficult to establish a common level of genetic classification of languages for all of the world's regions, since the genetic relationships among languages are not equally well researched in different parts of the world: for example, in the Americas, the existence of some deep-level genetic groupings (e.g. Na-Dene languages, or Penutian languages) is still very much controversial, while the large genetic families of Eurasia have been largely established. 3. The systems of language identification are different and they are often not used consistently (this also applies for the international code systems for languages, such as ISO, Glottolog, Linguasphere and Ethnologue). This presentation will propose a number of concrete solutions how such problems might be overcome in contemporary encyclopedias.

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

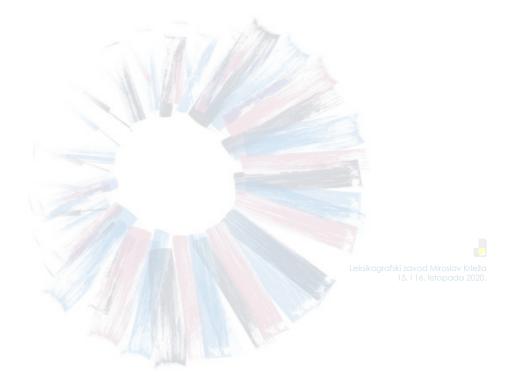
DIGITALNA ENCIKLOPEDIKA I UMREŽENO ZNANJE

DIGITAL ENCYCLOPEDIAS AND KNOWLEDGE NETWORKING

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

Enciklopedika danas – Leksikografski zavod Miroslav Krleža i digitalno doba

JECIĆ, Zdenko JERMEN, Nataša

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Ulaskom u digitalno doba, funkcionalnost i uporabljivost enciklopedija višestruko su se povećale. Dobivši, međutim, jaku konkurenciju u internetskim izvorima podataka, enciklopedije danas, više nego ikad prije, preispituju pravac svojega daljnjega razvoja. Osim što olakšava pristup pouzdanom i konsolidiranom znanju te provjerenim podatcima, digitalni medij pridonosi tranziciji mrežnih enciklopedija u platforme za diseminaciju, razmjenu i umrežavanje znanja, dajući im nove epistemičke vrijednosti.

U ovom će se izlaganju prikazati aktivnosti Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža usmjerene razvoju novoga koncepta enciklopedike u digitalnom dobu. Opisat će se digitalna transformacija Zavoda u posljednja dva desetljeća, koja se provodila u tri osnovna pravca: digitalizacija i mrežno objavljivanje arhivskih izdanja, objavljivanje mrežnih općih enciklopedija, pretvorba specijaliziranih enciklopedija u enciklopedičke portale. Prvi važan korak prema mrežnoj pojavnosti Zavoda ostvaren je 2009, kada je nekoliko tiskanih izdanja digitalizirano i objavljeno online u otvorenom pristupu. Glavna prekretnica u digitalnoj transformaciji Zavoda dogodila se 2013. objavljivanjem mrežnoga izdanja opće *Hrvatske enciklopedije*, prvoga izdanja Zavoda koje se kontinuirano ažurira i nadopunjuje. Godine 2014. započeo je rad na novom obliku enciklopedičkoga projekta, *Hrvatskoj tehničkoj enciklopediji*, koja čini okosnicu *Portala hrvatske tehničke baštine*. Portal predstavlja korak dalje prema novom enciklopedičkom konceptu, jer ne služi samo kao pouzdan izvor informacija, nego i kao platforma za umrežavanje znanja, te kao takav daje mogući pravac razvoja profesionalno uređivanih mrežnih enciklopedija.

Javno dostupne mrežne zbirke enciklopedičkoga znanja omogućuju povezivanje s digitalnim podatcima i zbirkama ostalih znanstvenih i kulturnih institucija. U radu će se opisati suradnički projekti kojima je cilj jačanje digitalne istraživačke i kulturne infrastrukture, s naglaskom na ulogu hrvatske enciklopedike u tim nastojanjima.

Encyclopedistics Today – The Miroslav Krleža Institute of Lexicography and the Digital Age

By entering the digital age, the functionality and usability of encyclopedias are enhanced enormously. However, in fierce competition with various internet informa-

tion sources, encyclopedias are prompted to re-examine the directions of their development more than ever before. Apart from facilitating access to reliable and consolidated knowledge and verified facts, digital media have contributed to the transition of online encyclopedias into platforms for knowledge dissemination, sharing and networking, thus generating their new epistemic value.

This presentation will demonstrate the activities of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography aimed at developing a new concept of encyclopedistics in the digital age. The Institute's digital transformation in the past two decades will be shown. It has been carried out in three principal directions: digitisation and online publishing of archival editions, publishing of online general encyclopaedias, transformation of specialised encyclopedias into encyclopaedic portals. The first significant step toward Institute's digital appearance happened in 2009, when several printed editions were digitised and made freely available online. The turning point in the Institute's digital transformation was the launch of the online edition of the general Croatian Encyclopaedia in 2013, the first continuously updated and expanded edition. In 2014, the Croatian Encyclopedia of Technology was initiated, representing a new type of encyclopedic project, being the framework for the development of the Portal of Croatian Technology Heritage. The portal represents a step forward towards the new encyclopedic concept, serving not only as a reliable information source, but also as a knowledge networking platform, and as such it gives possible directions for the development of professional online encyclopedias.

The Institute's publicly available online collections of encyclopaedic knowledge enable the linking to the digital data and collections of other research and cultural institutions. The collaborative projects aimed at reinforcing digital research and cultural infrastructure will be described, focusing on the role that Croatian encyclopedistics plays in these efforts.

Hrvatska i Wikipedija

ČOKOR, Darko KRESNIK, Ivana

Fakultet hrvatskih studija, Zagreb Faculty of Croatian Studies, Zagreb

Wikipedija je besplatno dostupna baza tvrdnji tehnički organiziranih po enciklopedijskim načelima, a deklarira se kao »slobodna enciklopedija«, što ima višedimenzionalno značenje. To se odnosi na besplatnost korištenja objavljenih podataka te na otvorenost u pogledu uređivanja, stvaranja i rasta Wikipedije. Naime, svatko s pristupom internetu može unositi, brisati i uređivati podatke, bez da se posebno registrira kao suradnik ili uređivač. Uspjeh Wikipedije tolik je da pojedine države vide interes u kontroli sadržaja »nacionalne Wikipedije«. Za pojedine teme opterećene

povijesnim i političkim okolnostima iznimno je važno kako su opisane na »engleskoj *Wikipediji*«, pa je i to postao prostor lobiranja i drugih vrsta utjecanja. Događa se stoga da su podatci u engleskim člancima i »nacionalnim *Wikipedijama*« drukčiji, pa čak da nije moguće ispraviti netočnosti u engleskim člancima. Takve situacije posebice su česte u člancima na »malim jezicima«, jer su članci na *Wikipediji* raspoređeni po jezicima, a ne po narodima ili državama.

Cilj je našega istraživanja utvrditi kakav je utjecaj *Wikipedije* na hrvatsko društvo i hrvatskoga društva na *Wikipediju* u smislu svijesti o važnosti dvosmjernosti koncepta *Wikipedije*, kako u kontekstu »domaćih« okolnosti tako i u međunarodnom kontekstu. Istraživanje se temelji na stanju i suodnosu pojedinih stranica na hrvatskoj i engleskoj *Wikipediji* te na iskazima u javnom prostoru: televizija, novine, internet.

Croatia and Wikipedia

Wikipedia is a freely available database of claims organized by encyclopedic rules. It is declared as a »free encyclopedia«, which has a multidimensional meaning. This means that it is free to use data published on Wikipedia, and it is open for anyone to edit, create, and grow the encyclopedia. Anyone with Internet access can enter, delete, and edit data without registering as associate or editor.

The success of *Wikipedia* is so great that some countries see an interest in controlling the content of »national *Wikipedias*«. For some topics burdened with historical and political circumstances, it is extremely important how they are described on the »English *Wikipedia*«, and this has become a space for lobbying and other influences. It is therefore the case that the data in English articles and in »national *Wikipedias*« are different, and even that inaccuracies in English articles cannot be corrected. Such situations are especially common in »small language« articles, because *Wikipedia* articles are distributed by language, not by nations and countries.

The aim of our research is to determine the impact of *Wikipedia* on Croatian society and Croatian society on *Wikipedia* in terms of awareness of the importance of the concept of *Wikipedia*, both in the context of Croatian circumstances and in the international context. The research is based on the status and correlation of individual Croatian, and English *Wikipedia* articles, and on statements expressed in the public space: television, newspapers, Internet.

Encyclopædia Britannica Online: mrežno izdanje pouzdanoga priručnika (2012–2020)

ŽIVIĆ, Tihomir

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Faculty of Agriculture and Food Technology, Josip Juraj Strossmayer University, Osijek

Poput zaštitnoga znaka s repuhom, znamenom kojim proslavlja prvotisak u Edinburghu iz 1768., a koji joj od 1929. krasi sva izdanja, *Britannica* se vezala za činjenicu da joj je tiskopis 244 godine »nadahnjivao znatiželju i radost učenja«, *inspiring curiosity and the joy of learning*, što posvjedočuju objave na njezinu *Twitteru* (@Britannica, »Ever«; @Britannica, »Inspiring«). Tijekom razvojnih stoljeća *Britannica* je postala istoznačnica točnosti, pa svojim hotimično polatinjenim nazivom, opremom i slogom čitateljstvu pruža slično istraživalačko iskustvo kao i *Encyclopedia orbisque doctrinarum*, izišla 1517. u Ingolstadtu ispod pera bavarskoga jezikoslovca i povjesničara Johanna Georga Turmaira (Aventinus 551—64), te priručnik *Encyclopediæ, seu orbis disciplinarum, tam sacrarum quam prophanarum, epistemon* hrvatskoga mnogoznalca Pavla Skalića, objelodanjen u Baselu 1559. (*Epistemon*).

Rad se osvrće na *Britanničino* zadržavanje britanskoga pravopisa uz pojednostavnjenje priloga nakon nakladničke selidbe u Sjedinjene Američke Države 1901., načelo »stalne preradbe«, *continuous revision*, primijenjeno od 1933. te na bitne promjene nastale objavom 15. izdanja, njezine zadnje tiskovine (Kearney). Trodijelni ustroj (*Macropædia, Micropædia i Propædia*), stočlano uredništvo 32 sveska, 4 000 člankopisaca, 500 000 pojmova i 40 000 000 riječi na preko 32 000 stranica stoga i dalje *Britannicu* čine jedinstvenom premda ju opsežnošću nadilazi mrežni priručnik Baidu Baike (Zhang).

Encyclopædia Britannica Online: An Internet Edition of the Reliable Enchiridion (2012—2020)

Like the thistle logotype, an emblem honoring the 1768 Edinburgh first edition, which has decorated all its publications ever since 1929, *Britannica* has stuck to the fact that its print has been 'inspiring curiosity and the joy of learning' in the English language for 244 years, as testified by its *Twitter* threads (@Britannica, »Ever«; @Britannica, »Inspiring«). During the evolutional centuries, *Britannica* has become synonymous with punctuality, so it provides a reader, by virtue of its purposely Latinized title, layout, and style, with a similar exploratory experience like the *Encyclopedia orbisque doctrinarum*, written by the Bavarian philologist and historian Johann Georg Turmair (Aventinus 551–64) and published in Ingolstadt in 1517, or a manual entitled *Encyclopediæ*, seu orbis disciplinarum, tam sacrarum quam prophanarum, epistemon, compiled by the Croatian polyhistor Pavao Skalić, published in Basel in 1559 (*Epistemon*).

The presentation relates to *Britannica*'s retention of the British orthography in addition to the article simplification subsequent to the publisher's relocation to the United States in 1901, a 'continuous revision' principle applied ever since 1933, and to the significant alterations effectuated upon the publication of the last printed edition, i.e., the 15th one (Kearney). A tripartite organization (*Macropædia*, *Micropædia*, and *Propædia*), a 100-member Editorial Board of its 32 volumes, 4,000 contributors, 500,000 of entries and 40,000,000 words on more than 32,000 pages still render *Britannica* unique, although it has been surpassed by the Baidu Baike online encyclopedia when it comes to coverage (Zhang).

Bilbaopedia: prva digitalna enciklopedija posvećena samo jednom gradu

BELAUSTEGI, Unai VILLA, María José

Sveučilište Baskije, Bilbao University of the Basque Country, Bilbao

Istraživačka skupina Sveučilišta Baskije (UPV/EHU, Španjolska) inicirala je 2013. projekt kako bi stvorila i proširila znanje o gradu Bilbau (Baskija, Španjolska). Glavni je cilj izvesti kolaborativni projekt koji bi učinio vidljivom čitavu povijest Bilbaa. Projekt i digitalna enciklopedija proizašla iz njega nazvani su Bilbaopedia. Projekt podupiru razne javne uprave te Sveučilište Baskije. Zahvaljujući suradnji s javnim institucijama, Bilbaopedia je postala vrlo citirana u mnogim drugim mrežnim enciklopedijama. Taj je uspjeh posljedica napornoga rada na okupljanju i usustavljivanju sadržaja na jasan i pristupačan način koji pogoduje širenju informacija. Usto, enciklopedija omogućuje neprestano ažuriranje podataka kako bi se uveli novi pojmovi i slike te ispravljali i proširivali postojeći članci.

Na tome tragu, željeli bismo naglasiti da Bilbaopedia ima dvostruki, akademski i društveno-popularni cilj: zamišljena je kao otvoreni i kolaborativni projekt na kojem sudjeluju profesionalni povjesničari i amateri, ali gdje sav sadržaj mora proći proces stručne recenzije prema međunarodnim standardima prije nego se objave i postanu dostupne javnosti.

Više informacija o Bilbaopediji: http://www.bilbaopedia.info/home Više informacija o našoj istraživačkoj skupini: http://www.prosoparlam.org/

Bilbaopedia: The First Digital Encyclopedia Dedicated Exclusively to a Single City

In 2013, a consolidated research group of the University of the Basque Country (UPV/EHU, Spain), commenced a project in order to create and spread knowledge about the city of Bilbao (Basque Country, Spain). The main goal of that issue was to carry out a collaborative project to make visible the entire history of Bilbao. The project and its results (digital encyclopedia) were called Bilbaopedia. This project is sponsored by various public administrations and by the University of the Basque Country. Thanks to collaboration with public institutions over the last 6 years, it has become often cited among various online encyclopedias. This success has been possible thanks to the effort made for bringing together a very systematized content in a clear and accessible way that facilitates its diffusion. In addition, the encyclopedia enables constant updating to incorporate new terms and images, or to correct and expand on those already included.

In this sense, we would like to underline that Bilbaopedia has a double academic and social/popular aim: it is conceived as an open and collaborative project with the participation of historians and amateur historians, but also with the condition that, prior to public diffusion, any subject created or uploaded for the publication needs to be peer-reviewed in a manner conforming to international standards.

More information about Bilbaopedia: http://www.bilbaopedia.info/home

More information about our consolidated research group: http://www.prosoparlam.org/

Izazovi u prostornom obilježavanju i prikazu enciklopedijskoga znanja

TOLJ, Jasmina SMOLČIĆ, Ivan

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

BAGO, Petra

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Enciklopedije se kao pouzdani izvori znanja koje izrađuju stručnjaci predmetnog područja i leksikografi, među drugim karakteristikama diče svojom pouzdanošću, točnošću i preciznošću. Prostorni prikaz enciklopedijskog znanja na određen se način već odavno koristi na geografskim i tematskim kartama, no digitalno doba do-

nijelo je znatno proširene mogućnosti. Ipak, u nedostatku osustavljenoga modela obilježavanja i prikaza (geotagiranja) enciklopedijskoga znanja, rijetka djela u punoj mjeri rabe takav pristup. Stvaranje takva modela donosi i neke izazove. Imena lokacija (gradova, ulica, trgova i sl.) kroz vrijeme se mogu mijenjati, što je izazov u složenom pretraživanju ili prikazu na karti. U takvim se slučajevima traže rješenja svođenja na zajedničku oznaku, što je princip regularizacije (normalizacije) teksta. Istraživanje je potaknuto nastojanjem za unapređenjem mrežnoga izdanja *Hrvatske tehničke enciklopedije* Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža na Portalu hrvatske tehničke baštine. Autori će analizirati dosadašnju enciklopedijsku praksu bilježenja mjesnih imena koja su se kroz vrijeme mijenjala te razmotriti koji oblici bilježenja najbolje odgovaraju specifičnim, praktičnim zahtjevima digitalne enciklopedike. Takav bi način bilježenja i prikaza povećao upotrebljivost enciklopedija, jer bi se uz nastavak prakse prikaza informacija koje su precizne, korisnicima omogućio olakšano pretraživanje i pregledavanje te prikaz znanja na karti.

Challenges in Geotagging Encyclopedias

Encyclopedias, as a reliable source of knowledge produced by experts and lexicographers, among other characteristics are known for their reliability, accuracy, and precision. The spatial representation of encyclopedic knowledge has, in a way, been used for a long time, such as in thematic maps, but the digital age has brought significantly expanded possibilities. However, in the absence of an established model for marking and displaying (geotagging) encyclopedic knowledge, rare works make full use of such an approach. Creating such a model also has some challenges. Locations names (of cities, streets, squares, etc.) can change over time, which can be a challenge when trying to do a complex search or display information on a map. In such cases, solutions are sought to reduce information to a common label, which is principle of text regularization (normalization). The research was prompted by efforts to improve the online edition of the Croatian Encyclopedia of Technology by The Miroslav Krleža Institute of Lexicography on the Croatian Technical Heritage Portal. The authors will analyse the current encyclopedic practice of recording place names that have changed over time and consider which forms of recording best suit the specific, practical requirements of digital encyclopaedic projects of today. Such a way of marking and displaying would increase the usability of encyclopedias, because along with providing information that is accurate, it would enable users to easily search, browse and look up knowledge on a map.

Igrifikacijski elementi na mrežnim stranicama enciklopedija

MIHALJEVIĆ, Josip

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

U izlaganju analizirat će se igre i igrifikacijski elementi koji se nalaze na mrežnim stranicama enciklopedija. Analizirana je 71 mrežna stranica općih i posebnih enciklopedija od kojih 10 sadržava obrazovne mrežne igre ili određene igrifikacijske elemente. Te su igre razvrstane s obzirom na tip: kviz, križaljka, vješala, slagalica ili zagonetka, jedinstvene igre, igre povezivanja itd. Također su unutar igara enciklopedija te stranica enciklopedija identificirani igrifikacijski elementi koji su često prisutni: bodovanje, razine, priča, sustav nagrađivanja itd. Rezultati provedene analize pokazuju da još uvijek malo mrežnih enciklopedija sadržava igre i igrifikacijske elemente (14,1%) te da od enciklopedija koje imaju igre većina ima kvizove (osam enciklopedija), ali također da postoje neke jedinstvene obrazovne igre koje sadržavaju priču te mogu pomoći učenicima u učenje geografije, činjenica o životinjama itd. Postoje i igre poput The Wikipedia Adventure koje poučavaju korisnike kako se koristiti Wikipedijom. Istraživanje je provedeno u sklopu projekta Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik da se osmisli konceptualni okvir igrifikacije mrežnoga rječnika. Metodologija izrade konceptualnoga okvira mogla bi se iskoristiti i za izradu konceptualnoga okvira igrifikacije enciklopedije.

Gamification Elements of Web Sites of Online Encyclopedias

The presentation analyses games and gamification elements present on encyclopedia websites. The analysis included 71 websites of general and special encyclopedias of which only 10 contain educational games or gamification elements. These games are categorized by type: quiz, crosswords, hangman, puzzles, drag and drop, unique games, etc. Gamification elements were also identified: scoring, levels, story, reward system, etc. Results of the analysis show that only a few encyclopedias contain games and gamification elements (14,1%) and that quiz is the game type which occurs most often on encyclopedia websites (eight encyclopedia websites). There are also unique educational games with a story that can help the users in learning geography, facts about animals, etc. There are also games like *The Wikipedia Adventure* that help the users to learn how to work with *Wikipedia*. The research was conducted within the project *Croatian Web Dictionary – Mrežnik* to create a conceptual framework for a gamifying a web dictionary. The methodology of that conceptual framework can be used for creating a conceptual framework for gamifying encyclopedias.

Digitalne istraživačke infrastrukture i umreženo znanje

KUZMAN ŠLOGAR, Koraljka

Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb Institute of Ethnology and Folklore Research, Zagreb

S ulaskom u dvadeset i prvo stoljeće ušli smo u epohu ubrzanoga razvoja istraživačkih infrastruktura. Naime, internet i sve naprednija digitalna tehnologija omogućili su nam nove metode i tehnike istraživanja, nove načine obrade i analize prikupljenih podataka. Štoviše, omogućili su nam da intenzivno komuniciramo i dijelimo znanja lakoćom i brzinom koja je prethodnim generacijama bila nezamisliva. Taj je razvoj donio nove izazove za pojedince, organizacije i donositelje politika te doveo same istraživače u poziciju da moraju razmišljati i djelovati na nove načine.

Uz poticaj Europske komisije koja promiče politiku otvorene znanosti, na europskom tlu posljednja dva desetljeća niknule su brojne istraživačke infrastrukture. Jedna od takvih je DARIAH-EU, zamišljena kao infrastruktura koja će povezivati istraživače s područja humanističkih znanosti i umjetnosti te osigurati razmjenu njihova znanja, digitalnih resursa, alata i metoda u maniri otvorene znanosti, na sveopću korist. DARIAH je savršen primjer toga kako se formira jedna integrirana, složena i dinamična mreža znanja kojoj je cilj olakšati protok i razmjenu znanja, ali i stvoriti nova znanja koja će se opet dalje širiti i primjenjivati.

Digital Research Infrastructure and Networked Knowledge

Entering the twenty-first century, we have set foot in an era of accelerated development of research infrastructures. Namely, the Internet and increasingly advanced digital technology have provided us with new research methods and techniques, new ways of processing and analyzing the collected data. Moreover, they have enabled intensive communication and easy and fast knowledge sharing that was unattainable to previous generations. This development has brought new challenges for individuals, organizations and policy makers, and has put researchers in a position to think and act in new ways.

With the support of the European Commission, which promotes an open science policy, a number of research infrastructures have been initiated in Europe over the last two decades. One of these is DARIAH-EU, conceived as an infrastructure that will connect researchers from the humanities and arts and ensure the exchange of their knowledge, digital resources, tools and methods in the manner of open science, for the common good. DARIAH is a perfect example of how an integrated, complex and dynamic knowledge network is formed, which aim is to facilitate the

flow and exchange of knowledge, but also to create new knowledge that will be further expanded and applied.

Specifičnosti digitalizacije izdanja Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža

STARČEVIĆ STANČIĆ, Irina KRAUS, Cvijeta

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Enciklopedije i leksikoni Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža (LZMK) predstavljaju vrijedan dio hrvatske kulturne baštine, a ujedno i bogate leksikografske tradicije ove prepoznatljive institucije. Jedan je od glavnih ciljeva LZMK digitalizacija i dostupnost arhivskih izdanja (tiskanih prije 2000. godine) na Portalu znanja u obliku digitalnog repozitorija enciklopedijskih i leksikografskih sadržaja. Digitalizacija tiskanih izdanja LZMK jest program unutar kojega se odvijaju zasebni projekti digitalizacije pojedinih izdanja, a u izlaganju autorice će opisati postupke i tijek digitalizacije s naglaskom na specifičnost objavljivanja enciklopedijskoga i leksikografskoga sadržaja. Ciljevi digitalizacije jesu modernizacija leksikografskoga procesa, potpora u pretraživanju i u bržem obrađivanju enciklopedijskih i leksikografskih jedinica, ali i dostupnost enciklopedičke i leksikografske građe širem krugu korisnika. Digitalizacija traje od skeniranja izdanja do njegove objave na zavodskim stranicama Portala znanja, a usklađena je s primjerima i smjernicama dobre prakse u zemlji i u svijetu. Cilj je stvoriti cjeloviti repozitorij svih tiskanih izdanja, njihovo međusobno povezivanje, ali i povezivanje s izdanjima nastalima u digitalnom obliku, dakle svih digitaliziranih i digitalnih izdanja, kako bi se njihov sadržaj mogao pretraživati i koristiti u leksikografskom radu. Vrijedan sadržaj digitalnoga repozitorija ujedno je dostupan za pretraživanje u otvorenom pristupu istraživačima, znanstvenicima i drugim korisnicima s ciljem očuvanja i zaštite hrvatske enciklopedičke i leksikografske baštine.

The Specificities of the Digitalization of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography's Publications

The encyclopedias and lexicons of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography (LZMK) are a valuable part of Croatian cultural heritage as well as the rich lexicographical tradition of this prominent institution. One of the LZMK's main goals is the digitalization and accessibility of archival editions (printed before 2000) at the Portal of Knowledge, in the form of a digital repository of encyclopedic and lexicographic contents. The digitalization of the printed editions of the

LZMK is a programme encompassing separate digitalization projects of individual publications. In this presentation, the authors shall describe the processes and progress of digitalization with emphasis on the specificities of publishing encyclopedic and lexicographical content. The goals of digitalization include the modernization of the lexicographical process, support for searching and quicker processing of encyclopedic and lexicographical units, but also the accessibility of encyclopedic and lexicographical data to a broader circle of users. Digitalization lasts from scanning the edition to its publishing on the Institute's Portal of Knowledge, and in line with examples and guidelines from Croatia and abroad. The goal is to create a complete repository of all printed editions, make them interconnected, and also to connect them with other editions produced in a digital form, i.e. all digitalized and digital editions, in order to make their contents searchable and usable for lexicographical work. The valuable contents of the digital repository are also searchable by researchers, scholars, and other users, with the goal of preserving and protecting Croatian encyclopedistic and lexicographical heritage.

Znameniti.hr – razvoj tematskoga metapodatkovnog portala

FERBER BOGDAN, Jasenka

Arhiv za likovne umjetnosti HAZU, Zagreb Archives of Fine Arts, Croatian Academy of Sciences and Arts, Zagreb

TKALEC, Anja

Knjižnica HAZU, Zagreb Library of the Croatian Academy of Sciences and Arts, Zagreb

Portal Znameniti.hr, ustanovljen 2016., omogućava pretraživanje i pristup digitaliziranim djelima velikana hrvatske kulture, znanosti, umjetnosti i javnog života te radovima o njihovu opusu drugih autora. Osnovni je cilj projekta stvaranje tematskoga metapodatkovnog portala s informacijama iz mnogobrojnih relevantnih nacionalnih izvora. Osnivačkoj grupi institucija (inicijator projekta Knjižnica HAZU, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Gradske knjižnice Zagreb i Državni arhiv u Varaždinu) pridružile su se još četiri ustanove koje su omogućile pristup svojim metapodatcima i digitaliziranom materijalu (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Muzej za umjetnost i obrt, Institut za etnologiju i folkloristiku, udruga ICA-RUS HR). S obzirom na to da većina suradnih ustanova koristi istu hibridnu platformu INDIGO, omogućena je čvršća povezanost podataka na zajedničkoj platformi. Normativu osoba s trajnim identifikatorima (VIAF, ISNI) osigurao je NSK, dok je Leksikografski zavod omogućio poveznice na biobibliografske podatke s internetskih izdanja enciklopedija i leksikona. Projekt je zamišljen kao poticaj za razvoj digi-

talizacije kulturnoga, znanstvenoga i umjetničkoga sadržaja u Hrvatskoj i doprinos promoviranju i korištenju radova hrvatskih književnika, umjetnika i znanstvenika u mrežnom okruženju.

Znameniti.hr – Developing a Cultural Heritage Metadata Portal

The portal Znameniti.hr, established in 2016, provides access to digitized works of eminent people from Croatian culture, science, art, and public life as well as papers on their work by other authors. The main goal of the project is to create a thematic metadata portal with information from relevant national sources. The founding group of institutions (initiated by the HAZU Library, the National and University Library in Zagreb, the Zagreb City Library and the State Archives in Varaždin) was joined by four other institutions that provided access to their metadata and digitized material (The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Museum of Art and Crafts, Institute of Ethnology and Folklore Research, ICARUS HR association). Given that most collaborating institutions use the same INDIGO hybrid platform, a more robust connection of data on a common platform is possible. The norm of persons with permanent identifiers (VIAF, ISNI) was provided by the National and University Library, while the Institute of Lexicography provided links to bio-bibliographic data from its online editions of encyclopedias and lexicons. The project is conceived as an incentive for the development of digitization of cultural, scientific, and artistic content in Croatia and a contribution to the promotion and use of works by Croatian writers, artists, and scientists in a networked environment.

EMOCNET: prikaz leksičkih mreža i obogaćivanje podataka

PERAK, Benedikt

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences

Unutar digitalne leksikografije i digitalne humanistike sve je važniji trend obogaćivanja podataka. Izlaganje će prikazati platformu projekta EMOCNET, dostupnu na stranici http://emocnet.uniri.hr/congracnet/. Projekt ima za cilj opisati modele izražavanje emocija i afektivnih stanja u hrvatskome jeziku s ciljem uporabe tehnika strojnoga učenja za identifikaciju emotivnih kategorija, afektivnih stanja i semantičke obilježenosti u tekstovima. Uporabom niza metoda digitalne humanistike i informacijskih tehnologija stvoren je portal za automatizirano dohvaćanje podataka iz digitalnih korpusa, njihovo modeliranje, pohranu, analizu i vizualizaciju semantič-

ko-sintaktičkih struktura čime se stvara pretraživa baza znanja i alati za otkrivanje strukture jezičnoga izražavanja emocija.

EMOCNET: A Display of Lexical Networks and Data Enrichment

Within digital lexicography and digital humanities, there is an increasingly significant trend of data enrichment. The presentation will show the platform of the EMOCNET project, available at http://emocnet.uniri.hr/congracnet/. The project aims to describe models for expressing emotions and affective states in the Croatian and other European languages, with the aim of using machine learning techniques to identify emotional categories, affective states, and semantic markers in texts. Using a number of methods of digital humanities and information technologies, a portal was created for automated retrieval of data from digital corpora, their modelling, storage, analysis, and visualization of semantic-syntactic structures, creating a searchable knowledge base and tools for discovering the structure of the linguistic expression of emotions.

Portali i baze podataka o elementima kulturne baštine na festivalima folklora

MARIĆ, Toni

Društvo za digitalizaciju tradicijske kulturne baštine, Široki Brijeg Society for the Digitalization of Traditional Cultural Heritage, Široki Brijeg

Društvo za digitalizaciju tradicijske kulturne baštine (Društvo za DTKB) sa sjedištem u Širokom Brijegu vodi projekte prikupljanja, obrade, digitalizacije i javne prezentacije podataka o elementima kulturne baštine.

Projekt pod nazivom *Elementi kulturne baštine na festivalima folklora* Društvo za DTKB provodi sa strateškim partnerom Sekcijom CIOFF-a za BiH. Ovim projektom prikupljaju se, obrađuju i javno prezentiraju na domeni tkanica.org podaci o elementima kulturne baštine koji se prezentiraju na festivalima folklora. Tijekom 2020. godine naglasak je na festivalima u BiH koji se održavaju u okrilju CIOFF-a. Pored elemenata obrađuju se i podatci o organizatorima festivala i baštinicima.

Projekt pod nazivom Diplar Društvo za DTKB provodi sa strateškim partnerom Udrugom hrvatskih amaterskih KUD-ova u BiH (UHAKUD u BiH) u sklopu kojeg se prikupljaju podaci o festivalima folklora na kojima se redovito prezentira kulturna baština Hrvata u BiH. Također obuhvaćeni su i podaci o promoviranim elementima kulturne baštine i KUD-ovima koji su ih promovirali. Obrađeni materijali javno su dostupni na domeni diple.org. U tijeku je objavljivanje podataka i

članaka o elementima nematerijalne kulturne baštine s područja šest sela Širokog Brijega župe Mostarki Gradac a to su Dobrič, Donji Gradac, Gornji Gradac, Gostuša, Grabova Draga i Prova. Baštinici najviše elemenata s ovoga područja članovi su HKD-a Vrila, Društva Kapina i nekoliko udruga iz Širokog Brijega. Podršku projektu daje i Ministarstvo kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke. Pored grada Širokog Brijega aktivnostima su obuhvaćeni još i Ljubuški, Grude i Posušje.

Portals and Databases on Elements of Cultural Heritage at Folklore Festivals

The Society for Digitization of Traditional Cultural Heritage (Society for DTCH), based in Široki Brijeg in Bosnia and Herzegovina, leads projects of the collection, processing, digitization and public presentation of data on elements of cultural heritage.

The project called *Elements of Cultural Heritage at Folklore Festivals* is being implemented by the Society for DTCH with a strategic partner, the CIOFF® Section for Bosnia and Herzegovina. This project collects, processes and publicly presents at the domain tkanica.org data on elements of cultural heritage that are presented at folklore festivals. During 2020, the emphasis is on festivals in Bosnia and Herzegovina that are held under the auspices of CIOFF®. In addition to the elements, data on festival organizers and bearers are also processed.

The project called Diplar Society for DTCH is implemented with a strategic partner, the Association of Croatian Amateur Cultural Clubs in Bosnia and Herzegovina (UHAKUD in B&H), which collects data on folklore festivals where the cultural heritage of Croats in Bosnia and Herzegovina is regularly presented. Data on promoted elements of cultural heritage and KUDs that promoted them are also included. Processed materials are publicly available at diple.org. The publication of data and articles on the elements of intangible cultural heritage from the area of six villages of Široki Brijeg in the parish of Mostarki Gradac, namely Dobrič, Donji Gradac, Gornji Gradac, Gostuša, Grabova Draga and Provo, is underway. The bearers of the largest number of elements from this area are members of HKD Vrila, the Kapina Society and several associations from Široki Brijeg. The project is also supported by the Ministry of Culture and Sports of the West Herzegovina County. In addition to the town of Široki Brijeg, the activities also include Ljubuški, Grude, and Posušje.

Digitalna platforma glazbene baštine Istre i Hrvatskoga primorja – Zaspal Pave

PERAK, Benedikt GRGURIĆ, Diana

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences

Predavanje će predstaviti razvoj i procese stvaranja multimedijske digitalne platforme *Zaspal Pave*, stvorene u suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Rijeci i županijskom kulturnom Ustanovom Ivan Matetić Ronjgov, započete 2017. godine s ciljem stvaranja baze znanja i digitalnoga predstavljanja glazbene kulturne baštine sjevernog Jadrana. Platforma je dostupna na web stranici http://zaspal-pave.ustanova-imronjgov.hr/.

Suradnja između Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, konkretno Laboratorija za istraživanje kulturne složenosti na Odsjeku za kulturne studije, i Ustanove Ivan Matetić Ronjgov uspostavljena je s ciljem prijenosa kompetencija i znanja i povezivanja akademske zajednice i javne institucije u kulturi.

Istraživači iz Laboratorija za istraživanje kulturne složenosti (http://cultstud.ffri. hr/?p=541) stvorili su bazu znanja *Zaspal Pave*, koristeći suvremene digitalne metode, uključujući stvaranje multimedijske baze podataka, prikupljanje, obogaćivanje i umrežavanje podataka, promoviranje kulturne baštine suvremenim metodama i korištenja digitaliziranoga materijala u novim medijskim praksama. Suradnja je potaknula implementaciju digitalnih humanističkih metoda u obrazovnim sustavima.

Platforma Zaspal Pave nudi nove funkcionalnosti pretraživanja teksta, pregledavanje nota, midi i audio datoteka i umjetničkih izvedbi. Svaka od 561 pjesma iz kolekcije Zaspal Pave može se doživjeti putem digitalnih sučelja koja omogućuju lak pristup tekstualnim i glazbenim dimenzijama pjesama. Svaka pjesma prati digitalnu notnu glazbu, midi i zvuk, što omogućuje reprodukciju pjesama putem interneta, kao i njihovu ponovnu interpretaciju u novo iskustvo tradicionalne glazbe. Platforma će u svom konačnom obliku cjelovito predstaviti različite oblike glazbene i kulturne prakse nastale iz istarsko-primorske kulturne baštine.

Cilj novostvorene platforme *Zaspal Pave* objedinjavanje je različitih kulturnih izvora, prezentiranje kontekstualizirane baštine na suvremen način, predstavljanje obogaćenih podataka za uživanje i reinterpretaciju novoj generaciji. Sadržaj platforme može se koristiti u kreativnim industrijama za promicanje kulturne baštine.

Zaspal Pave – A Digital Platform of the Musical Heritage of Istria and Hrvatsko Primorje

The lecture will present the development and processes of creating a multimedia digital platform, *Zaspal Pave*, created in cooperation with the Faculty of Humanities and Social Sciences of the University of Rijeka and the county cultural institutions, The Ivan Matetic Ronjgov Institution, started in 2017, with the aim of creating a knowledge base and digital representation of musical cultural heritage of the Northern Adriatic. It is published on the website http://zaspal-pave.ustanova-imronjgov.hr/.

The cooperation between the Faculty of Humanities and Social Sciences of the University of Rijeka, specifically the Laboratory for Research on Cultural Complexity at the Department of Cultural Studies and the Ivan Matetić Ronjgov Institution was established with the aim of transferring competences and knowledge and connecting the academic community, local community, and public and private institutions.

Researchers from the Laboratory for Researching Cultural Complexity (http://cultstud.ffri.hr/?p=541) have created a Zaspal Pave knowledge base using modern digital methods, including creating a multimedia database, collecting, enriching, and networking data, promoting modern methods representations of cultural heritage, and encouragement of the use of digitized material in new media practices. This cooperation encourages digital humanities framework in educational systems.

The Zaspal Pave platform offers new text search functionalities, sheet music browsing, midi and audio files and related artistic performances. Each of the 561 songs from the Zaspal Pave collection can be experienced through digital interfaces that enable easy access to textual and musical dimensions of the songs. Each song is accompanied by digital sheet music, midi and sound, which enables online playback of the songs as well as their re-interpretation into a new experience of traditional music. The platform will, in its final form, integrally present the various forms of music and cultural practices that have arisen from the Istrian-coastal cultural heritage.

The goal of the newly created Zaspal Pave platform is to integrate different cultural sources, to present contextualized heritage in a contemporary way, to represent the enriched information for enjoyment and reinterpretation to the new generation. The content of the platform can be used in creative industries for promoting cultural heritage.

Uloga digitaliziranih izvora iz privatnih kartografskih zbirki u vrijeme ograničenoga fizičkog pristupa

MLINARIĆ, Dubravka

Institut za migracije i narodnosti, Zagreb Institute for Migration and Ethnic Studies, Zagreb

Globalnom pandemijom nametnuti procesi fizičkoga distanciranja danas vode propitivanju klasičnoga pristupa institucijama i specijaliziranim zbirkama izvorne arhivske građe, odnosno traženju virtualnog pristupa u cilju veće i javnozdravstveno sigurnije dostupnosti. Kako kartografski izvori zahtijevaju složeni multidisciplinarni pristup, građa privatnih zbirki može doprinijeti očuvanju, proučavanju i prezentaciji hrvatske kulturne baštine samo uz pretpostavku prethodne prilagodbe digitalnom mediju (kroz digitalizaciju i umrežavanje). Dodatna je prednost tako uređenih zbirki mogućnost povezivanja s velikim nacionalnim specijaliziranim institucijama, posredstvom kojih mogu jednostavnije doprijeti do krajnjega korisnika te osigurati pomoć u stručnoj obradi građe, čuvanju, restauraciji, izlaganju, diseminaciji ili promociji. Sveopći porast pristupa informacijama kartografskih portala ide na ruku i znanstvenicima, studentima i profesorima, ali i ukupnoj zainteresiranoj javnosti. Istraživanje se temeljilo na kartografskim zbirkama Drage Novaka (Zbirka Novak) i Ewalda Felbara (Collectio Felbar), koje su, sukladno odlukama njihovih utemeljitelja tematski slične, ali i bitno različite u pristupu građi. Promatrajući izabrane privatne zbirke zamjetni su različiti obrasci pristupa fenomenu »otvaranja« zbirki, posebno kada pojedini privatni kolekcionari surađuju s profesionalnim timovima institucionaliziranih stručnjaka u savjetodavnom ili logističkom smislu.

The Role of Digital Archival Sources from Private Map Collections in Times of Limited Physical Access

Globally enforced physical distancing, strengthened by the pandemic threat, has led to a revision of the classical institutional access to specialised archival data. It has resulted in re-examination and enforcement of paths to approach them virtually, with access that is more extensive but tends to follow the rules of public health protection. If customized to virtual manipulation by digitalization and through networking, a map collection provides the terrain for multidisciplinary analysis, contributing also to protection, research, and presentation of the Croatian cultural heritage. If these map collections are interconnected with specialized national institutions, besides offering the advantage of easier access for their users, they can also benefit from institutional help and knowledge in professional handling, protection, restauration, exhibiting, dissemination, and promotion of maps. Many can benefit from the overall access increase to cartographic platforms, from scholars, students, and professors to interested public clients. This research is based on the similar map

collections of Drago Novak (Zbirka Novak) and Ewald Felbar (Collectio Felbar), which have, according to the managing decisions of their founders, implemented very different approaches to access policy. These two examples prove various patterns to the open access phenomenon in approaching the private collection sources, especially when private owners work together with professional teams of institutional experts in a consultative or logistic sense.

Kako »Big Data« iz prošlosti mogu utjecati na znanost i istraživanje: *Time Machine* ideja i mogućnosti njezine primjene

LEMIĆ, Vlatka

Sveučilište u Zagrebu University of Zagreb

Time Machine projekt, posvećen razvozu velikih digitalizacijskih i računalnih infrastruktura koje će mapirati 5000 godina Europske povijesti, ima za cilj oživjeti povijesne podatke u (virtualnoj) stvarnosti. Pretvaranjem kilometara arhivskih izvora, muzejskih zbirki i drugih geopovijesnih skupova podataka u distribuirani digitalni informacijski sustav, veliki skupovi podataka (Big Data) iz prošlosti mogu postati zajednički resurs za monumentalne kulturne, gospodarske i društvene pomake.

Time Machine konzorcij okuplja akademske, istraživačke i kulturne ustanove, industrijske subjekte, državna tijela i udruga civilnog društva koje se bave kulturnom baštinom, čime je stvoren do sada najveći i najambiciozniji projekt u sjecištu kulturne baštine i informacijskih znanosti. Ovo jedinstveno partnerstvo najznačajnijih europskih dionika iz područja humanistike, znanosti, tehnologija i kulture okupilo je više od 500 partnera u okviru CSA projekta (l. III. 2019 — 28. II. 2020), a nastavilo se kroz Time Machine Organization (TMO) koja ima više od 14 000 članova.

Autorica će predstaviti ideju, razvoj i mogućnosti primjene *Time Machinea*, s naglaskom na suradnju znanstvenoga i baštinskoga sektora te uključivanje hrvatskih ustanova u projektne aktivnosti. Autor predstavlja ciljeve, rad i moguće načine eksploatacije *Time Machinea*, posebno u sektorima stipendija i kulturne baštine.

How the »Big Data« of the Past can Influence Science and Research: The Idea of the *Time Machine* and its Application Perspectives

The Time Machine project, structured around the development of a large-scale digitization and computing infrastructure capable of mapping 5,000 years of Eu-

ropean history, aims to revive historic data into (virtual) reality. By transforming kilometres of archival fonds, abundant museum collections and various geo-historical data sets into distributed digital information, the »big data« of the past can become a common resource for momentous cultural, economic, and social shifts.

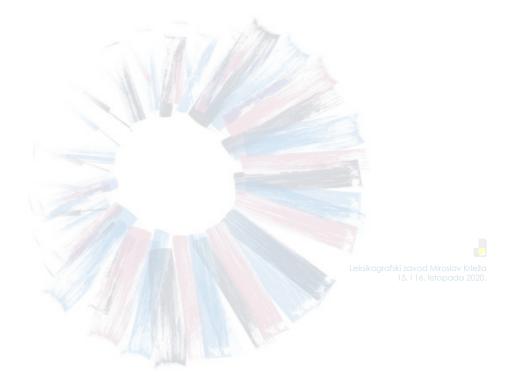
The Time Machine ecosystem includes academic, research, and cultural institutions as well as large businesses and innovative small and medium-sized enterprises, government bodies, and civil society associations involved in cultural heritage, which make it the largest and most ambitious project ever created at the intersection of culture heritage and information sciences. This unique alliance between the best European players in humanities, sciences, technologies, and culture brought together more than 500 institutions into the framework of the CSA project (1 March 2019 – 28 February 2020), continued through the Time Machine Organization network with more than 14,000 members.

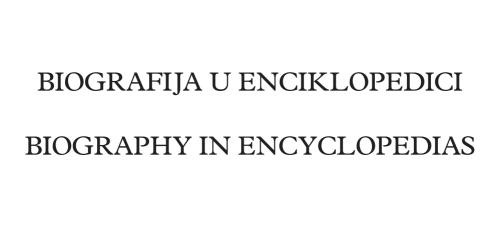
The author will present Time Machine's objectives, operation, and possible application avenues, particularly from the perspective of cooperation between science and cultural heritage sectors, as well as the involvement of Croatian institution in project activities.

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

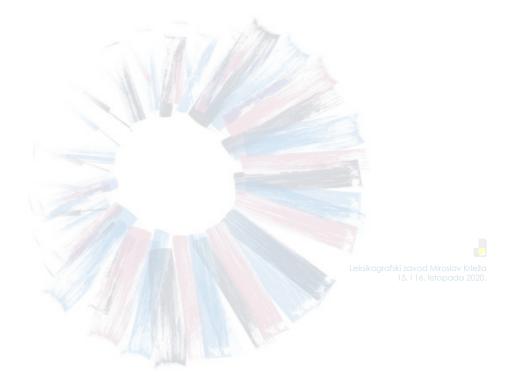

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

Koncepcija *Poljskoga biografskog rječnika:* između običnih i velikih ljudi iz prošlosti

BARZYCKA-PAŹDZIOR, Agata

Poljska akademija znanosti, Krakov-Varšava Poljsh Academy of Sciences, Krakow-Warsaw

Tema je izlaganja *Poljski biografski rječnik* (PSB), koji izlazi u Krakovu od 1935. kao višesveščano izdanje Poljske akademije znanosti (PAN) i Poljske akademije umjetnosti i znanosti (PAU), što obavlja Institut za povijest PAN »Tadeusz Manteuffel«. Predstavit će se koncept PSB-a u historiografskom kontekstu, kao i suvremeni problemi i izazovi s kojima se suočava. Dosad su izdana 52 sveska s više od 28 000 biografija ljudi povezanih s Poljskom (kao i Velike Kneževine Litve, Poljsko-Litvanske Unije te njihovih lena), a koji su živjeli ili djelovali u državi ili inozemstvu, u razdoblju od legendarnoga kneza Popiela (IX. stoljeće) do 2000. Svaki je svezak rezultat rada više stotina ljudi, profesionalnih istraživača kao i amatera biografije i genealogije. Svaka natuknica višedimenzionalnim pristupom predstavlja osobu u prošlosti, opetovano ističući »sporedne osobe« koje su međutim važne za društvenu i gospodarsku povijest Poljske, čuvajući ih od zaborava. Zahvaljujući tome, PSB nije samo nacionalna enciklopedija, nego i jedinstvena priča o ljudskoj sudbini i previranjima poljske povijesti, kako se odražavaju u mikrohistoriji.

The Concept of the *Polish Biographical Dictionary:* Among Ordinary and Great People from the Past

The presentation concerns the Polish Biographical Dictionary (PSB), which has been published in Krakow since 1935 as a multi-volume publication of the Polish Academy of Sciences (PAN) and the Polish Academy of Arts and Sciences (PAU), realized by the Tadeusz Manteuffel Institute of History PAN. The concept of the PSB is presented in the historiographic context as well as the context of contemporary problems and challenges, which the PSB is facing. So far, over 28,000 biographies of people associated with Poland (also with the Grand Duchy of Lithuania, the Commonwealth of Two Nations, and their fiefs), who lived or operated in the country and abroad from the time of legendary Duke Popiel (9th century) to 2000 have been published in 52 volumes. Each volume is the result of the work of more than several hundred people, professional researchers as well as amateurs in the fields of biography and genealogy. Each entry presents a historical person using a multi-faceted approach, repeatedly bringing out so-called »secondary characters« who are nonetheless important for Polish social and economic history, saving them from oblivion. Thanks to this, PSB is not only a national encyclopedia, but also a unique story about human fate and the meanders of Polish history, reflected in the mirror of microhistory.

Historija i biografija: razmišljanja i iskustva iz perspektive *Hrvatskoga biografskoga leksikona*

MAJNARIĆ, Ivan

Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb Croatian Catholic University, Zagreb

Usložnjavanje historijske teorije i prakse posljednjih 30-ak godina ponovno je, među ostalim, istaknulo pitanje odnosa historije i biografije. Istodobno ukotvljenje biografije u prostoru između socijalne i intelektualne historije označilo je i njezin pomak od (isključivoga) promatranja historijske uloge pojedinca k istraživanju obrisa duha doba kroz pojedinca. Taj je pristup – bilo da je riječ o biografijama, autobiografijama ili osobito popularnim kolektivnim biografijama – postao osobito privlačan i sukladno postupnom napuštanju strukturalne historije i historijskih »velikih narativa«. S pojačanim propitkivanjem osnovnih počela historije i mogućnosti historijske spoznaje, sve je prisutnije i izdvajanje biografije/biografistike kao samostalne akademske discipline. Dinamiziranje odnosa historije i biografije istodobno je s historijskim hodom *Hrvatskoga biografskoga leksikona*. Sukladno tome, u izlaganju će se pratiti pitanje je li ta dinamika prepoznatljiva u *Hrvatskom biografskom leksikonu* i kako? Pritom će središte zanimanja biti usmjereno na odnos pojedinca i društva, no ne samo u prošlosti, nego i u suvremenosti, ponajprije u vidu načina gradnje narativa o prošlosti.

History and Biography: Reflections and Experiences from the Perspective of the *Croatian Biographical Lexicon*

The increasing complexity of historiographic theory and practice in the last 30 or so years has once again, among other things, highlighted the question of the relationship between history and biography. At the same time, the anchoring of biography in the space between social and intellectual history has marked it's shift from (exclusive) examination of the historical role of individuals towards researching the contours of the spirit of the age through the individual. This approach – whether it concerns biographies, autobiographies, or particularly popular collective biographies – has become especially attractive, which is in line with the gradual shift away from structural historiography and historical »grand narratives«. With the increasing questioning of the core tenets of history and the possibilities of historical knowledge, biography/biographics has become increasingly viewed as an independent academic discipline. The dynamization of the relationship between history and biography is occurring in tandem with the development of the *Croatian Biographical Lexicon*. Therefore, this presentation shall examine the question of whet-

her and how this dynamic is visible in the *Croatian Biographical Lexicon*. In doing so, the focus of our attention shall be on the relationship between the individual and society, not only in the past, but also in the present, primarily in view of the ways narratives about the past are built.

Osobitosti koncepcije biografskih članaka u Leksikonu podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca

BAČIĆ, Slaven

Hrvatsko akademsko društvo, Subotica Croatian Academic Society, Subotica

Velik dio Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca, prvoga leksikografskog projekta hrvatske manjine izvan matične domovine, koji izlazi u Subotici od 2004. godine, čine biografski članci. Specifičnost ovoga leksikona, svojevrsnoga regionalnog leksikona, uvjetovala je pristup istraživanju i prezentaciji biografija, koji su donekle različiti od biografskih uzusa leksikografske obrade na nacionalnoj razini. U izlaganju se navode i obrazlažu najvažnije osobitosti koncepcije biografskih članaka u Leksikonu. Ponajprije, riječ je o imenima roditelja osoba koje se obrađuju, zatim kako su kroz životni put, rad ili znanstveni interes povezane sa zavičajem, o čemu katkada svjedoči i mjesto gdje su pokopane. Naglašavaju se razlozi zašto je prilikom odabira osoba, podunavskih Hrvata, za uvrštavanje u *Leksikon* prihvaćeno načelo etničkoga podrijetla, a ne nacionalnoga osjećaja te se objašnjava drugačija koncepcija biografija Hrvata iz Hrvatske u odnosu na podunavske Hrvate zemljopisno omeđene područjem predmeta *Leksikona* (međuriječje Dunava i Tise). Upućuje se i na važnost uključivanja biografija pripadnika drugih naroda (Mađara, Srba) i metodološko koncipiranje ovih članaka. Također se obrazlaže načelno nepostojanje donje dobne granice za uvrštavanje u Leksikon, različita koncepcija obrade povijesnih ličnosti i suvremenika te još neke osobitosti.

Features of the Concept of Biographical Articles in the Lexicon of Danubian Croats – Bunjevci and Šokci

A significant portion of the *Lexicon of Danubian Croats – Bunjevci and Šokci*, the first lexicographic project of a Croatian minority outside their country of origin, regularly published in Subotica since 2004, consists of biographical articles. The specific form of this regional lexicon has led to a novel approach to the research and presentation of biographies, distinct from the biographical norms of national lexicography. The author summarizes the essential conceptual features of the biographical articles presented in this lexicon. The entries include the individuals' parents' names, followed by an overview of how the link with their homeland is reflected in

their life, work, or scientific interest, to which their burial location may also testify. The author particularly emphasizes why the inclusion criterion of Danubian Croats involves the principle of ethnic origin, rather than national sentiment, and compares conceptual differences between the biographies of Croats from Croatia and those of Danubian Croats, as geographically defined by the *Lexicon* (the area between rivers Danube and Tisa). The author also points out the importance of including the biographies of people belonging to other nations (Hungarians, Serbs) and describes the methodological conception of these articles. He also explains the absence of a lower age limit for inclusion in the *Lexicon*, conceptual differences between the treatment of historical figures and contemporaries, and other notable characteristics.

Tko je važan, a tko nije – prilog istraživanju kulture renesansnoga Raba

KUNČIĆ, Meri

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Svrha je izlaganja preispitati jedno od ključnih pitanja u kreiranju Hrvatskoga biografskoga leksikona (HBL), a to je pitanje kriterija izbora pojedinih osoba i obitelji kao ulaznika u sam leksikon. Polazeći od dosadašnjega iskustva rada na leksikonu i uređivanju njegova abecedarija kao jedan od glavnih kriterija izbora pojedinaca i obitelji uzima se njihova zastupljenost u dosadašnjoj znanstvenoj literaturi kao i sačuvani tragovi koji svjedoče o značajnom doprinosu pojedinaca ili obitelji nekoj sredini u određenom razdoblju. No, budući da znanost predstavlja neprestan proces u kojem se stalno pomiču granice spoznaje i dolazi do novih otkrića nerijetko se događa da za novootkrivena imena, važna spomena, više nema mjesta u okvirima sadašnjega leksikona te se, eventualno, planiraju objaviti u dopunskom svesku na kraju edicije. U svrhu izrade jasne i razlučive analize problema s kojima se leksikograf suočava pri odlučivanju izbora ulaznika, ovdje sam izabrala ograničen vremenski i prostorni raspon, prostor rapske komune u rasponu od XIII. do konca XVIII. st. kao kulturološku cjelinu s određenim brojem istaknutih obitelji i pojedinaca koji bi se s pravom mogli uvrstiti u okvire Hrvatskoga biografskoga leksikona. Analiza će se s jedne strane zadržati na uočavanju u znanstvenoj literaturi već prisutnih obitelji i pojedinaca, uglavnom pripadnika elitnijih društvenih slojeva (gradsko plemstvo, biskupi) koji s punim pravom zaslužuju mjesto u HBL-u; jedan dio tih natuknica već je sastavni dio leksikona, a drugi bi to tek trebao postati. Drugi dio analize odnosi se na uočavanje pojedinaca u toj sredini koji su dosada ostali skriveni znanstvenoj javnosti, a zahvaljujući suvremenijim metodama povijesnoga istraživanja i pristupima otkriva se njihovo značenje u određenoj sredini. U tom je dijelu veća pažnja posvećena rapskom pučaninu, dugogodišnjem bilježniku te prokuratoru i prioru

više crkvenih i karitativnih ustanova na Rabu Tomi Stančiću, koji je svojim djelovanjem obilježio renesansnu kulturu Raba. U zaključku treba istaknuti da je nedvojbeno da svako vrijeme ima svoja mjerila pa tako ono što je dugo dominiralo u povijesnoj znanosti – politička povijest, sada više nije dominantno; znanost je živi organizam koji se neprestano razvija, a ostati u skladu s njom dugogodišnjem je projektu kao što je *Hrvatski biografski leksikon* nemali izazov.

Who is Important and Who is Not – A Contribution to the History of Renaissance Culture of the Island of Rab

The presentation intends to discuss one of the key questions of the Croatian Biographical Lexicon, the selection criteria of family and personal names as the entries of the Lexicon. Having in mind the long experience of editing of that Lexicon and the creation of its alphabetic index, the presence of some family and personal names in scholarly literature as well as the cultural heritage that points to the historical contribution of persons and families in specific Croatian regions in certain periods are taken as the most important selection criteria. However, because history and other scholarly disciplines continually develop and change the focus of their research, some new personal names emerge as very important and need to be introduced in the Lexicon. Unfortunately, it occasionally happens that such new entries cannot find their place in this long-lasting publication and should therefore be included in an additional volume, to be published at the end. For that reason, in my presentation, I intend to analyze the problem of selection criteria by choosing a defined space and period, that is the late medieval community of Rab as one culturally distinguished area, which incorporates a certain number of prominent families and persons essential to be mentioned in Croatian Biographical Lexicon. On the one side, I will analyze several Rab's families and individuals, mostly patricians and members of communal citizen and ecclesiastical elite, already mentioned in scholarly literature. They, without doubt, earn their place in the alphabetic index of the Lexicon. Some of them are already incorporated in published volumes of this publication, while others will be included in future volumes. On the other hand, I shall focus on the presentation of possible research of those individuals which were until now unknown to the scholarly community although, according to extant sources and new methodological approaches, they surely deserve to be presented in the *Lexicon*. In this section of the analysis, I will pay particular attention to one member of Rab's popolo minuto - Thomas Stančić - who was communal notary, procurator, and prior of several ecclesiastical institutions. In general, Thomas played a very important role in the renaissance culture and everyday life of the commune of Rab. In conclusion, it should be stressed that each period has its preferences, so the predominance of political history, which lasted for the long time, has now given way to the new methodological approaches of economic and cultural history, which provide us new information about events, processes, and persons in the past. No doubt, being up to date with these new scholarly methods and their results is a challenge for a long-lasting lexicographic publication such as the Croatian Biographical Lexicon.

Biografija kroz povijest – primjer publicista Mihovila Kunića s početka XIX. stoljeća

MANDUŠIĆ, Iva

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Malo poznati Slovak hrvatskoga porijekla Mihovil Kunić (Bán, danas Bánovce na Bebravi, 25. IX. 1765 — Karlovac, 9. IV. 1835), učitelj njemačkoga jezika i školski nadzornik u zemljama Habsburške Monarhije u posljednjim desetljećima XVIII. st., bio je i vrlo plodan pisac radova iz različitih područja. Autor vrijednih povijesno-to-pografskih opisa mineralnih izvora sjeverozapadne Hrvatske te brojnih priloga o vrtnoj umjetnosti i građanskim i javnim perivojima, svoj je interes usmjerio i na proučavanje života i djelovanja istaknutih ljudi svojega vremena. Kao nastavak rada na biografskom leksikonu znamenitih ljudi Habsburške Monarhije, koji je objavio u pet svezaka (1805–1812), objavio je više životopisa istaknutih suvremenika iz hrvatskoga političkoga i kulturnoga života i njima posvećenih prigodnih pjesama. U izlaganju će se razmatrati kriteriji odabira uglednika i propitivati elementi biografija te uvidjeti u kojoj je mjeri Kunić uspio stvoriti kolektivnu biografiju hrvatske elite na prijelazu XVIII. u XIX. stoljeće i dati uvid u društvene prilike onodobne Hrvatske.

Biography through History – The Example of Writer Mihovil Kunić (Early 19th Century)

The little-known Slovak of Croatian heritage, Mihovil Kunić (Bán, today Bánovce nad Bebravou, 25 September 1765 — Karlovac, 9 April 1835), German language teacher and school inspector in the lands of the Habsburg Monarchy in the final decades of the 18th century, was a very productive author of works in various fields. He wrote valuable historical-topographic descriptions of the mineral sources of northwest Croatia as well as numerous works on garden architecture and urban and public parks. He also showed interest for examining the life and work of prominent individuals of his time. As a continuation to his work on the biographical lexicon of prominent people from the Habsburg Monarchy, which he published in five volumes (1805–1812), he published numerous biographies of distinguished contemporaries from Croatian political and cultural life as well as poems dedicated to them. The presentation shall examine the criteria according to which these distinguished individuals were selected and the elements of the biographies as well as trying to determine to what extent did Kunić manage to create a collective biography of the Croatian elite on the turn of the 18th to the 19th century, and gain insight about the social conditions in Croatia at that time.

Enciklopedijske odrednice o Stevi Čuturilu

IVETIĆ, Nataša

Kikinda, Republika Srbija Kikinda, Serbia

U ovom se izlaganju bavimo biografskim odrednicama o Stevi Čuturilu (Dabar, 1846 – Novi Sad, 1939), istaknutom kulturnom pregaocu, koji je značajan trag ostavio u kulturama Hrvatske, Crne Gore i Srbije. Zastupljen je u desetini enciklopedija, koje smo detaljno analizirali u našem istraživanju. Zaključili smo da su podaci o njemu najčešće preuzimani bez provere izvora. Iz tog razloga u većini enciklopedijskih odrednica o Stevi Čuturilu postoje materijalne greške, delimično tačni podaci, nepotpuni podaci, jednostranost u pristupu; nijedna enciklopedijska odrednica ne daje sveobuhvatan delokrug njegovog životopisa. Smatramo to velikim problemom u biografskom istraživanju budući da enciklopedije pretenduju na pouzdanost i objektivnost i trebale bi biti postojan putokaz za dobijanje osnovnih podataka o nekom stvaraocu.

Želimo istaći da je objektivno, tačno i sveobuhvatno pisanje biografske odrednice moguće jedino na osnovu iscrpne analize sveukupne postojeće arhivske građe, neobjavljenih i objavljenih izvora, periodičnih publikacija, te literature. To smo dokazali istraživanjem u arhivima, muzejima i bibliotekama država u kojima je Stevo Čuturilo stvarao i ostavio značajan trag. Naše se istraživanje temelji na podacima dobijenim u institucijama u Zagrebu, Cetinju, Beogradu i Novom Sadu: Hrvatskom školskom muzeju, Državnom arhivu Crne Gore, NB »Đurđe Crnojević«, Državnom Arhivu Srbije, Arhivu Jugoslavije, Pedagoškom muzeju, Matici srpskoj.

Encyclopedia Entries about Stevo Čuturilo

In this presentation, we study biographical entries about Stevo Čuturilo (Dabar, 1846 – Novi Sad, 1939), a prominent cultural activist, who left a significant mark on the cultures of Croatia, Montenegro, and Serbia. He is represented in dozens of encyclopedias, which we have analyzed in detail in our research. We concluded that information about him has often been used and published without checking the sources. Because of that, in most encyclopedia entries about Stevo Čuturilo, there are material errors, partially accurate information, incomplete information, and one-sided approaches; not one of the entries gives a comprehensive overview of his biography. We consider this a great problem in biographical research due to a lack of aspiration towards reliability and objectivity in encyclopedias, which should be reliable sources for getting basic information about a creator.

We want to accentuate that the objective, correct, and comprehensive writing of an article is possible only if based on a thorough analysis of the total existing archival material, unpublished and published sources, periodical publications, and literature. We have proven this through our research in the archives, museums, and libraries of the countries in which Stevo Čuturilo was active and left a significant mark. Our research is based on data acquired from institutions in Zagreb, Cetinje, Belgrade, and Novi Sad: the Croatian School Museum, State Archives of Montenegro, National Library of Montenegro »Đurđe Crnojević«, Archives of Serbia, Archives of Yugoslavia, Museum of Pedagogy, and Matica srpska.

Glinski biografski leksikon kao istraživački izazov

MRKALJ, Igor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Izlaganje odgovara na dva pitanja: kako se razvijala urbana struktura Gline od nastanka glinske vojne utvrde 1735. godine pa sve do današnjih dana te tko je činio društvene slojeve koji su utjecali na javni život Gline i obilježili njezin identitet. Time je određen opseg i smjer istraživanja, ali i kompozicija izlaganja koje je autor podijelio na dva, asimetrična dijela. U prvom, naslovljenom »Grad«, analizira se prostorni razvitak gradskoga naselja Glina i elementi urbane strukture kroz povijesna razdoblja. Drugi, opširniji dio izlaganja, pod naslovom »Građani«, posvećen je konkretnim ličnostima koje su svojim djelovanjem pridonosili društvenom, političkom, vojnom, gospodarskom, kulturnom i drugim oblicima života Gline, a potom i šire zajednice. Autor ističe da svoja istraživanja temelji na izboru relevantnih povijesnih izvora te vlastitom, dosad neobjavljenom abecedariju Glinskoga biografskog leksikona, sastavljenom od više stotina spomena vrijednih osoba različitih nacionalnosti, vjerskih, ideoloških i političkih orijentacija, bez obzira na njihov, manje ili više izražen kreativni ili rušilački učinak viđen kroz prizmu povijesne misli i aktualne političke prakse. Kako je izlaganje otvoreno za nadopune, ispravke i nove prijedloge, autor zaključuje da je uvrštenjem pojedinih imena dao svoj prilog istraživanju i vrednovanju glinskoga okvira te kompletiranju povijesne cjeline, sve u cilju nastanka budućega biografskog kompendija čije se bogatstvo i raznovrsnost već sada nazire.

The Biographical Lexicon of Glina as a Research Challenge

The presentation answers two questions: how the urban structure of Glina developed from the founding of the military fortress in 1735 to present day, and who comprised the social structure that influenced the public life of Glina and marked its identity. The questions determine not only the breadth and direction of the research, but also the layout of the presentation that the author has divided into two asymmetrical parts. In the first one, titled »The City«, the author analyses the spa-

tial development of the urban settlement of Glina and the elements of the urban structure through different historical periods. The second, more extensive part of the presentation, titled »Citizens«, is dedicated to the actual personalities whose actions contributed to the social, political, military, economic, cultural, and other aspects of the life of Glina and the wider community. The author highlights that his research is based on a selection of relevant historical sources as well as his personal, until now unpublished biographical lexicon of Glina, composed of several hundred entries covering personalities of different nationalities, religious backgrounds, and ideological and political orientations, whether they were acting creatively or destructively as seen through the prism of the historical thought and current political practice. Since the presentation is open to additions, corrections, and new suggestions, the author concludes that, with the selection of certain names, he has given his contribution to the research and evaluation of the Glina frame and has contributed to the broader historical record, with the aim of creating a future biographical compendium that already appears rich and diverse.

Analiza budućnosti nacionalnih biografskih leksikona

URQUIJO, Mikel AGIRREAZKUENAGA, Joseba

University of the Basque Country, Spain Sveučilište Baskije, Španjolska

Cilj ovoga izlaganja jest sudjelovanje u debati o budućnosti nacionalne biografije. Stoga analiziramo nacionalne biografske rječnike kao oruđe za stvaranje nacionalne memorije i kao temelje u procesu izgradnje nacija-država. S tim ciljem, analiziramo podrijetlo i razvoj nacionalnih biografskih leksikona u kontekstu razvoja biografije. U analizi prvo promatramo elemente koje uvjetuju leksikone: geografsko i kronološko polje u čijim se okvirima nalaze, kriteriji za odabir osoba čije se biografije trebaju napisati te za odabir biografa, sheme i izvori za biografije.

Trenutačno se zbog pojave novih nacionalizama i nadilaženja nacija u novim nadnacionalnim tijelima poput Europske unije propitkuje ovaj model rječnika i nacionalne memorije. Suočeni ovom novom stvarnošću, iznosimo analizu razvoja ovih oruđa izgradnje nacija. Tomu pridajemo analizu organizacijskih i tehničkih reorganizacija tih djela koja su znatno izmijenila izvorne projekte.

Zaključno, u skladu sa svim navedenim, upućujemo prijedlog za obnovu ovih djela u XXI. stoljeću. Pronalazimo projekte koji nastavljaju put kojeg su zacrtali leksikoni u XIX. stoljeću kao i nove projekte koji pokušavaju ići dalje od ranijih identitetskih prijedloga i to uključivanjem ranije isključenih iz stare nacionalne povijesti te otvaranjem prema sadržaju izvan državnih granica.

Za više informacija o nama i našem radu, posjetite http://www.prosoparlam.org/

An Analysis of the Future of National Biographical Dictionaries

The aim of this presentation is to take part in the debate about the future of a national biography today. In this way, we analyse national biographical dictionaries as instruments for the creation of national memory and as a foundation in the processes of building nation-states. With this objective, we analyse the origin and development of national biographical dictionaries in the context of the evolution of biography. In this analysis we initially observe the elements that condition dictionaries: the geographical and chronological field in which they are framed, the criteria for selecting the personages whose biographies are to be written and for selecting biographers, the scheme and sources of the biographies.

At present, this model of dictionaries and national memory is being put into question by the emergence of new nationalisms and by the superseding of nations in new supranational bodies like the European Union. Facing this new reality, we provide an analysis of the evolution of these instruments of nation-building. To this we add an analysis of the organizational and technical reorganization of these works that has substantially changed the original projects.

Finally, based on the above, we set out a proposal for renovating these works in the XXI century. We find projects that continue the path initiated by the nineteenth century dictionaries and new projects that attempt to go beyond earlier identity proposals both by including those who had been excluded from the old national history and by opening up beyond the state itself.

More information about us and our research: http://www.prosoparlam.org/

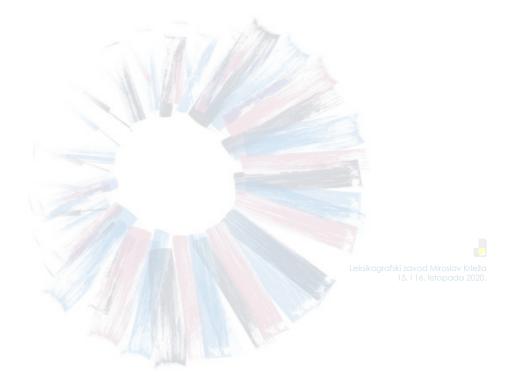
LEKSIKOLOŠKE I LEKSIKOGRAFSKE TEME

LEXICOLOGICAL AND LEXICOGRAPHICAL THEMES

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

Jezikoslovno nazivlje između deskripcije i preskripcije

MIHALJEVIĆ, Milica

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

Projekt Hrvatsko jezikoslovno nazivlje - Jena započeo je 24. svibnja 2019. i traje do 23. studenoga 2020, a financira ga Hrvatska zaklada za znanost. Projekt je pokrenut zbog potrebe usustavljivanja hrvatskoga jezikoslovnog nazivlja, a provodi se u sklopu programa Struna. Temeljni je cilj projekta tijekom projektnoga razdoblja unijeti u bazu Strune najmanje 1500 jezikoslovnih naziva sa sinonimima, antonimima, podređenim nazivima, definicijama i istovrijednicama na pet svjetskih jezika: engleskome, njemačkome, francuskome, ruskome i švedskome. Takva baza bit će temelj za daljnje usustavljivanje jezikoslovnoga nazivlja jer će se i nakon završetka predviđenoga trajanja projekta upotpunjavati dodavanjem novih naziva. U sklopu projekta izrađen je i korpus jezikoslovnoga nazivlja. U radu će se prikazati kako se u Jeni polazi od korpusa i abecedarija nastaloga ispisivanjem nazivlja iz odabranih izvora (deskriptivni pristup), ali i kako se nazivlje koje se nalazu u izvorima usustavljuje s pomoću terminoloških načela kako bi se među sinonimnim nazivima odredilo koji su naziv preporučeni, dopušteni i nepreporučeni (preskriptivni pristup). Posebna se pozornost posvećuje zastarjelim nazivima. Također će se prikazati uloga rubrike Napomene: s obzirom na deskriptivni/normativni pristup.

Croatian Linguistic Terminology between Description and Prescription

The project Croatian Linguistic Terminology - Jena began on 24th May 2019 and it lasts until 23rd November 2020. It is financed by Croatian Science Foundation. The project was launched because of the need to systematize Croatian linguistic terminology and is conducted within the Struna program. The main goal of the project is to insert at least 1,500 linguistic terms with synonyms, antonyms, hyponyms, definitions, and equivalents in English, German, French, Russian, and Swedish. This database will be the basis for the future work on linguistic terminology as, even after the end of the official duration of the project, it will become a long-lasting project of the Institute of Croatian Language and Linguistics and new terms will be added. Within the project, a corpus of linguistic texts has been compiled. The approach is to start with the corpus and/or alphabet lists compiled from selected sources (descriptive approach) and then to systematize synonymous terms by means of terminological principles in order to determine the preferred, deprecated, and admitted terms (prescriptive approach). Special attention is payed to archaic terms. The role of the section *Notes*: with regard to descriptive/normative approach will also be illustrated.

O razvoju hrvatske riječi rukomet

MARKOVIĆ, Ivan GLIGORIĆ, Igor Marko

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Izlaganje će biti posvećeno poglavlju iz dijakronijske leksikografije i terminologije. Radi se o hrvatskoj riječi *rukomet*. Suvremene hrvatske enciklopedije kažu da je hrvatsku riječ *rukomet* u značenju sportske igre prvi upotrijebio Franjo Bučar 1904. te da to nije bio rukomet kakav znamo danas, nego igra koja se njemački zvala *Schleuderball*. Izlaganje će donijeti nekoliko novih obavijesti o toj riječi. Prvo, hrvatski rječnici riječ *rukomet* u značenju narodne igre bilježe već na prijelazu XVIII/XIX. stoljeća (Joakim Stulli) te kroz XIX. stoljeće (npr. Dragutin A. Parčić). Drugo, iznijet će se pretpostavka da je Bučar riječ *rukomet* upotrijebio po uzoru na neologizam s kraja XIX. stoljeća – riječ *nogomet*, koju je skovao Vjekoslav Rutzner Radmilović 1893/1894. (usp. Marković 2012). Treće, s uporabnim potvrdama pokazat će se kako se značenje riječi *rukomet* u prvoj polovici XX. stoljeća mijenjalo u skladu s promjenom sportske igre koju je označavao: isprva rukomet je Bučarov »vitlomet«, potom je do negdje 1950-ih tzv. veliki rukomet ili hazena, tek od 1950-ih do danas tzv. mali rukomet ili samo rukomet.

On the Development of the Croatian Word rukomet

The presentation investigates a chapter from diachronic lexicography and terminology. It's about the Cr. word *rukomet* – »handball«. Contemporary Croatian encyclopedias state that the word *rukomet*, in the sense of a sports game, was first used by Franjo Bučar in 1904, and that it was not handball as we know it today, but a game called *Schleuderball* in German. The presentation will bring several new notices. First, Croatian dictionaries record the word rukomet already at the turn of 18/19th century (Joakim Stulli) and through the 19th century (e.g. Dragutin A. Parčić), in the sense of a folk game. Second, it will be assumed that Bučar used the word *rukomet* after the neologism from the end of the 19th century, the word *nogomet* (E. *football*), coined by Vjekoslav Rutzner Radmilović in 1893/1894 (cf. Marković 2012). Third, it will be shown how the meaning of the word *rukomet* in the first half of the 20th century changed in accordance with changes in the sports game it referred to: at first Cr. *rukomet* was Bučar's *Schleuderball*, then until the 1950s the so-called »lawn handball« or Czech *hazena*, and only from the 1950s until today the so-called »small handball« or simply »handball«.

Hrvatski vanjski odnosi kroz prizmu uporabe egzonima

JORDAN, Peter

Austrijska akademija znanosti, Beč Austrian Academy of Sciences, Vienna

Polazeći od registra trenutačnih i povijesnih hrvatskih egzonima koji je objavio Leksikografski zavod Miroslav Krleža, a uredila Ivana Crljenko, te polazeći od hipoteze da egzonimi upućuju na političke, kulturne i ekonomske vanjske odnose određene zajednice u povijesti i danas, ovaj rad analizira specifičan prostorni razmještaj upotrebe egzonima u Hrvatskoj danas s geografsko-povijesne perspektive. U tom kontekstu posebno se proučavaju imena naseljenih mjesta jer se ona obično manje prevode u jezik primatelj te tako predstavljaju više selektivan korpus egzonima s većom indikativnom vrijednošću u s obzirom na istraživačko pitanje. Izlaganje uzima u obzir utjecaj lingvističkih odnosa između jezika davatelja i primatelja te jezični prestiž kao čimbenike koji potencijalno iskrivljuju indikativne vrijednosti razmještaja egzonima. Zatim se prostorne razmještaje hrvatskih egzonima za naseljena mjesta u Europi uspoređuje s odgovarajućim razmještajima njemačkih, mađarskih i talijanskih egzonima, s ciljem donošenja zaključaka vezanih uz relativne interesne sfere te političke, kulturne i gospodarske odnose.

Croatian External Relations as Reflected by the Use of Exonyms

Based on the register of current and historical Croatian exonyms published by The Miroslav Krleža Institute of Lexicography and edited by Ivana Crljenko as well as departing from the hypothesis that exonyms indicate the political, cultural, and economic external relations of a certain community in history and today, the presentation analyses from a geographical-historical perspective the specific spatial pattern of current Croatian exonym use. In this context, it examines especially the names of populated places, since they are usually less translated into the receiver language than names of natural features and thus represent a more selective corpus of exonyms with a higher indicative value related to the research question. The presentation also takes into account the influence of linguistic relations between the donor and receiver languages and language prestige as factors potentially distorting the indicative value of exonym patterns. The spatial pattern of Croatian exonyms for populated places in Europe is furthermore compared to the respective patterns of German, Hungarian, and Italian exonyms with the aim of drawing conclusions related to the relative spheres of interest and political, cultural, and economic relations.

Egzonimi, etnici i ktetici u Mrežniku

VIDOVIĆ, Domagoj

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

U izlaganju se iznosi metodološki pristup obradi egzonima, etnika i ktetika u okviru projekta *Hrvatski mrežni rječnik (Mrežnik)*. Egzonimi, etnici i ktetici obrađeni su, osim u samome rječniku, na portalu *Hrvatski u školi*, na podstranici *Etnici i ktetici*. Pritom se nastoji jasno razlučiti povijesna *(Carigrad i Stambol)* i dijalektna *(Nova Zelandija)* uporaba egzonima od standardnojezične, a ujedno prikazati i neke nove tipove egzonima poput pravopisnih (usp. hrv. *Novo Mesto* i slov. Novo mesto) i naglasnih (usp. hrv. stand. *Cètinje* i crnogor. *Cetinje*). Kad je riječ o etnicima i kteticima, nastoji se odgovoriti na pitanje je li mjesni lik presudan u oblikovanju standardnojezičnoga.

Exonyms, Inhabitant Names, and Ktetics in Mrežnik

The presentation presents the methodological approach to exonyms, inhabitant names, and ktetics in the project *Croatian Web Dictionary – Mrežnik*. In addition to being presented in the dictionary, they are also presented on the portal *Croatian at School* on the web page *Inhabitant Names and Ktetics*. The author distinguishes between historical names (e.g. *Carigrad* and *Stambol*), dialectal names (e.g. *Nova Zelandija*) from the names in the contemporary standard language, and shows some new types of exonyms, e.g. orthographic exonyms (e.g. Croatian *Novo Mesto* and Slovenian *Novo mesto*) and accentuational (e.g. Croatian *Cètinje* and Montenegro *Cetinje*). The author tries to answer the question is the local form decisive in the formation of inhabitant names and ktetics in the standard language.

Fitonimi u Kućniku Josipa Stipana Relkovića

PETROVIĆ, Bernardina

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Svojim sadržajem o poslovima koje svaki dobar gospodarstvenik mora znati, kalendarskom strukturom, deseteračkim izrazom i poticateljskom, poučavateljskom namjenom *Kućnik* se Josipa Stipana Relkovića nametnuo kao promišljeno, poticajno štivo u zadnjem desetljeću XVIII. stoljeća. U izlaganju će se analizirati bogata i raznovrsna fitonimijska sastavnica *Kućnika* i ponuditi opis fitonima razvrstanih u skupine prema uporabnoj, praktičnoj vrijednosti (samoniklo bilje, kultivirano bilje,

korovno bilje, začinsko bilje, drvenasto bilje, cvijeće), a ne botaničkim kriterijima. U uvodnome se dijelu izlaganja iznose obavijesti o Josipu Stipanu Relkoviću i značenju njegova Kućnika u ozračju prosvjetiteljskoga pokreta na području tadašnje Hrvatske. Središnji dio izlaganja propitat će načine nastanka fitonima i njihovu zastupljenost u starijim hrvatskim rječnicima, utvrditi odnose posuđenih i domaćih izraza te razmotriti Relkovićeve načine zamjenjivanja posuđenih fitonima domaćim. Zasebna će se pozornost pridati sinonimnim parovima fitonima s veznikom ili uparenih prema dvama modelima: modelu A ili B u kojemu su dva parnjaka sinonimična samo u jednome paru (npr. vrza ili kelj) i modelu A ili B/C u kojemu se jedan parnjak pojavljuje u dvama različitim sinonimnim parovima (npr. križalina: križalina ili repica). Zaključno će se razmotriti odabir fitonimne građe u uporabnoj tekstnoj vrsti kao što je stihovani gospodarski savjetnik i na koncu Kućnikov prinos hrvatskoj fitonimiji.

The Phytonims in Josip Stipan Relković's Kućnik

With his content about work that every householder must know, the structure of a calendar, the form of decasyllable verse as well as its incentive, teaching purpose, Josip Stipan Relković's *Kućnik* imposed itself as a well-considered, stimulating text in the last decade of the 18th century. The presentation analyses the rich and diverse phytonymic component of Kućnik and offers a description of phytonyms classified into groups according to their useful, practical value (wild plants, cultivated plants, weeds, herbs, woody plants, flowers) rather than according to botanical criteria. The introductory part of the presentation provides information about Josip Stipan Relković and the significance of his Kućnik in the atmosphere of the Enlightenment movement in the area of the then Croatia. In the central part of the presentation, the ways of phytonyms, their representation in older Croatian dictionaries, the relationship between borrowed and domestic terms as well as Relković's ways of replacing borrowed phytonyms with domestic ones will be discussed. Special attention is paid to the synonymous pairs of phytonyms with a conjunction 'ili' ('or') which are paired according to two models: model 'A or B', in which both parts of the pair are synonymous in only one pair (for example vrza ili kelj), and model 'A or B/C', in which one part of the pair appears in two different synonymous pairs (for example križalina: križalina ili krumpir and križalina ili repica). In the conclusion, the selection of phytonymic material in a usable textual type such as an economic manual written in verse will be considered, followed by Kućnik's contribution to Croatian phytonymy.

Internacionalizmi i domaće riječi u hrvatskome i ruskome traduktološkom nazivlju

LEWIS, Kristian

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

U sklopu projekta Hrvatsko jezikoslovno nazivlje (JENA) obrađeno je, među ostalim, i traduktološko nazivlje. Budući da će rezultati usustavljivanja i opisivanja hrvatskoga jezikoslovnog nazivlja u cijelosti biti objavljeni potkraj studenoga 2020., u ovoj prigodi predstavit ćemo rezultate poredbene analize hrvatskoga i ruskoga traduktološkog nazivlja s obzirom na uporabu internacionalizama i domaćih riječi. Analiza obuhvaća stotinjak naziva iz spomenutoga područja, a uspoređuju se hrvatski nazivi i njihove ruske istovrijednice kako bi se utvrdilo postoje li među tim dvama jezicima sličnosti i razlike pri stvaranju naziva te daje li se prednost uporabi internacionalizama ili domaćih riječi. K tomu, istraživački interes usmjerit ćemo na sustavnost uporabe, odnosno provjeriti jesu li svi nazivi unutar terminološkoga sustava jednako tvoreni, a ako nisu – izdvojiti one koji su iznimke i pokušati utvrditi zašto je iznimka nastala. Tako bi se mogli donijeti zaključci o sličnostima i razlikama traduktološkoga nazivlja u hrvatskome i ruskome jeziku te utvrditi koliko se i u kojim segmentima razlikuje hrvatska i ruska terminološka praksa.

Internationalisms and Native Terms in Croatian and Russian Translation Studies Terminology

Translation studies terminology has been, among other terminologies, the subject of research within the Croatian Linguistic Terminology project (JENA). Since the results of the systematization and description of Croatian linguistic terminology will be published in full at the end of November 2020, at this point we will present the results of comparative analysis of Croatian and Russian translation studies terminology with regard to the use of internationalisms and native terms. The analysis comprises approximately a hundred terms and compares Croatian terms and their Russian equivalents to determine whether there are similarities and differences in term formation between the two languages and whether the preferred term is an internationalism or a native term. Furthermore, we will check whether all terms within the terminological system are equally formed, and if not - single out those that can be regarded as exceptions and try to determine why the exceptions occurred. Thus, conclusions could be drawn about the similarities and differences of translation studies terminology in Croatian and Russian, and we will try to determine to what extent and in which segments the Croatian and Russian terminological practices differ.

Frinihov pristup leksikografiji: između (pred)znanstvenoga i neznanstvenoga

KOVAČEVIĆ, Beata MATOVIĆ, Petra

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Grčki leksikograf Frinih (II. st.) autor je djela *Izbor atičkih glagola i imenica* u kojem navodi niz jezičnih savjeta u obliku »nemoj se koristiti riječju A jer tako govori puk; umjesto nje koristi se riječju B koju upotrebljavaju uzorni pisci poput Platona i Demostena«. Frinihove se purističke opaske smatraju vrijednom lingvističkom građom jer svjedoče o promjenama u grčkome jeziku helenističkoga i rimskoga doba. Također, dokazano je da je Frinih utjecao na druge grčke leksikografe, a Carlo Vessella je obradio njegovo fonološko nazivlje. Budući da je *Izbor* samo popis vrlo šturih natuknica, razmjerno je malo autorskoga teksta za analizu. Ipak, dva se elementa ne mogu previdjeti: s jedne strane antička gramatička terminologija, a s druge strane kritika upućena govornicima koji ne zadovoljavaju Frinihove kriterije. Cilj je ovoga izlaganja iznijeti osnovne informacije o Frinihu, dopuniti Vessellin rad opaskama o Frinihovu nazivlju za druge razine jezičnoga opisa te analizirati način na koji Frinih opisuje (i osuđuje) jezičnu praksu svojega doba.

Phrynichus' Approach to Lexicography: Between the (Proto-)Scholarly and the Non-Scholarly

The Greek lexicographer Phrynichus (2nd cent. CE) authored *The Choice of Attic Verbs and Nouns* alias the *Ecloga*, a list of instructions on correct usage. These instructions follow the pattern of »do not use the word A because it is common and vulgar; use the word B instead, because it is attested in the opus of respectable writers like Plato and Demosthenes«. His purist advice is considered valuable evidence on the linguistic change in the Greek language of the Hellenistic and Roman period. His influence on later Greek lexicographers has also been proven, and a study by Carlo Vessella discusses his use of phonological terms. Since the *Ecloga* consists mainly of short, formulaic entries, there is not much original text to analyse. Still, two elements cannot be overlooked: the linguistic terminology on one hand, and the criticism directed at the speakers who did not meet Phrynichus' standards on the other. The aim of this talk is to analyse the terms for the levels of linguistic analysis not studied by Vessella and the way Phrynichus describes (and decries) the usage of his times.

Problematika analize latinskih posuđenica u etimološkom rječniku novogrčkoga jezika Nikolaosa Andriotisa

LONČAR, Alka

Sveučilište Tri u Rimu Roma Tre University

Poznato je da su grčki jezik i kultura znatno utjecali na rimsku kulturu i književnost na latinskom jeziku. Nešto rjeđe pozornost privlači utjecaj latinskoga jezika na grčki, osobito kad se radi o posuđenicama. U izlaganju će se prikazati osnovne karakteristike etimološkoga rječnika Nikolaosa Andriotisa s naglaskom na korpus latinskih posuđenica. U istraživanju su ujedno identificirane izravne latinske posuđenice i povratne posuđenice koje su iz starogrčkoga posredstvom latinskoga ušle u novogrčki. Andriotis u nekim slučajevima kad riječ nije direktno posuđena iz latinskog ne navodi jezik posrednik, već tvrdi da riječ prelazi izravno iz latinskoga u novogrčki kada je očito da riječ u latinskome u takvom obliku nije postojala tj. nije zabilježena. Tako npr. tvrdi da riječ ρεαλισμός [realismós] »realizam« u novogrčki dolazi izravno iz latinskoga jezika, dok je ona ustvari francuska složenica nastala prema latinskom pridjevu realis »stvaran«. Sljedeći problem je taj da Andriotis ponekad navodi krivu pretpostavku provenijencije određene riječi, primjerice za riječ *μούσκλι* [múskli] »mahovina« piše da dolazi od lat. *musculus* »mišić«, dok oblici *mus*cus i muscum označavaju mahovinu. Još jedan nedostatak je nenavođenje prve potvrde neke riječi u grčkom - je li ušla u grčki u bizantsko ili moderno doba. Ovi nedostatci usporedit će se s pristupom u Bambiniotisovu rječniku. Također će se razmotriti riječi koje navodi samo Andriotis te iznijeti neke pretpostavke o njihovu podrijetlu.

The Problems in Analysis of Latin Loanwords in the Etymological Dictionary of Modern Greek by Nikolaos Andriotis

It is known that Greek language and culture had a great impact on Roman culture and literature in the Latin language. Latin influences in Greek have drawn less attention, especially when it comes to loanwords. The presentation will show the main characteristics of the etymological dictionary of Nikolaos Andriotis, with emphasis on the corpus of Latin borrowings. The research had identified both Latin loanwords and reborrowings that have entered Modern Greek from Ancient Greek, with Latin mediation. In cases where words aren't borrowed directly from Latin, Andriotis doesn't mention the language mediator, but holds that these words passed directly from Latin to Modern Greek, even when it is evident that their

existence was not recorded in Latin. E.g. he claims that the word ρεαλισμός [realismós] – »realism« – entered Modern Greek directly from Latin, while it is, in fact, a French compound originating from Latin adjective *realis* – »real«. Next issue is that Andriotis sometimes cites the incorrect provenance of a particular word, for instance, he writes that the word μούσκλι [múskli] – »moss« – is derived from the Latin $\it musculus$ – »muscle«, while the nouns $\it muscus$ and $\it muscum$ signify moss. Another drawback is not mentioning the first acknowledgment of some words in Greek (whether they entered during the Byzantine or modern era). These deficiencies will be compared to the approach in Bambiniotis' dictionary. The words only Andriotis mentions will also be reviewed and conjectures on their origin presented.

O novom kartografskom rječniku

LAPAINE, Miljenko FRANČULA, Nedjeljko JAZBEC, Ivo-Pavao

Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Geodesy

Ove je godine objavljen Kartografski rječnik u izdanju Hrvatskoga kartografskog društva i Naklade Dominović. U ovom radu opisat ćemo probleme s kojima smo se susreli u radu na pripremi toga rječnika. Kartografija je disciplina koja se bavi zasnivanjem, izradom, promicanjem i proučavanjem karata. Prema službenoj podjeli znanosti u Hrvatskoj, kartografija je grana geodezije, pa se prema tome ubraja među tehničke znanosti. Međutim, opće je poznato da su karte svuda oko nas, pa je kartografija dobrim dijelom sastavni dio geografije, geologije, pomorstva, šumarstva, agronomije, povijesti, arhitekture, pedagogije i mnogih drugih područja koja se koriste kartama i geoinformacijama. Kartografija je u posljednjih 40-ak godina doživjela goleme promjene. Sve veće mogućnosti interaktivnosti na webu, zamjena papirnatih karata multimedijskima i elektroničkima, sve češći zahtjevi trodimenzionalnim modelima krajolika zbog različitih analiza, simulacija i vizualizacija, globalni kartografski servisi i druge inovacije obuhvaćene su našim Kartografskim rječnikom. Svaki je naziv obrađen studiozno, a opet razumljivo i jasno. To je strukovni rječnik koji sadrži nazive iz kartografije i njoj srodnih područja. Rječnik sadržava 2500 naziva koji su poredani po abecedi. Kada se naziv sastoji od dviju ili više riječi, prva je uvijek imenica. Na primjer tematska karta uvrštena je u rječnik kao karta, tematska. Zarez znači da je uobičajeni redoslijed riječi obrnut. Uz svaki naziv ide njegova definicija koja je redovito vrlo sažeta i u jednoj rečenici. Često se za detaljnije objašnjenje daje uputa s vidi na srodne nazive. Kratku i sažetu definiciju obično slijedi napomena, koja je ponekad i nešto opsežnija, kako bi čitatelj, ako želi, mogao dobiti više informacija. Sve su definicije na hrvatskom jeziku. Međutim, kartografija ne poznaje granice, pa su stoga za većinu naziva dani sinonimi na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku. Posebno ističemo kazala na kraju rječnika, koja olakšavaju pronalaženje naziva na tim jezicima s uputama na odgovarajući naziv na hrvatskom jeziku. Od objavljivanja prvoga i jedinoga *Višejezičnoga kartografskog rječnika* u Hrvatskoj prošlo je više od 40 godina. U tom razdoblju mnogo toga novoga dogodilo se u svijetu, što su autori pokušali obuhvatiti ovim rječnikom za područje kartografije.

On the New Cartographic Dictionary

The Cartographic Dictionary was published this year by the Croatian Cartographic Society and Dominović Publishing House. In this presentation, we will describe the problems we encountered in the preparation of this dictionary. Cartography is a discipline which deals with devising, producing, promoting, and studying maps. According to the official division of the sciences in Croatia, cartography is a branch of geodesy, and therefore is numbered among the technical sciences. However, it is generally acknowledged that maps are all around us, so cartography is to a great extent integral to geography, geology, seafaring, forestry, agronomy, history, architecture, pedagogy, and many other fields that use maps and geoinformation. In the last 40 years, cartography has undergone great changes. Increasing opportunities for interactivity on the web, the replacement of paper maps by multimedia and electronic ones, rising demands for three-dimensional models of the landscape for the purpose of various analyses, simulations and visualisations, global cartography services and other innovations are all covered in this Cartographic Dictionary. Each entry has been studiously processed, but is understandable and clear.

The Cartographic Dictionary is a professional dictionary containing expressions from cartography and related fields. The Dictionary has 2,500 entries arranged in alphabetical order. If the entry consists of two or more words, the first is always a noun. For example, thematic map is listed in the dictionary under map, thematic. The comma indicates that the normal word order has been reversed. Each entry begins with a definition, which is usually concise, consisting of one sentence. Often, if more explanation is needed, the reader is directed (See...) to similar entries. The brief, concise definition is usually followed by a note, sometimes extensive, giving the reader more information if required. All the definitions are in Croatian. However, cartography knows no borders, so most entries are accompanied by synonyms in English, French, and German. At the end of the dictionary, there is a glossary which will help readers find the right expressions in these languages, with directions to the appropriate entry in Croatian.

More than 40 years have passed since the publication of the first and only *Multilingual Cartographic Dictionary* in Croatia. During the intervening period, many new things have happened in the world, and the authors of this new dictionary have tried to include those relevant to the field of cartography.

Novi projekt jednojezičnoga objasnidbenog, na temelju korpusa utemeljenoga rječnika

LIPP, Veronika SIMON, László

Mađarska akademija znanosti, Budimpešta Hungarian Academy of Science, Budapest

Istraživačka skupina za prikaz leksičkoga znanja jedna je od najmlađih istraživačkih skupina Mađarskoga istraživačkog instituta za lingvistiku, osnovana u veljači 2020. Skupina trenutačno radi na novoj inačici jednojezičnoga objasnidbenog rječnika proizašloga iz Objasnidbenoga rječnika mađarskog jezika. Naš je cilj stvoriti bazu znanja koja prerasta strukturu (i mogućnosti) tradicionalnoga objasnidbenog rječnika. Odlučili smo povezati rječnik s dodatnim izvorima podataka (npr. Velika mađarska enciklopedija, Veliki rječnik mađarskog jezika, mađarski WordNet itd.) te pohraniti informacije kao bazu znanja priloženu rječniku.

Kao prvi korak, izradili bismo strogo na temelju korpusa utemeljen mrežni rječnik s oko 60 000 natuknica. Pretpostavlja se da će u korpusu od 3–5 milijardi riječi tekstovi objavljeni na internetu od kraja XX. stoljeća do danas biti prisutni u reprezentativni količinama, jer ćemo primijeniti novi pretraživač koji je izradio naš institut, kako bismo omogućili pristup anotiranim tekstovima s dobrim metapodatcima. Planiramo izdati rječnik na sučelju Lexonomy (https://www.lexonomy.eu/).

Potom namjeravamo upravljati korpusom i analizirati ga pomoću Sketch Enginea, te dati primjere kroz analizu čestotnih listi, kroz kolokacije te skice riječi koje predstavlja Sketch Engine.

U našoj prezentaciji željeli bismo skicirati okvir projektnoga plana te izvijestiti o prvim rezultatima.

A New Monolingual, Corpus-Based Explanatory Dictionary Project

The Lexical Knowledge Representation research group at the Department of Lexicography is one of the youngest research groups of the Hungarian Research Institute for Linguistics, founded in February 2020. The group is currently working on a new version of a monolingual explanatory dictionary based on The Explanatory Dictionary of the Hungarian Language. Our aim is to create a knowledge base that grows beyond the structure (and capabilities) of a traditional explanatory dictionary. We have decided to link the dictionary with additional data sources (e.g. to *The Comprehensive Hungarian Encyclopedia, Comprehensive Dictionary of Hungarian, Hungarian WordNet*, etc.) and store the information as a knowledge base attached to the dictionary.

As a first step, we would create a strictly corpus-based, online explanatory dictionary of about 60,000 headwords. In the corpus of 3–5 billion words, texts published on the internet from the end of the 20th century to nowadays will presumably be present in representative quantities, as we will use a new crawler developed by our institute to provide access to annotated texts with good metadata. We plan to publish the dictionary using the Lexonomy interface (https://www.lexonomy.eu/).

We plan to manage and analyse the corpus with Sketch Engine, and we provide examples by analysing the frequency lists, collocations, and word sketches presented by Sketch Engine.

In our presentation, we would like to outline the project plan and report on the first results.

Farmaceutsko nazivlje u mrežnome izdanju Hrvatske enciklopedije

ŠTIMAC LJUBAS, Vlatka

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

U izlaganju će se na određenim primjerima iz mrežnoga izdanja Hrvatske enciklopedije Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža (LZMK-a) pokazati sastav i postanak hrvatskoga farmaceutskoga nazivlja te odnos enciklopedije i jezičnoga rječnika u obradbi nazivlja. Analizirat će se posuđivanje i hrvatski tvorbeni načini, iznimno postanak imenica (analeptici, analgetici, antihistaminici, barbiturati, farmakopeja, mukolitici – sekretolitici; dražeja, ekstrakt, emulzija, kapi, prašak), pridjeva (farmaceutski, farmakološki, fiziološki) te višerječnih naziva (burova/burovljeva voda, farmaceutska tehnologija, galenski lijekovi /gotovi lijekovi, dijagnostička sredstva – dijagnostici). Nadalje će se ispitati jezična komponenta u enciklopediji, koja se uglavnom odnosi na postanak naziva (etimologiju), a enciklopedijski će se element u obradbi naziva u jednojezičnome rječniku istražiti na primjerima iz Rječnika hrvatskoga jezika LZMK-a i Školske knjige. Pokušat će se odrediti koliko se sustavno i prema kojim kriterijima u jezičnome rječniku farmaceutskome nazivlju bilježi strukovna odrednica te je li ona uvijek potrebna. Za razliku od jezičnoga rječnika, gdje se nazivi obilježuju strukovnom odrednicom, u mrežnome izdanju Hrvatske enciklopedije nazive s područja pojedine struke pronalazimo i tzv. pregledavanjem što podrazumijeva prolaženje kroz popis članaka unaprijed svrstanih u određena područja i struke: mjesto farmacije nalazi se u području Priroda i tehnika. Kako su nazivi s područja farmaceutske struke u suodnosu najčešće s kemijskim, medicinskim, pa i botaničkim nazivljem, pokazuje se kako je valjane leksikografske opise moguće provesti jedino u suradnji s predmetnim stručnjacima.

Pharmaceutical Terminology in the Online Edition of the *Croatian Encyclopedia*

Using certain examples from the online edition of the Croatian Encyclopedia of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography (LZMK), this presentation shall present the composition and creation of Croatian pharmaceutical terminology and the relationship between encyclopedia and language dictionary in the processing of terminology. The analysis shall include borrowings and Croatian typology of word formation, and exceptionally the creation of nouns (analeptici, analgetici, antihistaminici, barbiturati, farmakopeja, mukolitici – sekretolitici; dražeja, ekstrakt, emulzija, kapi, prašak), adverbs (farmaceutski, farmakološki, fiziološki) and multiword terms (burova/burovljeva voda, farmaceutska tehnologija, galenski lijekovi / gotovi lijekovi, dijagnostička sredstva – dijagnostici). Further, the linguistic component of the encyclopedia, which mostly relates to the creation of terms (etymology), shall be examined, while the encyclopedic element in the processing of terms in a monolingual dictionary shall be studied using the example of the Dictionary of the Croatian Language, published by the LZMK and Školska knjiga. We shall try to determine how systematically and according to what criteria does the determinant of profession influence the pharmaceutical terminology in the linguistic dictionary and whether it is still necessary. In contrast to the linguistic dictionary, where terms are marked by the determinant of profession, in the case of the online edition of the Croatian Encyclopedia, we find terms from a certain field through so-called browsing, which means going through a list of articles that have been categorized into certain fields and professions in advance: pharmacy is found under Nature and Technology. As pharmaceutical terms are usually related to those from chemistry, medicine, and botany, it is apparent that valid lexicographical descriptions are only possible to make in collaboration with experts in the relevant fields.

Leksičke nepodudarnosti kolokacijskih obrazaca u njemačkome, engleskome i hrvatskome općeznanstvenom jeziku te njihov prikaz u e-rječnicima općeznanstvenoga nazivlja

ŠNJARIĆ, Mirjana

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Izlaganje se bavi transdisciplinarnim općeznanstvenim glagolsko-imeničkim kolokacijama i njihovim leksičkim nepodudarnostima u njemačkome, engleskome i hrvatskome općeznanstvenom jeziku (npr. Aspekt (e) /Problem (e) herausstellen »(to)

highlight / emphasize point out / aspects«, »istaknuti / naglasiti aspekt (e) /problem (e)«). Kontrastivna i prijevodna analiza ograničena je na odabrane primjere kolokacija u njemačkome i engleskome općeznanstvenom jeziku te usporedbu s njihovim kontrastivnim korespondentima u hrvatskom jeziku i uspostavu prijevodnih ekvivalenata u trima jezicima.

Jedan od ciljeva rada jest ukazati na potrebu izrade novih vrsta višejezičnih i višenamjenskih elektroničkih rječnika s poboljšanom obradbom općeznanstvenih glagolsko-imeničkih kolokacija. Drugi cilj jest rasvijetliti kolokocijsku problematiku u tom području jezika i ponuditi prijedlog da se nepodudarni kolokacijski obrasci iscrpnije prikažu u novom trojezičnom e-rječniku općeznanstvenoga jezika na temelju potvrda stvarne primjene u širem sintagmatskom okruženju u suvremenom znanstvenom korpusu. Takvo sintagmatsko okruženje prikazivalo bi i opisivalo tip znanstvene djelatnosti koja se ostvaruje u kolokacijskoj inačici glagola i imenice ispod razine izolirane pojedinačne funkcionalne prijevodne istovrijednice i zauzima odgovarajuće mjesto u strukturi znanstvenoga teksta u trima jezicima. Krajnji cilj prvoga šireg istraživanja glagolsko-imeničkih kolokacija triju jezika jest predstaviti i prikazati listu tipičnih i karakterističnih općeznanstvenih kolokacija s prijevodnim istovrijednicama ili mogućim prijevodnim rješenjima koja bi na kraju trebala biti opisana i prikazana u novom trojezičnom elektroničkom rječniku transdisciplinarnoga općeznanstvenog nazivlja triju jezika.

Kao izvor hrvatskih glagolsko-imeničkih kolokacija korišten je suvremeni korpus hrvatskoga znanstvenog jezika. Njemački mrežni rječnik *Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache* (DWDS) poslužio je kao izvor kolokacijskih obavijesti za njemački jezik, dok su mrežni rječnici *Glosbe* i *Langenscheidt* korišteni kao izvor za engleske kolokacije.

Lexical Incompatibilities of Verb-Noun Collocations in German, English and Croatian Common Language of Science and their Representation in E-dictionaries of General Scientific Terms

The presentation deals with transdisciplinary verb-noun collocations and their lexical incompatibilities in the German, English, and Croatian common language of science (e.g, Aspekt (e) / Problem (e) herausstellen »(to) highlight / emphasize / point out aspects«, »istaknuti / naglasiti aspekt (e) /problem (e)«). Contrastive analysis is limited to selected examples of collocations in the German and English common language of science and a comparison with their contrastive correspondents in Croatian as well as the establishment of translation equivalents in the three languages.

One of the aims of the presentation is to point out the need to create new types of multilingual and multipurpose electronic dictionaries with improved processing

of general scientific verb-noun collocations. The second goal is to shed light issues related to collocation in this field of language and to propose an improved and more detailed representation of inconsistent collocational patterns in the new trilingual e-dictionary of general scientific language based on confirmations of actual application in the wider syntagmatic environment in the modern scientific corpus. Such a syntagmatic environment would depict and describe the type of scientific activity that takes place in collocational verb-noun patterns below the level of isolated individual functional translation equivalent and occupies an appropriate place in the structure of a scientific text in the three languages.

The ultimate goal of the first broader research of verb-noun collocations of three languages is to present and make a list of typical and characteristic general scientific collocations with translation equivalents or possible translation solutions which should finally be described and presented in a new trilingual electronic dictionary of transdisciplinary general scientific terminology of the three languages.

The modern corpus of the Croatian scientific language was used as the source for Croatian verb-noun collocations. The German online dictionary *Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache* (DWDS) served as a source of collocation information for the German language, while the online dictionaries *Glosbe* and *Langenscheidt* were used as a source for English collocations.

Veliko i malo početno slovo kao leksikografski izazov

BLAGUS BARTOLEC, Goranka

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

Pisanje riječi i izraza velikim ili malim početnim slovom jedan je od glavnih pravopisnih problema u hrvatskome jeziku i zahtijeva šire izvanjezično znanje (povijesno, zemljopisno, stručno itd.). U radu se predstavlja koncepcija *Rječnika velikoga i maloga početnog slova* koji se izrađuje u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje. *Rječnik velikoga i maloga početnog slova* koncipiran je kao leksikografsko-leksikonski priručnik u kojemu se abecednim redom donosi popis jednorječnih i višerječnih imena i naziva koji se temelje na problematici pisanja velikoga i maloga početnog slova u različitim oblicima pisane prakse. Predviđeno je da se njime koriste govornici hrvatskoga jezika koji imaju poteškoća ili dvojba u pisanju početnoga slova: lektori, učitelji, profesori, nastavnici, učenici, studenti, prevoditelji, novinari te širok krug korisnika u službenoj i poslovnoj komunikaciji. Osim rječnika, priručnik sadržava i uvodni dio u kojemu se navode tipska pravila o pisanju velikoga i maloga početnoga slova s obzirom na sadržaje obuhvaćene riječima i višerječnim izrazima koji su povezani s pisanjem početnoga slova u hrvatskome jeziku.

Upper and Lower Case Letter as a Lexicographic Challenge

Writing words and phrases using upper case or lower case letters is one of the main orthographic problems in Croatian and requires broader extralinguistic knowledge (historical, geographical, professional, etc.). The presentation discusses the concept of the Dictionary of the upper and lower initial letter, which is being developed at the Institute of Croatian Language and Linguistics. The Dictionary is conceived as a lexicographic-lexical manual with entries related to the writing of upper case and lower case letters. The Dictionary is intended for Croatian speakers who have difficulties or doubts in writing the initial letter: proof-readers, teachers, professors, students, translators, journalists and a wide range of users in official and business communication. The manual also contains an introductory part with typical rules on writing upper and lower case letter in Croatian.

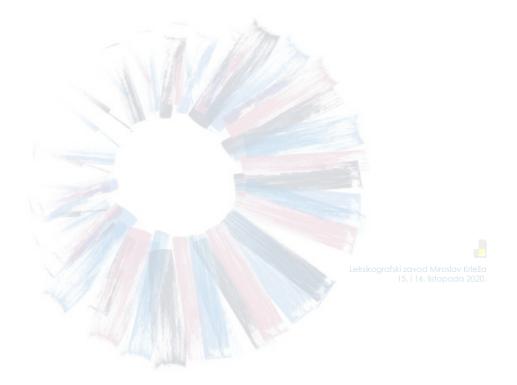
TEME IZ OPĆE ENCIKLOPEDIKE

GENERAL ENCYCLOPAEDICS THEMES

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

Enciklopedija - anatomija i strategija

ĆIRIĆ, Josip NEKIĆ, Marina

Sveučilište u Zadru University of Zadar

Enciklopedija je kolaborativni projekt u kojem niz stručnjaka sažeto predstavlja osnovne značajke niza pojmova koje je odabralo uredništvo. Uredništvo intervenira i u međupovezanost natuknica, čime stvara kompleksnu mrežu i olakšava čitateljima snalaženje među natuknicama. Analizirajući nekoliko raznolikih enciklopedija (Routledge Encyclopedia of Philosophy, The Gale Encyclopedia of Psychotherapy, The Gale Encyclopedia of Mental Health, International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences, The Gale Encyclopedia of Science) i kompleksne mreže među natuknicama koje sadržavaju, pronalazimo zajednički obrazac: mali broj središnjih pojmova koji čine semantičku jezgru područja, te niz perifernih i slabije umreženih natuknica koje se u svakoj mreži distribuiraju kao dioba Paretova tipa. Nadalje, istražujući neke statističke parametre mreže, možemo se upustiti u forenzičku rekonstrukciju uredničkih strategija prilikom izrade enciklopedije, kao i uvida koje strategije možemo primijeniti odlučimo li se sami na pothvat izrade reference poput rječnika, leksikona ili enciklopedije.

Encyclopedia - Anatomy and Strategy

An encyclopedia is a collaborative project in which a series of experts presents in brief the basic characteristics of a series of terms selected by the editorial board. The editors intervene in the interconnectedness of entries, creating a complex web, and thus makes it easier for the readers to navigate between the entries. Analysing various encyclopedias (Routledge Encyclopedia of Philosophy, The Gale Encyclopedia of Psychotherapy, The Gale Encyclopedia of Mental Health, International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences, The Gale Encyclopedia of Science), we find a common form: a small number of central terms that form the semantic core of a field, and a series of peripheral and more weakly interconnected entries that are distributed in every network in the manner of a Pareto division. Furthermore, researching some statistical parameters of the network, we can indulge in a forensic reconstruction of editorial strategies during the creation of an encyclopedia as well as achieve an insight into which strategies can be applied should we decide to create a reference such as a dictionary, lexicon, or encyclopedia.

Značenje Atlasa svijeta Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža u hrvatskoj atlasnoj kartografiji

CRLJENKO, Ivana

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Tradicija objavljivanja geografskih atlasa opće namjene u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža traje gotovo od početka rada Zavoda. Uz Atlas svijeta kao najzapaženije izdanje, Zavod je tiskao i više izdanja auto-atlasa, Zemljopisni atlas Republike Hrvatske (kao suizdavač), Atlas Europe i još neka prevladavajuće geografska izdanja. Prvo izdanje Atlasa svijeta tiskano je 1961. u politički i društveno bitno drugačijim okolnostima od današnjih. Otada je Zavod objavio sedam izdanja tog atlasa pod vodstvom više glavnih redaktora, odnosno urednika. S obzirom na učestalost izlaženja i velik broj prodanih primjeraka, zavodski je Atlas svijeta komercijalno među najuspješnijim izdanjima u povijesti Zavoda i jedan od najraširenijih atlasnih priručnika u Hrvatskoj. Osim toga, ponosi se titulom jedinoga potpuno domaćega atlasa svijeta. U sedam se njegovih izdanja, premda koncepcijski vrlo sličnih, prepoznaju različiti urednički stilovi pa se o Atlasu svijeta može govoriti u množini. Cilj je izlaganja predstaviti početne rezultate istraživanja u kojem se, među ostalim, ispituje doprinos Zavoda u ukupnoj produkciji geografskih atlasa svijeta u Hrvatskoj u razdoblju od tiskanja prvoga do posljednjega (2008) zavodskog atlasa. U istraživanju se analizom nekih obilježja zavodskih i odabranih prijevodnih geografskih atlasa svijeta (koncepcija, struktura tekstualnoga dijela, karte i dr.) te njihovom usporedbom ocjenjuje značenje zavodskih atlasa u hrvatskoj atlasnoj kartografiji. Razmatraju se i njihovi društveni utjecaji koji nastaju širenjem ponajviše geografskih znanja.

The Significance of the World Atlas of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography in Croatian Atlas Cartography

At The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, the tradition of publishing general-purpose geographical atlases has been ongoing almost from the Institute's founding. Along with the *World Atlas* as its most prominent publication, the Institute has published several road atlases, the *Geographical Atlas of the Republic of Croatia* (as co-publisher), the *Atlas of Europe*, and several other primarily geographical publications. The first edition of the *World Atlas* was published in 1961, in conditions politically and socially much different than todays. Since then, the Institute has published seven editions of this atlas, under the leadership of several chief editors. Due to the frequency of publishing and the large number of sold copies, the Institute's *World Atlas* is one of the commercially most successful publications in the

Institute's history as well as one of the most circulated atlases in Croatia. In addition, it is the only fully locally-made world atlas. Even though the atlas's seven editions are conceptually very similar, they have different editing styles, so one can speak of the *World Atlas* in the plural. The goal of this presentation is to present the early results of the research that, among other things, studies the Institute's contribution to the production of geographical atlases in Croatia as a whole, in the period from the publication of the first edition of the Institute's atlas to the last (2008). The significance of the Institute's atlas in the context of Croatian atlas cartography is assessed via an analysis and comparison of some characteristics of the Institute's and selected translated foreign world atlases (concept, text structure, maps, etc.). Also studied is their social impact, which developed mostly through their spreading of chiefly geographical knowledge.

Struka pomoćne povijesne znanosti u hrvatskoj enciklopedici (okviri i perspektive)

GALOVIĆ, Tomislav

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Od samih početaka historiografije skupina znanosti i(li) disciplina koje se zajednički definiraju kao pomoćne povijesne znanosti (naziv u hrvatskom dolazi od izravnoga prijevoda s njemačkoga Historische Hilfswissenschaften, a identičan je termin u francuskom sciences auxiliaires de l'histoire te i u nekim drugim historiografijama) imaju svoje mjesto i važno ulogu te dugu i bogatu tradiciju. Kako u historiografiji tako i u visokoškolskoj nastavi pomoćne povijesne znanosti čine nezaobilazni korpus znanja i vještina neophodnih svakome istraživaču minulih vremena napose staroga, srednjega i ranoga novog vijeka. Ponajprije to su paleografija i epigrafija te diplomatika (s kronologijom i egdotikom). Potom su tu: sfragistika ili sigilografija (pečatoslovlje), heraldika (grboslovlje), veksilologija (zastavoslovlje), genealogija (rodoslovlje), numizmatika, faleristika, papirologija, kodikologija, filigranologija, povijesna metrologija (mjeroslovlje), povijesna demografija, povijesna geografija s kartografijom, onomastika i dr. Navedene pomoćne povijesne znanosti znaju se nazivati i »temeljnim« znanostima (Historische Grundwissenschaften) za povijesnu struku nasuprot tzv. granskim (Zweig der Wissenschaften). Takvo povećanje broja i raznorednost pomoćnih povijesnih znanosti ponajviše je bilo uvjetovano razvojem i koncepcijama tzv. nove historije (nouvelle histoire). Treba napomenuti da se donedavno i arhivistika ubrajala među pomoćne povijesne znanosti. U ovom izlaganju posebno će se ukazati na struku pomoćne povijesne znanosti i njezin status u hrvatskoj enciklopedici. Analizirat će se kvantitativno i kvalitativno prinosi iz pomoćnih povijesnih znanosti u nekoliko hrvatskih enciklopedija. Krenut će se s prvom Hrvatskom enciklopedijom (I-II/1887–1890) Ivana Branislava Zocha i Josipa Mencina, potom s kapitalnom *Hrvatskom enciklopedijom – Encyclopaedia Croatica* pod uredništvom Mate Ujevića (I-V/1941–1945, nedovršena) te nastaviti s djelatnošću Leksikografskoga zavoda u Zagrebu. Od njegovih brojnih i kapitalnih izdanja prikazat će se pomoćne povijesne znanosti u *Enciklopediji Jugoslavije* (I. izdanje, sv. 1-8/1955–1971; II. izdanje nedovršeno, 1-6/1980–1990) i dakako u novoj *Hrvatskoj enciklopediji* u 11 svezaka (1999–2009). Posebno će se istaknuti činjenica da enciklopedika – osim što potvrđuje važnost, izvornost i znanstvenu fundiranost pomoćnih povijenih znanosti – ujedno joj nudi nove okvire, ali i perspektive u njezinu razvoju i izazovima koji joj predstoje.

Auxiliary Sciences of History in Croatian Encyclopedias (Frameworks and Perspectives)

From the very beginnings of historiography, the field and/or branch of sciences or disciplines commonly defined as 'auxiliary sciences of history' (the Croatian term Pomoćne povijesne znanosti is a translation of the German Historische Hilfswissenschaften, which has an equivalent term in French, sciences auxiliaires de l'histoire, as well as in some other historiographies) has played an important role, having a long and rich tradition. Both in historiography and in higher education (faculty, university), the auxiliary sciences of history are an indispensable body of knowledge and skills necessary for every researcher of the past (historians, art historians, archaeologists, philologists etc.), especially for the history of the Ancient world, the Middle Ages and the Early Modern Period. They primarily consist of palaeography, epigraphy, and diplomatics or diplomatic (in British English), with chronology and egdotics (principles, rules, and guidelines for publishing historical sources). Then there are: sphragistics or sigillography (study of seals), heraldry, vexillology, genealogy, numismatics, phaleristics, papyrology, codicology, filigranology, historical metrology, historical demography, historical geography with cartography, onomastics, etc. These auxiliary sciences of history can also be called 'fundamental' sciences (Historische Grundwissenschaften) for the historical profession as opposed to the so-called branch sciences (Zweig der Wissenschaften). The increase in the number and diversity of auxiliary sciences of history was mostly conditioned by the development and conceptions of the so-called »new histories« (nouvelle histoire). It should be stressed that, until recently, archival science was included as one of the auxiliary sciences of history. This presentation will focus on status of the field of 'auxiliary sciences of history' in Croatian encyclopedias. It shall analyse the quantitative and qualitative contributions from the field of auxiliary sciences of history in several Croatian encyclopedias. The presentation will start with the first Hrvatska enciklopedija (Croatian Encyclopedia, I-II/1887-1890) of Ivan Branislav Zoch and Josip Mencin, then continue with the monumental publication Hrvatska enciklopedija – Encyclopaedia Croatica (Croatian Encyclopedia), edited by Mate Ujević (I-V/1941-1945, unfinished) and continue with the activities of the Institute of Lexicography

in Zagreb. Of the Institute's numerous magisterial publications, the presentation will examine auxiliary sciences of history found in the *Enciklopedija Jugoslavije* (*Encyclopedia of Yugoslavia*, 1st edition, vols. 1-8/1955–1971; 2nd edition unfinished, 1-6/1980–1990) and of course in the new *Hrvatska enciklopedija* (*Croatian Encyclopedia*) in 11 volumes (1999–2009). Special emphasis will be placed on the fact that the encyclopedia – in addition to confirming the importance, originality and scientific foundation of auxiliary sciences of history – also offers it new frameworks, but also perspectives in its development and future challenges.

Biologija u *Hrvatskoj enciklopediji* Mate Ujevića (1941–1945)

RADEČIĆ, Karlo

Zagreb

Petosveščana Hrvatska enciklopedija (HE) (1941–1945) pokretača i glavnoga urednika Mate Ujevića, iako nedovršena (A - Elektrika, 3850 stranica), ostaje do danas najambicioznije izvedena hrvatska opća i nacionalna enciklopedija. S različitim područjima zastupljenim u više od 900 natuknica, u njoj i biologija zauzima važno mjesto. Urednici struka bili su Krunoslav Babić (zoologija; autor većine bioloških priloga u HE) i Ivo Horvat (botanika, najzastupljenije područje biologije, s najviše priloga Stjepana Horvatića), dok je paleontologiju iz struke geologija i paleontologija obradio uglavnom Fran Šuklje. Na više se mjesta u HE spominju (pa i vrijednosno uspoređuju) ljudske rase, koje je kao isključivo biološki problem, u prijepornome prilogu u sklopu članka *Čovjek*, pokušao obraditi Boris Zarnik, priključivši se HE od IV. sveska (spominje se i kao urednik za biologiju). Unatoč neujednačenosti i nekim propustima te činjenici da nisu uvijek korištene novija nomenklatura i sistematika, obrada biologije u HE zaslužuje priznanje inkluzivnošću abecedarija, iscrpnošću i argumentativnom prirodom izlaganja te predanošću autorâ, a znatan broj priloga na visokoj je stručnoj razini, dok su mnogi i danas relevantni, neki od njih i egzemplarni. Biologija je u HE bogato ilustrirana, a dio članaka i ilustracija poslužio je kao temelj ili uzor i u izdanjima Leksikografskoga zavoda, od *Enciklopedije LZ* (s kojom HE dijeli nekoliko suradnika iz biologije) sve do nove *Hrvatske enciklopedije*.

Biology in the *Croatian Encyclopedia* of Mate Ujević (1941–1945)

The five-volume *Croatian Encyclopaedia* (CE) (1941–1945), founded by editor-in-chief Mate Ujević, still remains, although unfinished (A – Electricity, 3850 pages), the most ambitiously realized Croatian general and national encyclopaedia. With

different fields represented in more than 900 entries, biology has an important position in it. The editors of individual fields were Krunoslav Babić (zoology; the author of the majority of biology entries in CE) and Ivo Horvat (botany, the most represented biological discipline, majority of entries written by Stjepan Horvatić), whereas the palaeontology part of the field geology and palaeontology was covered mostly by Fran Šuklje. On several places in the CE, one can read about human races (sometimes even ranked), while, in his controversial chapter in the article Man, Boris Zarnik tried to treat them as an exclusively biological problem, after having joined CE with the fourth volume (he is also mentioned as the editor for biology). Despite the unevenness and some oversights, and the fact that more recent nomenclature and biological classification were not always used, the treatment of biology in CE deserves praise for the inclusiveness of an abecedarium, comprehensive and argumentative writing, and the devotion of the authors. A considerable number of articles is on a high professional level, while many are relevant even today, some of them being exemplar. Biology in CE is richly illustrated, and a part of the articles and illustrations later became the basis or a model for more recent publications of The Institute of Lexicography in Zagreb, from its Encyclopedia (with which CE shared a few biology authors) to the new Croatian Encyclopedia.

Muzička enciklopedija Leksikografskoga zavoda: prošlost i budućnost

PINTAR, Marijana

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Muzička enciklopedija ima osobito mjesto u povijesti Leksikografskoga zavoda budući da je bila među prvima u nizu pokrenutih zavodskih strukovnih enciklopedija (po kronologiji objavljivanja treća, nakon Pomorske i Medicinske enciklopedije), što govori u prilog činjenici da glazba, kao relativno »mala« leksikografska struka, nije pri tom odabiru marginalizirana. Indikativno je i to da se u Zavodu već na počecima njegova postojanja prepoznala potreba za objavljivanjem prve glazbene enciklopedije u nas. Glavni urednik prvoga izdanja (sv. 1–2, 1958–1963) bio je vanjski suradnik Zavoda, ugledni muzikolog i profesor na Muzičkoj akademiji, Josip Andreis. Na već dobro postavljenim temeljima, a prepoznavši u javnosti potrebu za novim, dopunjenim i ažuriranim izdanjem, Zavod je objavio drugo izdanje u tri sveska (1971., 1974. i 1977), okupivši i tada ekipu vrsnih suradnika, koju je kao glavni urednik predvodio Krešimir Kovačević. Muzička enciklopedija, osobito njezino drugo izdanje, niz je godina bila jedna od zavodskih »perjanica«. U široj javnosti bila je prepoznata kao vrijedno izdanje, postavši nezaobilaznom sastavnicom svake bolje građanske kućne biblioteke, a u stručnim krugovima te među generacijama učenika i studenata glaz-

be i kao nezaobilazna relevantna literatura. U svim onim segmentima koji ne zahtijevaju ažuriranje, ona je i danas vjerodostojno izdanje, koje svojom visokom leksikografskom razinom obradbe još uvijek izaziva poštovanje. U radu će se razložiti povijest nastanka, koncepcija i izvedba prvoga i drugoga izdanja te pokušati odgovoriti na pitanje treba li nam danas, s odmakom od gotovo 50 godina, novo, treće izdanje *Muzičke enciklopedije* i kako bi ono trebalo biti zamišljeno.

The Institute of Lexicography's *Encyclopedia of Music*: Past and Future

The Encyclopedia of Music has a special place in the history of the Institute of Lexicography since it was among the first in a series of the Institute's professional encyclopedias (the third according to the date of publishing, after the Maritime Encyclopedia and Encyclopedia of Medicine), which speaks in favour of the fact that music, despite often seen as a »small« field of lexicography, was not marginalized during the selection process. It is also indicative that the need to publish the first national encyclopedia of music existed during the earliest years of the Institute's existence. The editor-in-chief of the first edition (vols 1-2, 1958-1963) was an external associate of the Institute, the distinguished musicologist and professor at the Academy of Music, Josip Andreis. With such strong foundations in place, and seeing the need for a new, revised edition, the Institute published the second edition as three volumes (1971, 1974, 1977), gathering a team of distinguished contributors led by editor Krešimir Kovačević. The Encyclopedia of Music, especially its second edition, was one of the Institute's flagship editions for many years. It was recognized as a valuable publication among the broader public, becoming an indispensable component of all better private libraries and a valuable unit of literature for many generations of music students. In all the segments that do not require updating, it remains a trusted publication to this date, and still garners respect due to its high lexicographical quality. This presentation shall discuss the history of the creation, concepts, and implementation of the first and second edition and strive to answer the question whether we today, almost 50 years later, need a third edition of the Encyclopedia of Music, and how such an edition could be conceived.

Islamska baština u *Enciklopediji Jugoslavije* (1955–1990): od marginalizacije Rankovićeva doba prema priznanju u razdoblju decentralizacije

MUJADŽEVIĆ, Dino

Humboldtovo sveučilište u Berlinu Humboldt Universität Berlin

U izlaganju se istražuju prikazi ostavštine islamske civilizacije u Jugoslaviji unutar Enciklopedije Jugoslavije, nacionalne enciklopedije te države. Prvo izdanje Enciklopedije (1EJ) izdano je samo na hrvatskosrpskom jeziku 1955–71. u osam svezaka. Drugo, višejezično izdanje (²EJ) započeto je 1980, a njegova je hrvatskosrpska inačica dosegla šest svezaka prije nego je ugašena 1991. Analiza obuhvaća prikaze uz islam vezane povijesti (dolazak/sukobi s/vladavina Osmanlija, islamizacija, povijest slavenskih i albanskih muslimanskih skupina u osmanskom i ranom postosmanskom razdoblju) i kulture (materijalna baština, kulturni i jezični utjecaji, vjerski i intelektualni život, kreativni doprinosi). Izlaganje polazi od pretpostavke da je ¹EJ djelomično potkopala dominantni diskurs prema kojem se islamska ostavština inherentno dovodila u vezu s nazadnošću i nasilnom stranom okupacijom Južnih Slavena. U razdoblju od 1959. do 1966. vidljiv je negativni odnos prema osmanskoj baštini u ¹EJ, što je blisko povezano s protumuslimanskom djelatnošću moćnoga jugoslavenskog partijskog lidera, Aleksandra Rankovića. Kako je ²EJ postala glavna platforma za pružanje infrastrukture znanja u sklopu napora za decentralizaciju Jugoslavije nakon 1966, kulturna i politička afirmacija Bosne i bosanskih muslimana te Kosova i Albanaca postala je važan dio nove diskurzivne strategije ²EJ. Dakle, ²EJ je, počevši od kasnih 1960-ih, preispitivala islamsku odn. osmansku baštinu države te prema njoj zauzela pozitivniji stav.

Islamic Legacy in the *Encyclopedia of Yugoslavia* (1955–1990): From the Marginalization of the Ranković Era towards the Recognition in the Era of Decentralization

This presentation investigates representations of the legacy of Islamic civilization in Yugoslavia within the *Enciklopedija Jugoslavije*, the national encyclopedia of Yugoslavia. The ¹EJ was published only in Croato-Serbian between 1955 and 1971 in 8 volumes. The ²EJ, a multilingual edition, started in 1980 and its Croato-Serbian version reached 6 volumes before being discontinued unfinished in 1991. The analysis will include depictions of Islam-related history of Ottoman arrival/conflicts/rule, Islamization, history of Slavic and Albanian Muslim groups in Ottoman and early post-Ottoman setting) and culture (material legacy, cultural and linguistic

influences, religious and intellectual life, creative contributions). The presentation assumes that the ¹EJ partially subverted the dominant discourse that treated Islamic legacy as a phenomenon intrinsically linked with backwardness and violent foreign occupation of South Slavs. In the period between 1959 and 1966, negative attitude towards the Ottoman legacy dominated the ¹EJ and was closely associated with the anti-Muslim practices of powerful Yugoslav party leader Aleksandar Ranković. As the ²EJ became the main platform providing knowledge infrastructure for the Yugoslav post-1966 decentralization drive, the cultural and political affirmation of Bosnia/Bosnian Muslims and Kosovo/Albanians emerged as a major part of the EJ's new discursive strategy. Therefore, since late 1960s, the ²EJ reassessed the country's Islamic/Ottoman legacy in a more positive light.

Zastupljenost i pristup temama iz razdoblja Prvoga svjetskog rata u enciklopedijskim izdanjima Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža

VUKIČEVIĆ, Marko

Zagreb

Cilj izlaganja je analizom i usporedbom odrednica o Prvom svjetskom ratu objavljenih u enciklopedijskim izdanjima Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža – *Enciklopediji Leksikografskog zavoda (EJLZ*, drugo izdanje tiskano od 1966. do 1969. godine), potom *Pomorskoj enciklopediji* (drugo izdanje tiskano od 1972. do 1989. godine) te u novoj *Hrvatskoj enciklopediji* (tiskanoj od 1999. do 2009. godine, dostupno online izdanje) – prikazati sadržajne razlike, pristup pojedinoj temi, ali i zastupljenost odrednica s tom tematikom. S obzirom na činjenicu da je Prvi svjetski rat do prvog desetljeća XXI. stoljeća bio skoro zanemaren u hrvatskoj historiografiji, postavlja se pitanje u kojoj su mjeri teme iz Prvoga svjetskog rata zastupljene u hrvatskoj enciklopedistici od druge polovice XX. stoljeća do danas.

Representation and Approach to World War One Topics in Encyclopedias Published by The Miroslav Krleža Institute of Lexicography

The aim of this presentation is to analyse and compare encyclopedic entries about World War One topics for content differences, approaches to particular topics, and for representations of stated themes in the Encyclopedia of the Institute of Lexicography: *EJLZ*, second edition (printed from 1966 to 1969), *Maritime Encyclopedia* (printed from 1972 to 1989) and *Croatian Encyclopedia* (printed from 1999 to 2009, accessible on-line), published by the Miroslav Krleža Institute Lexicography. Con-

sidering the fact that the World War One period was under-researched in Croatian historiography until the first decade of the $21^{\rm st}$ century, this raises the question to what extent were World War One topics represented in Croatian encyclopedics from second half of $20^{\rm th}$ century to the present.

Marginalci na marginama hrvatskih enciklopedija ili O kulturi (ne)sjećanja na romske žrtve genocida u hrvatskoj enciklopedistici

VOJAK, Danijel

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb Institute of Social Sciences Ivo Pilar, Zagreb

Romsko stanovništvo naselilo je hrvatska područja najkasnije u drugoj polovini XIV. st. i danas čini jednu od najstarijih manjinskih skupina. Povijest Roma u Hrvatskoj većinom je bila obilježena razdobljima sukoba te politike asimilacije i represije državnih i lokalnih vlasti prema njima. Jedno takvo razbolje bilo je ono za vrijeme Drugoga svjetskog rata kada su ustaške vlasti provele genocid nad Romima. No, nakon završetka rata kultura sjećanja na romske žrtve bila je potisnuta na marginu i to potisnuta ideološkim diskursom komemoriranja »svih žrtava fašističkog terora«. Takav diskurs promijenio se tek unazad nekoliko godina sa zasebnim komemoriranjem romskih žrtava u selu Uštici, koje je za vrijeme Drugog svjetskog rata bilo jedan od dijelova jasenovačkoga logora za romsko stanovništvo. Istodobno, hrvatske vlasti i njezine kulturne i akademske institucije nisu se posebno bavile proučavanjem identitetske posebnosti romskoga stanovništva, čime su oni bili potisnuti na margine hrvatske kulture i znanosti. Jedan odraz (refleksija) takve marginalnosti vidljiv je u hrvatskoj enciklopedistici, kao dijelu hrvatske kulturne baštine i znanja. Upravo takav odnos prema Romima bit će analiziran u kontekstu prikaza njihova genocidnog stradanja u enciklopedijama koje su nakon 1945. do danas izdane u Hrvatskoj. Imajući navedeno na umu, unutar analize bit će obuhvaćena i komparacija hrvatskih enciklopedija s određenim primjerima enciklopedija u drugim europskim zemljama u kontekstu prikaza genocida nad Romima.

Marginalised Persons on the Margins of Croatian Encyclopedias, or On the Culture of (Non-)Remembrance of Roma Victims of Genocide in Croatian Encyclopedics

The Roma population settled in the Croatian lands in the second half of the $14^{\rm th}$ century or earlier, and forms one of the oldest minority groups today. The history

of Roma in Croatia was mostly marked by periods of conflict and political assimilation as well as repressive measures conducted against them by state and local authorities. One such period was World War II, when the Ustasha authorities conducted genocide against the Roma. However, even after the end of the war, the culture of remembrance of Roma victims was pushed to the margins of society, via an ideological discourse of commemorating »all victims of fascist terror«. This discourse was changed only several years ago, when separate commemorations of Roma victims began to be held in the village of Uštica, where a part of the Jasenovac concentration camp reserved for Roma was located during World War II. Croatian authorities and their cultural and academic institutions did not separately examine the identity-related particularities of the Roma population, which is why the Roma were pushed to the margins of Croatian culture and research. One reflection of such marginalization is present in Croatian encyclopedics, as part of Croatian cultural heritage and knowledge. This relationship towards the Roma will be analysed in the context of depicting their genocidal suffering in encyclopedias published in Croatia after 1945 and until today. Having all this in mind, the analysis shall include a comparation of Croatian encyclopedias with certain encyclopedias from other European countries, in the context of their depiction of the Roma genocide.

Leksikografija u Srbiji: muke s vremenom

MLAKAR, Mirko

Zagreb

Izlaganje je prinos propitivanju vremenskih okvira leksikografske djelatnosti. Pri ocjenjivanju nekoga leksikografskog djela u više svezaka potrebno je uzeti u obzir i redovitost pojavljivanja njegovih dijelova. U članku se iznose podatci o tempu objavljivanja kapitalnih djela u nekim europskim državama i naglašavaju se poteškoće leksikografije u Srbiji s planiranom ili uobičajenom brzinom (trajanjem) stvaranja takvih izdanja. Među ostalim, kasni i *Srpska enciklopedija*, izdanje od državne i nacionalne važnosti. Prva je knjiga objavljena 2010., a četvrta 2018. godine. Najavljeno je izdavanje 18 knjiga pa je opravdano pitati kad će projekt biti završen i koja će biti upotrebna vrijednost te vjerojatno posljednje europske tiskane (analogne) nacionalne enciklopedije. Skreće se pozornost na odgovornost mjerodavnih društvenih čimbenika koji ne reagiraju na kašnjenja projekata plaćenih javnim novcem. Osim toga, onima koji vode *Srpsku enciklopediju* i druge veće zadatke dopušteno je izbjegavanje internetskoga približavanja korisnicima, odnosno općenito se ponašati kao da ne živimo u digitalnom dobu.

Lexicography in Serbia: The Hardship of Time

This article is a contribution to questioning the time frames of lexicographic practice. When evaluating a multi-volume lexicographic work, the regularity of its publi-

shing must be taken into account. The article presents data on the pace of publication of capital works in some European countries and highlights the difficulties of lexicography in Serbia regarding the planned or usual speed (duration) of the production of such releases. Among others, the *Serbian Encyclopedia*, a publication of importance to the nation and the state, is also late. The first book [volume] was published in 2010 and the fourth in 2018. The publication of 18 books has been announced, so it is justified to ask when this project will be completed and what will be the usable value of probably the last European printed (analog) national encyclopedia. The author draws attention to the responsibility of relevant social factors that do not respond to delays in projects paid for with public money. In addition, those who run the *Serbian Encyclopedia* and other larger projects, are allowed to avoid approaching users online, i.e. generally behave as if we are not living in a digital age.

Strukovni leksikoni u leksikografiji Crne Gore – iskustvo Crnogorske akademije nauka i umjetnosti

ČABARKAPA-MACANOVIĆ, Milana MARINKOVIĆ-DUBLJEVIĆ, Dragana VUKADINOVIĆ, Novak

Leksikografski centar Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Podgorica Lexicographical Centre of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts, Podgorica

U radu će biti predstavljeni koncepcija i proces izrade tri leksikona Crnogorske akademije nauka i umjetnosti: Leksikona diplomatije, Leksikona likovne umjetnosti i Botaničkog leksikona Crne Gore. Postojanje ovakvih publikacija se pokazalo neophodnim naročito nakon proglašenja nezavisnosti Crne Gore, imajući u vidu da se od njih očekuje da posluže potvrdi i očuvanju identiteta i kontinuiteta, a istovremeno da saberu postojeća znanja u različitim sferama ljudskog djelovanja. Kako CANU nije imala organizacionih i institucionalnih kapaciteta da neposredno pristupi izradi opšte enciklopedije, odlučila se na izradu strukovnih leksikona. Sva tri leksikona su sa nacionalnim predznakom: zamišljeni su na način da obrade odabrane pojmove/ličnosti koji su vezani za područje današnje Crne Gore. Ni vremenski obuhvat leksikona nije ništa manje izazovan: od najstarijih vremena do danas, odnosno od začetka određene struke u Crnoj Gori do danas. Otuda nisu samo sakupljački projekti, već i istraživački. Koncepcija leksikona je takva da ih umnogome čini jedinstvenim poduhvatima u regionu i šire, što im daje na značaju. Iako ovi projekti predstavljaju prve korake u utemeljivanju praktične leksikografije u CANU, iskustvo i odnos prema pojedinim pitanjima (npr. kriterijumi za uvrštavanje odrednica u abecedar, odnos opštih i stručnih pojmova, način predstavljanja odabranih ličnosti i sl.), mogu podstaći na razmišljanje u široj leksikografskoj zajednici.

Professional Lexicons in the Lexicography of Montenegro – The Experience of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts

The aim of the presentation is to present the concept and process of developing three lexicons of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts: Lexicon of Diplomacy, Lexicon of Fine Arts, and the Botanical Lexicon of Montenegro. The existence of such publications has proved necessary especially after declaration of independence bearing in mind that they were expected not only to serve the verification and preservation of identity and continuity but also to gather existing knowledge in different spheres of human activity. Since the Montenegrin Academy did not have organizational and institutional capacity to approach drafting of a general encyclopaedia, it decided to develop professional lexicons. All three lexicons bear the national sign: they are conceived in a way to process selected terms/personalities related to the territory of contemporary Montenegro. The temporal reach of the lexicons is no less challenging either; from ancient times to today, that is, from the beginning of a particular profession in Montenegro to the present. Therefore, these projects are not only collection but also research projects. The concept of lexicons is such that it makes them unique endeavours in the region and beyond, which makes them more meaningful. Although these projects represent the first steps in establishing a practical lexicography at the Montenegrin Academy of Sciences and Arts, experience and relation towards certain issues (e.g. criteria for defining of item in the alphabetical order, relation of general and professional terms, way of representation of selected personalities, etc.) may encourage thinking in a broader lexicographic community.

Specifičnosti studije izvodljivosti projekta ANUBiH Opća enciklopedija Bosne i Hercegovine

TRIFKOVIĆ, Miloš

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine – ANUBiH Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina – ANUBiH

Objavljivanje prva dva toma svake od dvije u nacionalnom i teritorijalnom smislu partikularne enciklopedije u BiH nametnulo je u javnosti pitanje: zašto se ne radi i enciklopedija koja bi BiH posmatrala kao cjelovitu, jedinstvenu i zasebnu historijsku, socijalnu i državnu tvorevinu? ANUBiH je odlučila da se angažuje na takvom projektu, ukoliko studija izvodljivosti pokaže da postoje realni izgledi za objavljivanje svih planiranih tomova *Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine* (OEBiH). Predsjedništvo ANUBiH je donijelo odluku o osnovnim karakteristikama i principima

toga naučnog i izdavačkog poduhvata. Oni su temelj na kome treba da se pripremi studija izvodljivosti. Ovo izlaganje ispituje prilagođavanje teorijskih karakteristika studije izvodljivosti uopšte specifičnim ciljevima, predmetu i osobinama izrade OEBiH u ANUBiH. Prvi bitan zaključak je da studija izvodljivosti za OEBiH mora biti urađena kreativno jer ona bitno odstupa od opšteg modela studije izvodljivosti koji je razvijen za potrebe velikih infrastrukturnih i privrednih projekata. Drugi ključan rezultat ukazuje na tri kritične tačke ovog poduhvata: dostatno angažiranje intelektualnih potencijala, dugoročno obezbjeđenje priliva potrebnih sredstava i neutralisanje negativnih socio-političkih uslova za ovakav projekt.

The Specificities of the Feasibility Study of the ANUBiH Project, General Encyclopedia of Bosnia and Herzegovina

After two ethnically and territorially particular encyclopedias in Bosnia and Herzegovina (BH) each published their first two volumes, public questions arose as to why there was no encyclopedia project which would treat BH as a single and separate historical, social, and governmental unit. The ANUBiH decided to engage in just such a project, should a feasibility study demonstrate a realistic prospect of publishing all the planned volumes of a General Encyclopedia of Bosnia and Herzegovina (GEBH). The Presidency of the ANUBiH decided the basic characteristics and principles of this scientific and publishing venture, which will serve as the foundation of the feasibility study. This presentation examines the adaptation of general theoretical features of feasibility studies to the specific goals, subject, and qualities of creating the GEBH. The first key conclusion is that the feasibility study must be done creatively, as it significantly diverges from the general model of feasibility studies developed for large infrastructure and business projects. The second conclusion identifies three points critical to this venture; sufficient engagement of intellectual potentials, long-term funding, and neutralizing of unfavorable socio-political conditions for such a project.

Završno izlaganje

Nedosanjani san enciklopedijske utopije – članak o grofu Cagliostru u prvom izdanju Enciklopedije Leksikografskoga zavoda (opće enciklopedije)

KRAGIĆ, Bruno

Leksikografski zavod Miroslav Krleža The Miroslav Krleža Institute of Lexicography

Nepotpisani članak o slavnom pustolovu s kraja XVIII. stoljeća objavljen u prvom svesku enciklopedije Leksikografskoga zavoda 1955. analizirat će se iz perspektive poimanja enciklopedije i enciklopedizma kao projekta interpretiranja svijeta, a ne isključivo ili primarno informiranja o svijetu. U tom smislu, postavit će se teza o Miroslavu Krleži kao vjerojatnom autoru članka jer članak stilskim značajkama korespondira Krležinu esejističkom stilu. Iz te postavke doći će se do vjerojatnoga zaključka o nepostojanju tzv. objektivnoga enciklopedičkog stila i potvrde kontinuiteta enciklopedijskih oblika kao diskursa i modusa od antike do našega vremena.

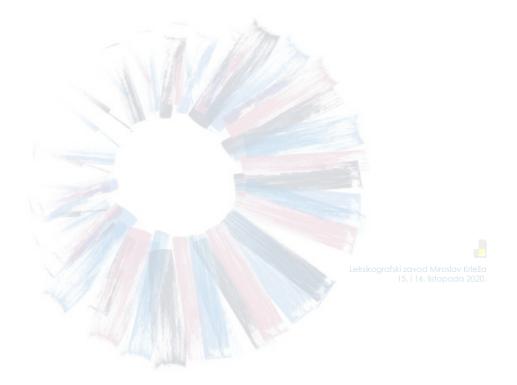
The Unfulfilled Dream of Encyclopedic Utopia – The Article on Count Cagliostro in the First Edition of the *Encyclopedia of the Institute of Lexicography* (General Encyclopedia)

The unsigned article on the famous late 18th-century adventurer, published in the first volume of the encyclopedia of the Institute of Lexicography in 1955, will be analysed from the perspective of concept of the encyclopedia and encyclopedism as a project that involves interpreting the world, rather than exclusively or primarily informing about the world. In this sense, a thesis shall be put forth that Miroslav Krleža was the likely author of the article, because the article is stylistically in line with Krleža's essayist style. Based on this hypothesis, one can draw the conclusion that a so-called objective encyclopedic style likely does not exist, and confirm the continuity of encyclopedia form as discourse and modus from Classical antiquity to our time.

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

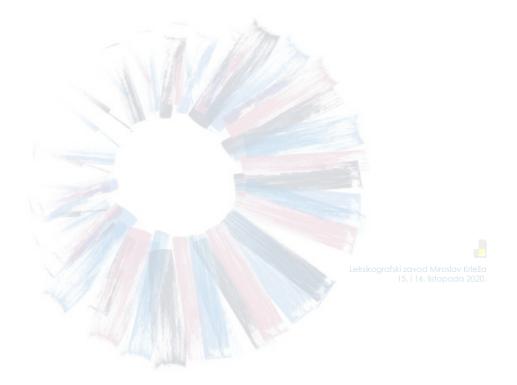
ŽIVOTOPISI

BIOGRAPHIES

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

AGIRREAZKUENAGA, Joseba

Sveučilište Baskije, Španjolska University of the Basque Country, Spain

Joseba Agirreazkuenaga je profesor na Odsjeku za suvremenu povijest Sveučilišta Baskije (Španjolska), gdje razvija svoje predavačke i znanstvene aktivnosti od 1980. Znanstveni rad počeo je 1972. pod mentorstvom Joséa Miguela Barandiarana, a mentor doktorske disertacije bio mu je Julio Caro Baroja. Od 1989. radi kao glavni istraživač skupine Biografija i Parlament, koja je producirala brojne projekte, izabrane u natječajima Ministarstva obrazovanja, UPV/EHU-a te baskijske Vlade.

Joseba Agirreazkuenaga, University Professor in the Department of Contemporary History of the University of the Basque Country (Spain), where he has developed his teaching and research activity since 1980. He began his research activity in 1972 under the direction of José Miguel Barandiaran. Julio Caro Baroja was the director of his doctoral thesis. Since 1989, he has been the Principal Researcher of the Biography & Parliament research group, which has developed numerous projects, selected in competitive calls of the Ministry of Education, the UPV/EHU and the Basque Government.

BAČIĆ, Slaven

Hrvatsko akademsko društvo, Subotica Croatian Academic Society, Subotica

Slaven Bačić (Subotica 1965). Na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Novom Sadu kao asistent predavao je Opću povijest države i prava i Povijest države i prava jugoslavenskih naroda (1989–94). Od 1994. radi u odvjetništvu u Subotici. Autor je dviju pravnopovijesnih studija o slobodnim kraljevskim gradovima. Znanstvene i stručne radove iz pravne povijesti, povijesti bačkih Hrvata i manjinskih prava objavljivao je u raznim periodicima i zbornicima. Glavni je urednik *Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca*.

Slaven Bačić (Subotica 1965). Between 1989 and 1994, he was an assistant at the Faculty of Law of the University of Novi Sad, teaching General History of State and Law and History of State and Law of the Yugoslav Nations. He has been working as a lawyer in Subotica since 1994. In addition to being the author of two legal-historical studies on free royal towns, he has published a number of scientific and review articles concerning legal history, the history of Bačka Croats, and minority rights in various journals and proceedings. He is the editor-in-chief of the Lexicon of the Danubian Croats – Bunjevci and Šokci.

BAGO, Petra

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Petra Bago rođena je 18. studenoga 1982. u Zagrebu. Prirodoslovno-matematičku gimnaziju završila je u Zagrebu. Studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu upisala je 2003. te je na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti i Odsjeku za etnologiju i kulturnu antropologiju diplomirala 2008. Iste je godine upisala poslijediplomski doktorski studij na Odsjeku za informacijske znanosti, gdje je zaposlena od 2009. Doktorirala je 2014. s naslovom *Model višerazinske prezentacije tekstova starijih hrvatskih rječnika* (mentori D. Boras i N. Ljubešić). Predstojnica je Katedre za obradu prirodnog jezika, leksikografiju i enciklopediku. Bavi se obradom teksta i jezika te jezičnim bazama podataka.

Petra Bago was born on 18 November 1982 in Zagreb. She finished natural sciences and mathematics high school in Zagreb. In 2003 she enrolled at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb and graduated at the Department of Information and Communication Sciences and the Department of Ethnology and Cultural Anthropology in 2008. In the same year, she enrolled in postgraduate doctoral studies at the Department of Information Sciences, where she has been employed since 2009. She received her PhD in 2014, titled *Model of Multilevel Presentation of Texts in Older Croatian Dictionaries* (mentors D. Boras and N. Ljubešić). She is the head of the Department of Natural Language Processing, Lexicography and Encyclopedics. Her work is focused on text and language processing and language databases.

BARZYCKA-PAŹDZIOR, Agata

Poljska akademija znanosti, Krakov-Varšava Polish Academy of Sciences, Krakow-Warsaw

Agata Barzycka-Paździor, povjesničarka, doktorirala je 2012. na Fakultetu povijesti Jagelonskoga sveučilišta. Trenutačno je izvanredna profesorica na Institutu za povijest Poljske akademije znanosti u Varšavi te urednica biografija za drugu polovicu XIX. i rano XX. stoljeće u *Poljskom biografskom rječniku* u Krakovu (odsjek IH PAN).

Agata Barzycka-Paździor is a historian (PhD in 2012, Faculty of History, Jagiellonian University), and works as an assistant professor at the Institute of History of the Polish Academy of Sciences in Warsaw (IH PAN) and editor in the field of biographies from the second half of the 19th and early 20th century of the Polish Biographical Dictionary in Krakow (a department of the IH PAN).

BELAUSTEGI, Unai

Sveučilište Baskije, Bilbao University of the Basque Country, Bilbao

Unai Belaustegi doktorirao je suvremenu povijest s počasnom kvalifikacijom na Sveučilištu Nevade u Renu (SAD) te na Sveučilištu Baskije, Bilbao (Španjolska). Nakon doktorata stekao je poslijediplomsku stipendiju kao gostujući istraživač na Sveučilištu Kalifornije u Santa Barbari (SAD). Izdao je tri knjige i autor je mnogo poglavlja i članaka u raznim španjolskim i međunarodnim časopisima na tri jezika: baskijskom, španjolskom i engleskom. Trenutačno predaje Suvremenu povijest na Sveučilištu Baskije kao izvanredni profesor (od 2016).

Unai Belaustegi holds a PhD with an international mention in Contemporary History from the University of Reno, Nevada (USA) and the University of the Basque Country (Spain). After the PhD, he obtained a postdoctoral grant as a visiting scholar at the University of California, Santa Barbara (USA). He has published three books and many book chapters and articles in various Spanish and international journals in three languages: Basque, Spanish, and English. Nowadays he is teaching Contemporary History at the University of the Basque Country as Assistant Professor (since 2016).

BENTZEN, Naja

Ured za vezu Europskog parlamenta u Washingtonu, DC European Parliament's Liaison Office in Washington, DC

Naja Bentzen istraživački je analitičar u Uredu za vezu u Washingtonu. Prethodno je radila na Odjelu za vanjsku politiku pri Upravi za usluge istraživanja za zastupnike Službe Europskoga parlamenta za istraživanja (EPRS), gdje je njezin rad bio usredotočen na pitanja dezinformacije i zemlje Istočnoga partnerstva. Prije nego se pridružila EPRS-u, radila je kao medijska analitičarka u Beču te je osam godina radila reportaže za vodeće danske novine, *Weekendavisen*, o temama vezanima uz srednju i jugoistočnu Europu.

Naja Bentzen is a Research Analyst at the European Parliament's Liaison Office in Washington, DC. Before that, she worked in the External Policies Unit in the Members' Research Service of the European Parliamentary Research Service (EPRS), where her work focused mainly on disinformation-related issues as well as the Eastern Partnership countries. Prior to joining the EPRS, she worked as a media analyst in Vienna, Austria, and spent eight years reporting for Denmark's leading weekly newspaper, covering Central and South-Eastern Europe.

BLAGUS BARTOLEC, Goranka

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

Goranka Blagus Bartolec znanstvena je savjetnica u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Odjelu za hrvatski standardni jezik. Osim standardnojezične problematike (normativistika, pravopis, jezično savjetništvo) u sklopu matičnoga Odjela, u znanstvenome se radu bavi suvremenom leksikografijom, terminologijom, svezama riječi te istraživanjem pragmatičkih mogućnosti jezičnoga izražavanja u iskazima javne komunikacije i primjene korpusnih alata i rezultata u jezikoslovnim istraživanjima. Trenutačno je uključena u nekoliko znanstvenoistraživačkih projekata (Kolokacijska baza hrvatskoga jezika, Rječnik velikoga i maloga početnog slova, Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik, Hrvatsko jezikoslovno nazivlje – JENA).

Goranka Blagus Bartolec is a senior research fellow at the Institute of Croatian Language and Linguistics employed at the Croatian Standard Language Department. In addition to standard language issues within the basic Department (language norm, orthography, language advising), her research includes contemporary lexicography and lexicology, terminology, word phrases, research of pragmatic possibilities in the discourse of public communication and the use of corpus tools and results in linguistic research. Currently, she works on several projects: Croatian Collocation Database (project manager), Dictionary of Capital and Lower Initial Case in Croatian (project manager), Croatian Web Dictionary – Mrežnik (associate), Croatian Linguistic Terminology – Jena (associate).

CRLJENKO, Ivana

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Ivana Crljenko rođena je u Zagrebu. Diplomirala je, magistrirala i doktorirala na Geografskom odsjeku PMF-a Sveučilišta u Zagrebu. Znanstvena je suradnica. U Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža zaposlena je od 2002. Surađuje na mnogim zavodskim projektima. Bila je suradnica na *Atlasu svijeta* (7. izdanje, 2006). Bavi se geografskim imenima, ponajviše egzonimima (voditeljica je projekta *Rječnik stranih geografskih imena*), temama iz kulturne i urbane geografije. Aktivna je članica UNGEGN-ove Radne skupine za egzonime i Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena.

Ivana Crljenko was born in Zagreb. She attained her bachelor's, master's, and doctor's degree at the Geography Department of the Faculty of Science, University of Zagreb. She has been employed at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography from 2002. She is active in many of the Institute's projects. She was a contributor to the *World Atlas* (7th edition, 2006), and is currently researching geographical names, mostly exonyms (she is the project leader of the Dictionary of Foreign Geographical Names) and topics related to cultural and urban geography. She is an active member of UNGEGN's Work Group for Exonyms and the Commission for the Standardization of Geographical Names

ČABARKAPA-MACANOVIĆ, Milana

Leksikografski centar Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Podgorica Lexicographical Centre of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts, Podgorica

Milana Čabarkapa-Macanović rođena je 1986. godine u Pljevljima, Crna Gora. Završila je osnovne i specijalističke studije na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore (2008). Student je doktorskih studija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, poslovnopravna uža naučna oblast. Radila je u Sekretarijatu za zakonodavstvo u Vladi Crne Gore, NVO Centar za demokratsku tranziciju, a angažovana je kao saradnica u nastavi na Fakultetu pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica. Od 2017. godine radi u Leksikografskom centru Crnogorske akademije nauka i umjetnosti u Podgorici.

Milana Čabarkapa-Macanović was born in 1986 in Pljevlja, Montenegro. She completed her basic and specialist studies at the Faculty of Law, University of Montenegro (2008). She is currently a PhD student of business law at the Faculty of Law, University of Belgrade. She has worked at the Secretariat for Legislation of the Government of Montenegro and the Centre for Democratic Transition NGO, and is working as a teaching associate at the Faculty of Law, Donja Gorica University. She has been working at the Lexicographical Centre of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts in Podgorica since 2017.

ČOKOR, Darko

Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Croatian Studies

Darko Čokor voditelj je Računalne službe na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Po struci je diplomirani inženjer elektrotehnike. Suradnik je *Wikipedije* od 2004. s preko 40 000 uređivanja na projektima *Wikimedije*, s bogatim iskustvom na svim razinama stvaranja enciklopedije, što uključuje istraživački rad i prikupljanje gradiva za članke, pisanje članaka u okolini gdje članak nije nužno autorsko djelo jednoga autora, pomaganje drugim suradnicima u njihovu radu te sve segmente rada na članku: tehnička obrada članaka, korektura, lektura, provjera navoda, strukturiranje tekstova, obrada slika.

Darko Čokor is the head of the IT Office at the Faculty of Croatian Studies, University of Zagreb. He graduated electrical engineering. He has been a *Wikipedia* contributor since 2004, with over 40,000 edits at various *Wikimedia* projects and a wealth of experience at all levels of encyclopedia creation, including research and collecting data for articles and writing articles in an environment where an article is not necessarily the work of one author, assisting other contributors in their work, and all segments of work on an article: the technical processing of articles, proof-reading, editing, verification of claims, structuring texts, image processing.

ĆIRIĆ, Josip

Sveučilište u Zadru University of Zadar

Josip Ćirić izvanredni je profesor na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. Studirao je filozofiju, sociologiju i psihologiju. Doktorirao je iz filozofije znanosti na filozofskim pretpostavkama psihoterapija. Predaje logiku, filozofiju informacije i informacijsku etiku.

Josip Ćirić is an associate professor at the Department of Information Sciences, University of Zadar. He has studied philosophy, sociology, and psychology. He has attained a PhD in the field of the philosophy of science, regarding the philosophical underpinnings of psychotherapy. He teaches logic, the philosophy of information, and information ethics.

FERBER BOGDAN, Jasenka

Arhiv za likovne umjetnosti HAZU, Zagreb Archives of Fine Arts, Croatian Academy of Sciences and Arts, Zagreb

Jasenka Ferber Bogdan diplomirala je povijest umjetnosti i etnologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Upraviteljica je Kabineta za arhitekturu i urbanizam s Arhivom za likovne umjetnosti HAZU, a bavi se temama s područja hrvatske likovne umjetnosti XIX. i XX. st. i digitalne humanistike. Članica je radne grupe Digitalne zbirke HAZU (DiZbi) i aktivno sudjeluje u projektima digitalizacije arhivske građe (eCloud, Znameniti.hr, DARIAH i dr.).

Jasenka Ferber Bogdan graduated with a degree in art history and ethnology from the University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences. She is the head of the Cabinet for Architecture and Urbanism with the Archives of Fine Arts of the Croatian Academy of Sciences and Arts. She focuses on Croatian art history at the end of the 19th and the first decades of the 20th century and the field of digital humanities. She is a member of the team of the Digital Collection HAZU (DiZbi HAZU) and actively participates in digitization projects of archival material (eCloud, Znameniti.hr, DARIAH).

FRANČULA, Nedjeljko

Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Geodesy

Nedjeljko Frančula diplomirao je 1962. na Geodetskom odjelu Arhitektonsko-građevinsko-geodetskoga fakulteta u Zagrebu. Doktorirao je 1971. u Bonnu *(Landwirtschaftliche Fakultät)* tezom *Die vorteilhaftesten Abbildungen in der Atlaskartographie*. U trajno zvanje redovitoga profesora za područje tehničkih znanosti – polje geodezija izabran je na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1996. Osim u Zagre-

bu, predavao je na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju i na Fakultetu za arhitekturu, građevinarstvo i geodeziju u Ljubljani 1974–76. Senat Sveučilišta u Zagrebu imenovao ga je profesorom emeritusom 2007, a 2008. proglašen je za člana emeritusa Akademije tehničkih znanosti Hrvatske. Hrvatsko geodetsko društvo dodijelilo mu je 2013. nagradu za životno djelo Zlatni globus.

Nedjeljko Frančula graduated from the Department of Geodesy of the Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy in Zagreb in 1962. He received his PhD by defending his doctoral thesis, *Die vorteilhaftesten Abbildungen in der Atlaskartographie* in Bonn (*Landwirtschaftliche Fakultät*) in 1971. He became a tenured full professor of technical sciences in the field of geodesy at the Faculty of Geodesy of the University of Zagreb in 1996. He taught in Zagreb as well as at undergraduate and postgraduate studies at the Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy in Ljubljana from 1974 to 1976. The Senate of the University of Zagreb nominated him a professor emeritus in 2007, and the Croatian Academy of Engineering nominated him a member emeritus in 2008. The Croatian Geodetic Society awarded him the Golden Globe lifetime achievement award in 2013.

GALOVIĆ, Tomislav

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Tomislav Galović (Nova Gradiška, 1979). Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je povijest, arhivistiku te latinski jezik i rimsku književnost. Tu je završio i doktorski studij hrvatske povijesti s užom specijalizacijom iz srednjovjekovne povijesti obranom disertacije Libellus Policorion – Rogovski kartular (diplomatičko-povijesna analiza) (2010). Od 2003. zaposlen je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na kojem drži nastavu iz pomoćnih povijesnih znanosti i hrvatske srednjovjekovne povijesti. Sada je docent i viši znanstveni suradnik (u postupku izbora u izvanrednog profesora) te predstojnik Katedre za pomoćne povijesne znanosti i metodologiju historije na Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Proučava hrvatsku srednjovjekovnu povijest i pomoćne povijesne znanosti te posebice povijest otoka Krka i hrvatsko glagoljaštvo u cjelini. Autor/koautor deset knjiga i pedesetak znanstveno-stručnih radova, urednik više zbornika te organizator znanstvenih skupova. Izlagao na brojnim međunarodnim konferencijama i znanstvenim skupovima. Član Znanstvenog centra izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo pri Staroslavenskom institutu u Zagrebu. Suradnik je Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža u Zagrebu (Hrvatska enciklopedija, Hrvatski biografski leksikon, Hrvatski etnološki leksikon, Studia lexicographica). Tajnik je Hrvatskoga nacionalnog odbora za povijesne znanosti. Glavni je urednik znanstvenoga časopisa Krčki zbornik i urednik časopisa Bašćina Društva prijatelja glagoljice u Zagrebu te član uredništva Hrvatske revije. Dobitnik je Državne nagrade za znanost za 2004. godinu.

Tomislav Galović (Nova Gradiška, 1979) graduated History, Archival Science, and Latin Language and Roman Literature at the Faculty of Humanities and So-

cial Sciences, University of Zagreb. He also completed his doctoral studies in Croatian history with a specialization in medieval history, defending his PhD dissertation Libellus Policorion – Rogovski kartular (diplomatičko-povijesna analiza) [The Libellus Policorion – Rogovian Cartulary (Diplomatic and Historical Analysis)] (2010). Since 2003, he has been employed at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, where he teaches auxiliary sciences of history and Croatian medieval history. He is currently an assistant professor and senior research associate (his election as associate professor is pending) and head of the Chair of Auxiliary Sciences of History and Methodology of History at the Department of History, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb. He studies Croatian medieval history, the auxiliary sciences of history, and especially the history of the island of Krk and Croatian Glagolitic culture in general. He is the author or co-author of ten books and approximately fifty scholarly papers, editor of several proceedings and organizer of scholarly conferences. He has spoken at numerous international scholarly conferences. He is a member of the Scientific Centre of Excellence for Croatian Glagolitism at the Old Church Slavonic Institute in Zagreb. He is an associate of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography in Zagreb (Hrvatska enciklopedija [Croatian Encyclopedia], Hrvatski biografski leksikon [Croatian Biographical Lexicon], and Hrvatski etnološki leksikon [Croatian Ethnological Lexicon], Studia lexicographica). Since 2010, he has been the secretary of the Croatian National Committee of Historical Sciences. He is the editor-in-chief of the scholarly journal Krčki zbornik [Krk Almanac], published by the Historical Society of the Island of Krk, the editor-in-chief of the journal Bašćina of the Society of Friends of the Glagolitic Script in Zagreb, and a member of the editorial board of Hrvatska revija [Croatian Review]. He was awarded the laureate of the Croatian National Science Award of the Republic of Croatia for Junior Researchers (2004).

GLIGORIĆ, Igor Marko

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Igor Marko Gligorić (1989) poslijedoktorand je na Katedri za hrvatski standardni jezik Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Bavi se ponajviše sintaksom i leksikografijom. Između ostaloga objavio je *Uzvik i veznik: vrste riječi i (nad)rečenične službe* (2018), suautor je *Velikoga rječnika hrvatskoga standardnoga jezika* (2015), pisac je nekoliko školskih udžbenika hrvatskoga jezika.

Igor Marko Gligorić (1989) is postdoctoral researcher at the Chair for Standard Croatian, Department of Croatian language and literature, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb. His main fields of expertise are syntax and lexicography. His published works include *Interjection and Conjunction: Word Classes and (Supra)syntactic Functions* (2018) and he is the co-author of the *Grand Dictionary of the Croatian Standard Language* (2015), and several schoolbooks for the Croatian language.

GRGURIĆ, Diana

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences

Diana Grgurić, kao izvanredna profesorica na Odsjeku za kulturalne studije, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci. Predaje na kulturalnim studijima kolegije vezane uz područje glazbe, intermedijalnosti i audio-menadžmenta. Suosnivačica je laboratorija za istraživanja kompleksnosti u kulturnih fenomena Cultural Complexity Digital Lab pri Odsjeku za kulturalna istraživanja (http://cultstud.ffri.hr/?p=541). Članica je International Council for Traditional Music.

Diana Grgurić, associate professor at the Department of Cultural Studies at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Rijeka. She teaches courses related to the fields of music, intermediality, and audio-management. She is the co-founder of the Cultural Complexity Digital Lab at the Department of Cultural Research (http://cultstud.ffri.hr/?p=541) and a member of the International Council for Traditional Music.

HAMERŠAK, Filip

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Dr. sc. **Filip Hameršak** zaposlen je u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža od 2001 (s prekidom 2010–14), od 2015. kao pomoćnik glavnoga urednika *Hrvatskoga biografskoga leksikona*. Leksikografski i znanstveno bavi se pretežno hrvatskom biografskom, kulturnom, pravnom i vojnom poviješću XX. st. Suradnik više časopisa, zbornika i televizijskih emisija, autor knjige *Tamna strana Marsa – hrvatska autobiografija i Prvi svjetski rat* (Zagreb 2013).

Filip Hameršak, PhD, has been employed at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography since 2001 (with a pause from 2010–14), and from 2015 as assistant editor-in-chief of the *Croatian Biographical Lexicon*. His lexicographical and scientific work mostly involves Croatian biographical, culture, legal, and military history in the 20th century. He is a contributor to many periodicals and TV series and the author of the book *Dark Side of Mars – Croatian Autobiography and World War I* (Zagreb 2013).

IVETIĆ, Nataša

Kikinda, Republika Srbija Kikinda, Serbia

Nataša Ivetić rođena je u Kikindi. Na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu diplomirala je Srpsku književnost i jezik sa opštom književnošću, završila master studije i odbranila doktorsku disertaciju, stekavši zvanje doktora filoloških nauka.

Istražuje kulturnu istoriju, istoriju biblioteka, kulturu sećanja, književnost i metodike književnosti i jezika. Objavila više značajnih radova u prestižnim naučnim časopisima. Jedan od koautora monografije Biblioteka kroz vreme: prilozi opštoj istoriji biblioteka do 16. veka. Objavila monografiju Stevo Čuturilo u kulturnoj istoriji Srba.

Nataša Ivetić, PhD, was born in Kikinda. She graduated Serbian Literature with World Literature at the Faculty of Philology at the University of Belgrade, where she also completed her master's and doctoral degrees in the philological sciences. She researches cultural history, the history of libraries, cultural memory, literature, and methodics of language and literature. She has published several significant papers in prestigious scientific journals. She is one of the co-authors of the monograph Libraries through Time: Contributions to the Overall History of the Libraries to the 16th Century. She published the monograph Stevo Čuturilo in the Cultural History of the Serbs.

JAZBEC, Ivo-Pavao

Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Geodesy

Ivo-Pavao Jazbec rodio se u Zagrebu gdje je završio osnovnu i srednju školu, nakon čega je upisao Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te završio studij grčkoga jezika s književnošću i studij lingvistike. U terminologiji se usavršavao na *International Terminology Summer School 2010* koju su organizirali Centar za prijevodne studije Sveučilišta u Beču i TermNet, nakon čega je položio ispit i postao certificirani terminološki stručnjak prvoga stupnja (ECQA *Certified Terminology Manager – Basic*). Surađivao je na projektu STRUNA u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Jedan je od osnivača i član upravnoga odbora Hrvatskoga društva za jezične tehnologije.

Ivo-Pavao Jazbec was born in Zagreb, where he finished primary and secondary school, after which he enrolled at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, and completed his studies of Classical Greek with Literature and Linguistics. He specialized in terminology at the *International Terminology Summer School 2010*, organized by the Center for Translation Studies of the University of Vienna and TermNet, after which he passed the exam and became a certified terminology expert of the first degree (*ECQA Certified Terminology Manager – Basic*). He collaborated on the STRUNA project at the Institute of Croatian Language and Linguistics. He is one of the founders and a member of the board of the Croatian Language Technologies Society.

JECIĆ, Zdenko

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Zdenko Jecić diplomirao je na Arhitektonskom fakultetu (1993), magistrirao na Građevinskom fakultetu (1999), a doktorirao na Filozofskom fakultetu (2008) u Zagrebu. Od 2000. radi kao leksikograf u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža u

Zagrebu, gdje je od 2010. pomoćnik glavnoga urednika mrežnoga izdanja *Hrvatske enciklopedije*, a od 2014. glavni urednik *Hrvatske tehničke enciklopedije*. Od 2011. naslovni je docent na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje predaje kolegije Uvod u enciklopediku i Enciklopedika. Predsjednik je znanstvenoga vijeća Leksikografskoga zavoda (2011–2017), član uredništva znanstvenih časopisa *Studia lexicographica* (2011–) i *Acta graphica* (2015–) te predstavnik Hrvatske u Međunarodnom odboru za povijest tehnike (ICOHTEC).

Zdenko Jecić graduated in architecture (1993), gained his MSc in civil engineering (1999) and his PhD in information sciences (2008) at the University of Zagreb. He has been a lexicographer at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb, since 1999, assistant of the editor-in-chief of the *Croatian Encyclopaedia* online edition since 2010 and the editor-in-chief of the *Croatian Encyclopaedia* of *Technology* since 2014. Since 2011, he has also been an assistant professor at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb, teaching Introduction to encyclopedics as well as Encyclopedics. He is President of the scientific council of the Institute of Lexicography (2011–2017), a member of the *Studia lexicographica* (2011–) and the *Acta graphica* (2015–) scientific journal editorial boards, and International Committee for the History of Technology ICOHTEC national representative (2016–).

JERMEN, Nataša

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Nataša Jermen diplomirala je molekularnu biologiju (1994) i magistrirala iz biomedicine (2003) na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Godine 2012. doktorirala je iz informacijskih i komunikacijskih znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Na istom je fakultetu završila i studij švedskoga jezika i književnosti (1996). U Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža zaposlena je od 1998. Od 2009. do 2013. bila je pomoćnica ravnatelja za razvoj, a od 2014. pomoćnica je ravnatelja za znanstveni rad i međuinstitucijsku suradnju. Bila je suradnica na nekoliko domaćih i međunarodnih projekata. Članica je uredništva časopisa *Studia lexicographica* i *Molecular and Experimental Biology in Medicine*. Od 2016. članica je Međunarodnoga odbora za povijest tehnike (ICOHTEC), a od 2019. EvalHum inicijative.

Nataša Jermen graduated in molecular biology (1994) and gained an MSc in biomedicine (2003) at the Faculty of Science, University of Zagreb. In 2012, she was awarded a PhD in information and communication sciences at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb. She also graduated in Swedish Language and Literature at the Faculty of Humanities and Social Sciences in 1996. Since 1998, she has been employed at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography in Zagreb. From 2009 to 2013, she was the assistant director for development and, since 2014, she has been the assistant director for research and inter-institutional cooperation. She collaborated on several national and international projects. She is a member of the editorial board of the journals *Studia lexicographica* and *Molecu*-

lar and Experimental Biology in Medicine. Since 2016, she is a member of the International Committee for the History of Technology (ICOHTEC) and, since 2019, of the EvalHum Initiative.

JORDAN, Peter

Austrijska akademija znanosti, Beč Austrian Academy of Sciences, Vienna

Peter Jordan rođen je 1949. u Hermagoru u austrijskoj Koruškoj. Studirao je geografiju, kartografiju i etnologiju na Bečkom sveučilištu, gdje je i doktorirao, a habilitaciju je stekao na Sveučilištu u Klagenfurtu. Radio je na Austrijskom institutu za istočno- i jugoistočnoeuropske studije 1977–2006 (ravnatelj 2002–05), te u Institutu za urbana i regionalna istraživanja Austrijske akademije znanosti 2007–14. Glavni je urednik *Atlasa istočne i jugoistočne Europe* 1989–14. Objavio je 380 znanstvenih publikacija. Specijaliziran je za područja kulturne i turističke geografije, kartografije i toponomastike. Sazivač je UNGEGN-ove Radne skupine za egzonime 2006–17; pročelnik Austrijskoga odbora za geografiska imena 2007–17., izvršni urednik *Anala* Austrijskoga društva za geografiju. Trenutačno je pročelnik ICA Zajedničke komisije za toponimiju ICA/IGU, suurednik (s Paulom Woodmanom) niza knjiga o toponimima *Name & Place* (izdano 8 svezaka).

Peter Jordan, born 1949 in Hermagor, Carinthia, Austria; educated in geography, cartography and ethnology at the University of Vienna (PhD), habilitated at the University of Klagenfurt. Worked at the Austrian Institute of East and Southeast European Studies 1977–2006 (its director 2002–2005), and at the Institute of Urban and Regional Research, Austrian Academy of Sciences 2007–2014. Editor-in-chief of the *Atlas of Eastern and Southeastern Europe* 1989–2014; 380 scientific publications; specialisations in cultural and tourism geography, cartography, toponomastics. Convenor, UNGEGN Working Group on Exonyms 2006–2017; Chair, Austrian Board on Geographical Names 2007–2017; Managing Editor, Annals of the Association of the Austrian Geographical Society 2009–2017. Currently ICA chair, Joint ICA/IGU Commission on Toponymy; Co-Editor (together with Paul Woodman) of the toponymic book series *Name & Place* (8 volumes published).

KOVAČEVIĆ, Beata

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Beata Kovačević rođena je 1994. u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2018. diplomirala je lingvistiku i grčki jezik i književnost. Tijekom studija sudjelovala je na nekoliko projekata iz područja klasične filologije, korpusne lingvistike i digitalne humanistike. Govori engleski i novogrčki.

Beata Kovačević was born in Zagreb in 1994. She graduated in Linguistics and Greek Language and Literature at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb. During her study, she participated at several projects in the field of classical philology, corpus linguistics, and digital humanities. She speaks English and Modern Greek.

KRAGIĆ, Bruno

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Bruno Kragić (Split 1973). U Zagrebu diplomirao romanistiku i komparativnu književnost te magistrirao i doktorirao iz filmologije. Od 2000. radi u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža gdje je bio urednik *Filmskoga leksikona* te pomoćnik i zamjenik glavnoga urednika *Hrvatske enciklopedije*, a i urednik i suradnik u više drugih izdanja. Od 2008. na dužnosti je ravnatelja Zavoda. Objavio je knjigu *Neke tendencije klasičnoga stila*, uredio izbor iz poezije Borisa Marune *Svijet koji znam*.

Bruno Kragić (Split, 1973) graduated Romance Studies and Comparative Literature in Zagreb, where he then attained a master's, followed by a doctor's, degree in Film Studies. He has been working at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography since 2000. He was the editor of the *Lexicon of Film* and the assistant and deputy editor-in-chief of the *Croatian Encyclopedia* as well as editor and contributor to numerous other publications. Since 2008, he has been the director of the Institute. He published the book *Some Tendencies of the Classical Style* and edited *The World that I Know*, a selection of poetry by Boris Maruna.

KRAUS, Cvijeta

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Cvijeta Kraus je leksikografska suradnica u Leksikografskome zavodu Miroslav Krleža. Od 2010. radi na izradi korporativnih web stranica Leksikografskoga zavoda i održavanju mrežnih stranica časopisa *Studia lexicographica*. Sudjelovala je u projektima financiranima natječajima Ministarstva kulture (*Digitalizacija Kataloga retrospektivne bibliografije članaka Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža*, *Digitalizacija Pomorske enciklopedije Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža*). Uključena je u projekt digitalizacije izdanja Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža te u izradu mrežnoga izdanja *Hrvatske enciklopedije* (www. enciklopedija.hr).

Cvijeta Kraus is a lexicographical associate at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography. From 2010, she has worked on the creation of the corporative web pages of the Institute and on maintaining the web pages of the journal *Studia lexicographica*. She has participated at projects funded by the Ministry of Culture (Di-

gitalization of the Catalogue of Retrospective Bibliography of Articles of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Digital Collection of Mate Ujević, Digitalization of the Maritime Encyclopedia of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography). She also participates in the project of the digitalization of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography's publications and the creation of the online edition of the *Croatian Encyclopedia* (www.enciklopedija.hr).

KRESNIK, Ivana

Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Croatian Studies

Ivana Kresnik jezikoslovka je koja se bavi poviješću hrvatskoga jezika s osobitim usmjerenjem na razdoblje novovjekovlja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Jezikoslovnim raščlambama u kombinaciji s povijesnim, pravno-političkim i gospodarskim okolnostima dolazi do objektivnih uvida u hrvatsku jezičnu i povijesnu stvarnost. U objavljenim radovima, samostalno i sa suradnicima, pridonijela je rasvjetljavanju mnogih pitanja o povijesti gramatičkih opisa hrvatskoga jezika i leksikografije, razvoju hrvatske jezične norme, pa i hrvatskoj gospodarskoj povijesti.

Ivana Kresnik is a linguist who studies the history of the Croatian language with special focus on the early modern period in northwest Croatia. Through linguistic analyses in combination with historical, legal-political, and economic conditions, she achieves objective insights into the Croatian linguistic and historical reality. In her published works, independent and in collaboration, she has contributed to resolving many questions regarding the history of grammatical descriptions of the Croatian language and lexicography, the development of Croatian linguistic norms, and Croatian economic history.

KUNČIĆ, Meri

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Meri Kunčić na Filozofskome je fakultetu u Zagrebu diplomirala povijest umjetnosti i povijest 1998, na Central European University u Budimpešti (History Department) 2000 stekla MA, 2011. doktorirala na Filozofskome fakultetu u Zagrebu (na Odsjeku za povijest) temom *Život i djelatnost obrtnika i umjetnika u rapskoj komuni u drugoj polovini 15. stoljeća*. Od 2002. zaposlena u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža. Objavila više znanstvenih radova na teme iz društvene i kulturne povijesti istočnojadranskih gradskih društava u kasnom srednjem i ranom novom vijeku, baveći se posebice umjetničkim stvaralaštvom.

Meri Kunčić graduated Art History and History at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb in 1998, attained her MA at the Central European University (History Department) in Budapest, and her PhD at the Faculty of Hu-

manities and Social Sciences in Zagreb in 2011 with the topic *The Life and Work of Craftsmen and Artists in the Rab Commune in the Second Half of the 15th Century.* She has been working at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography since 2002. She has published numerous scholarly papers on the social and cultural history of the urban societies of the Eastern Adriatic in the late medieval and early modern periods, with particular emphasis on artistic works.

KUZMAN ŠLOGAR, Koraljka

Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb Institute of Ethnology and Folklore Research, Zagreb

Koraljka Kuzman Šlogar doktorirala je 2012. godine na području humanistike, polje etnologija i kulturna antropologija na Filozofskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Institutu za etnologiju i folkloristiku od 2001., a od 2013. nacionalna je koordinatorica i predstavnica za Hrvatsku u europskom konzorciju za umjetnost i humanistiku DARIAH-ERIC. Istodobno je suradnica na više domaćih i europskih znanstvenih projekata iz područja kulturne antropologije i digitalne humanistike te autorica niza znanstvenih i stručnih radova koje predstavlja na domaćim i međunarodnim skupovima.

Koraljka Kuzman Šlogar attained her PhD in humanities, the field of ethnology and cultural anthropology, at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb in 2012. She has been working at the Institute of Ethnology and Folklore Research since 2001 and the national coordinator and representative of Croatia at the European consortium for the arts and humanities DARIAH-ERIC since 2013. She also works on many Croatian and European projects in the fields of cultural anthropology and digital humanities and is the author of many scholarly and professional papers, which she regularly presents at Croatian and international conferences.

LAPAINE, Miljenko

Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Geodesy

Miljenko Lapaine diplomirao je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na području teorijske matematike. Doktor znanosti na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu postao je obranom disertacije *Preslikavanja u teoriji kartografskih projekcija*. Profesor emeritus je od 2018. godine. Objavio je 1000 radova. Zamjenik je predsjedavajućega Povjerenstva za kartografiju Međunarodnoga kartografskog društva, predsjednik Hrvatskoga kartografskog društva i izvršni urednik časopisa *Kartografija i geoinformacije*.

Miljenko Lapaine graduated from the Faculty of Science, University of Zagreb, in the field of Theoretical Mathematics. He received his PhD from the Faculty of Geodesy of the University of Zagreb with a dissertation titled *Mapping in the*

Theory of Map Projections. He has been a professor emeritus since 2018, and has published 1,000 papers. Professor Lapaine is the Vice-Chair of the Commission on Map Projections of the International Cartographic Association, the President of the Croatian Cartographic Society, and the Executive editor of the journal Cartography and Geoinformation.

LEMIĆ, Vlatka

Sveučilište u Zagrebu University of Zagreb

Vlatka Lemić voditeljica je Središnjega ureda za arhivsku građu Sveučilišta u Zagrebu. Arhivska je savjetnica i predavač na studiju arhivistike Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Aktivno sudjeluje u više međunarodnih projekata na području informacijskih znanosti, arhivistike, kulture i digitalne humanistike (Creative Europe, Time Machine, DARIAH, AERI). Potpredsjednica je ICARUS-a i predsjednica ICARUS Hr, članica Izvršnoga vijeća EURBICA-e i EGSAH-a i Time Machine ambasadorica.

Assistant professor **Vlatka Lemić**, PhD, works at the University of Zagreb as Head of Archival Office. She is an archival counsellor as well as professor at the Archival Studies Department of the University of Zagreb. She is actively engaged in various international projects and initiatives in the field of information and archival sciences, culture, and digital humanities (Creative Europe, Time Machine, DARIAH, AERI). She is vice president of ICARUS, president of ICARUS Croatia, member of ICA EURBICA Executive Board, and EGSHAH and Time Machine Ambassador.

LEWIS, Kristian

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje Institute of Croatian Language and Linguistics

Kristian Lewis viši je znanstveni suradnik na Odjelu za hrvatski standardni jezik Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje. U znanstvenome radu usmjeren je na standardnojezičnu problematiku, osobito u području suvremene leksikografije, terminologije i normativistike. Poredbenoslavistička jezikoslovna istraživanja hrvatskoga i ruskoga jezika također su važna sastavnica njegova znanstvenog interesa, a aktivan je i u popularizaciji znanosti. Od 2013. član je Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta iz Republike Hrvatske.

Kristian Lewis is a senior research associate at the Department of Croatian Standard Language of the Institute of Croatian Language and Linguistics. In his scholarly work, he focuses standard language-related issues, especially in the field of contemporary lexicography, terminology, and linguistic prescription. Comparative Slavistic research on the Croatian and Russian languages are another topic of his scholarly interest, and he is also active in the popularization of science. He has been

a member of the Terminology Commission of the International Slavistic Committe from Croatia since 2013.

LIPP, Veronika

Istraživački institut za lingvistiku, Mađarska akademija znanosti, Budimpešta Research Institute for Linguistics, Hungarian Academy of Science, Budapest

Veronika Lipp, znanstvena savjetnica, radi na Odsjeku za leksikografiju mađarskoga Istraživačkoga instituta za lingvistiku već više od 15 godina. Radila je kao jedan od leksikografa na glavnom projektu Odsjeka, kompilaciji Velikoga rječnika mađarskoga jezika. Surađivala je na COST projektu Europska mreža e-leksikografije, a trenutačno radi na projektu ELEXIS. Postala je članom istraživačke skupine za Prikaz jezičnoga znanja u veljači 2020.

Veronika Lipp, PhD, senior research fellow, has been working at the Department of Lexicography of the Hungarian Research Institute for Linguistics for more than 15 years. The department's main project is compiling the *Comprehensive Dictionary of Hungarian*, where she worked as one of the lexicographers. She was involved in the European Network of e-Lexicography COST project and currently also works in the ELEXIS project. She became a member of the Lexical Knowledge Representation research group in February 2020.

LONČAR, Alka

Sveučilište u Rimu Roma Tre University

Alka Lončar (1994) završila je Klasičnu gimnaziju u Zagrebu (2013). Diplomirala je 2020. klasičnu filologiju na Filozofskom Fakultetu u Zagrebu na temu latinskih posuđenica u novogrčkom jeziku. Tijekom studija provela je tri semestra na studentskim razmjenama; odrađivala je praksu na Sveučilištu u Murciji, radeći kao asistent u nastavi novogrčkoga jezika, te radila na istraživanju za diplomski rad na Sveučilištu u Leipzigu. U listopadu 2020. započela drugi diplomski studij, EMLex – European Master in Lexicography u Rimu.

Alka Lončar (born 1994) graduated from the Classical Gymnasium in Zagreb in 2013, and from the Faculty of Humanities and Social Sciences at the Department of Classical Philology in 2020, with the thesis 'Latin loanwords in Modern Greek'. During her studies, she spent three semesters on student exchange programs; she did an internship as an assistant in Modern Greek classes at the University of Murcia and performed research for her master's thesis at the University of Leipzig. In October 2020, she is starting another master's degree, EMLex – European Master in Lexicography, in Rome.

MAJNARIĆ, Ivan

Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb Croatian Catholic University, Zagreb

Ivan Majnarić rođen je 1980. u Zagrebu, gdje je na Odsjeku za povijest Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu stekao zvanje profesora povijesti 2002, a na Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta istog Sveučilišta zvanja magistra povijesnih znanosti 2007. te doktora povijesnih znanosti 2012. s tezom o hrvatskom plemstvu u drugoj polovici XIV. stoljeća i prvoj polovici XV. stoljeća. Zaposlen kao arhivist-vježbenik u Hrvatskom državnom arhivu 2004–06. te kao leksikografski suradnik i leksikograf u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža, u uredništvu *Hrvatskoga biografskog leksikona* 2006–12. Od 2012. zaposlenik je Odjela za povijest Hrvatskoga katoličkog sveučilišta (HKS), od 2018. u statusu izvanrednoga profesora. Dobitnik je Državne nagrade za znanost 2018. U znanstvenom istraživanju posvetio se temama iz srednjovjekovne društvene i crkvene povijesti, intelektualne povijesti, objavljivanju arhivskoga gradiva te biobibliografskim osvrtima. Autor je dviju monografija, a suradivao je u mnogobrojnim periodicima i zbornicima.

Ivan Majnarić was born in 1980 in Zagreb. He graduated History at the History Department of the Croatian Studies, University of Zagreb, in 2002, attaining a master's degree in 2007, and a doctor's degree in 2012, with a thesis on Croatian nobility in the second half of the 14th century and the first half of the 15th century. He worked as a trainee archivist at the Croatian State Archives in Zagreb and a lexicographer at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, specifically the editorial board of the *Croatian Biographical Lexicon* from 2006 to 2012. He then worked at the Department of History at the Croatian Catholic University, becoming associate professor in 2018. He received the National Award for Science in 2018. In his scholarly research, he is devoted to topics from medieval social and ecclesiastical history, intellectual history, publishing archival materials, and bio-bibliographical texts. He is the author of two monographs and has collaborated in many periodicals and journals.

MANDUŠIĆ, Iva

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Iva Mandušić je rođena 1973. u Zagrebu, gdje je 1991. završila Klasičnu gimnaziju te studij povijesti i latinskoga jezika 1997. na Filozofskom fakultetu. Na istom je fakultetu 2006. magistrirala iz hrvatske povijesti ranoga novog vijeka, a 2020. doktorirala tezom *Povijest obitelji Drašković u 16. i prvoj polovici 17. stoljeća*. U Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža zaposlena je od 2000. u uredništvu *Hrvatskoga biografskoga leksikona*, od 2017. kao pomoćnica glavnoga urednika, a od 2012. članica je Znanstvenoga vijeća. Autorica je i urednica biobibliografskih članaka s područja političke i kulturne povijesti od XVI. do XX. st. te arheologije, etnologije, povijesti

pomorstva i geografije, a sličnim temama surađivala je i u drugim izdanjima matične kuće (Hrvatska enciklopedija, Hrvatski opći leksikon, Zagrebački leksikon, Leksikon književno-kulturnoga nazivlja, Enciklopedija Hrvatskoga zagorja). Bila je suradnica domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata te leksikografskih izdanja Latinsko-hrvatski enciklopedijski rječnik (Zagreb 2000) i Bischofslexikon der Habsburgermonarchie 1804–1918. Područje njezina znanstvenoga interesa jesu povijest ranoga novog vijeka, povijest plemstva, latinistička historiografija i crkvena povijest.

Iva Mandušić was born in Zagreb in 1973, where she graduated at the Classical Gymnasium in 1997, followed by History and Latin at the Faculty of Arts and Humanities in 1997. She attained her MA at the same faculty in 2006, and her PhD in 2020, with the thesis The History of the Drašković Family in the 16th and First Half of the 17th Century. She has been working on the Croatian Bibliographical Lexicon at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography since 2000 and as assistant editor-in-chief since 2017. She has been a member of the Institute's Scientific Council since 2012. She is the author and editor of biographical articles from the fields of political and cultural history from the 16th to the 20th century, archaeology, ethnology, nautical history, and geography, and has collaborated on other Institute publications (Croatian Encyclopedia, Croatian General Lexicon, Lexicon of Zagreb, Lexicon of Literature and Cultural Terminology, Encyclopedia of Hrvatsko Zagorje). She was an associate at many Croatian and international scientific projects as well as the lexicographical publications Latin-Croatian Encyclopedic Dictionary (Zagreb 2000) and Bischofslexikon der Habsburgermonarchie 1804–1918. Her fields of scholarly interest include early modern history, the history of nobility, Latinist historiography, and ecclesiastical history.

MARIĆ, Toni

Društvo za digitalizaciju tradicijske kulturne baštine, Široki Brijeg Society for the Digitalization of Traditional Cultural Heritage, Široki Brijeg

Toni Marić rođen je 1971. u Mostaru. Studirao na Sveučilištu u Zagrebu i Splitu. Po zanimanju je magistar elektrotehničkih znanosti. Profesionalno se bavi projektiranjem, izgradnjom i upravljanjem računalnim i telekomunikacijskim sustavima. Objavio je više radova s ovoga područja. Uposlen je u HT-u Mostar. Od rane mladosti aktivno je uključen u kulturni amaterizam i očuvanje tradicijske baštine. Jedan je od osnivača UHAKUD-a u BiH i Društva za DTKB, kojemu je trenutačno i predsjednik. Objavio je nekoliko stručnih radova o organizaciji i vođenju projekta za rad na terenu, prikupljanje, obradu, digitalizaciju i javnu prezentaciji podataka o tradicijskoj kulturnoj baštini.

Toni Marić was born in 1971 in Mostar, Bosnia and Herzegovina. He attended the Faculty of Electrical Engineering and Computing of Zagreb and has a master's degree in Electrical Engineering of the Faculty of Electrical Engineering, Mechanical Engineering and Naval Architecture in Split. His professional interests are

design, construction, and management of computer and telecommunications systems. He has published several papers in this field and is employed by HT Mostar. From an early age, he was actively involved in cultural amateurism and the preservation of traditional heritage. He is one of the founders of UHAKUD in Bosnia and Herzegovina and the Society for DTCH, and is currently the President of the Society for DTCH. Toni Marić has published several professional papers on the organization and management of projects for field work, collection, processing, digitization and public presentation of data on traditional cultural heritage. He participates in this conference as a member of the Society for DTCH.

MARINKOVIĆ-DUBLJEVIĆ, Dragana

Leksikografski centar Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Podgorica Lexicographical Centre of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts, Podgorica

Dragana Marinković-Dubljević rođena je 1977. godine u Pakracu, Hrvatska. Diplomirala je na katedri za Orijentalistiku Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, smjer Orijentalna filologija (2001). Student je doktorskih studija na Humanističkim studijama Univerziteta Donja Gorica u Podgorici, smjer Međunarodni odnosi. Radila je u nevladinoj organizaciji Alter Modus u Podgorici (2003–08), zatim kao direktor UDG Centra za strane jezike na Univerzitetu Donja Gorica (2008–17), a od 2017. radi u Leksikografskom centru Crnogorske akademije nauka i umjetnosti u Podgorici.

Dragana Marinković-Dubljević was born in 1977 in Pakrac, Croatia. She graduated Oriental Philology at the Chair of Oriental Studies of the Faculty of Philology in 2001. She is a PhD student of International Relations at the Humanities Studies of the Donja Gorica University in Podgorica. She worked for the Alter Modus NGO in Podgorica (2003–08), then as director of the UDG Centre for Foreign Languages at the Donja Gorica University (2008–17), and has been employed at the Lexicographical Centre of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts in Podgorica since 2017.

MARKOVIĆ, Ivan

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Ivan Marković (1974) izvanredni je profesor na Katedri za hrvatski standardni jezik Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Bavi se ponajviše hrvatskom fonologijom, hrvatskom morfologijom te hrvatskim jezikom XIX. i XX. stoljeća. Između ostaloga objavio je *Uvod u jezičnu morfologiju* (2012), *Hrvatsku morfonologiju* (2013), *Hrvatski rječnik stopljenica* (2016, s I. Klindić i I. Borković), *Uvod u verbalni humor* (2019).

Ivan Marković (1974) is associate professor at the Chair for Standard Croatian, Department of Croatian Language and Literature, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb. His main fields of expertise are Croatian phonology, Croatian morphology, and Croatian in the 19th and 20th century. His published works include *An Introduction to Linguistic Morphology* (2012), Croatian Morphophonology (2013), *Croatian Dictionary of Portmanteaus* (2016, co-authors I. Klindić and I. Borković), *An Introduction to Verbal Humour* (2019).

MATASOVIĆ, Ranko

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb Croatian Academy of Sciences and Arts, Zagreb

Ranko Matasović rođen je 1968. u Zagrebu. Nakon studija lingvistike i filozofije 1990. zaposlio se na Odsjeku za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 1995. doktorirao, 1996. postao docentom, a 2004. redovitim profesorom (od 2009. u trajnom zvanju). Od 2012. redoviti je član Razreda za filologiju HAZU. Bio je urednikom za lingvistiku i filologiju u *Hrvatskoj enciklopediji*. Autor je više od 150 članaka i trinaest knjiga, među kojima i *Gender in Indo-European* (Heidelberg 2004) i *An Areal Typology of Agreement Systems* (Cambridge 2018). Bavi se jezičnom tipologijom, keltistikom, slavistikom i indoeuropeistikom.

Ranko Matasović was born in 1968 in Zagreb. He studied philosophy and linguistics in Zagreb and received his Ph. D. from the University of Zagreb in 1995. He became assistant professor of linguistics in 1996 and full professor in 2004 (with tenure from 2009). He has been a full member of the Croatian Academy of Sciences and Arts (since 2012). He was the editor for linguistics and philology in the *Croatian Encyclopedia*. He published more than 150 articles and thirteen books, including *Gender in Indo-European* (Heidelberg 2004) and *An Areal Typology of Agreement Systems* (Cambridge 2018). His fields of interest are language typology, as well as Celtic, Slavic and Indo-European linguistics.

MATOVIĆ, Petra

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Petra Matović rođena je 1983. u Brežicama, Republika Slovenija. Diplomirala je 2007. klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je 2015. i doktorirala temom *Tipovi homerskih formula u Kunićevu latinskom prijevodu Ilijade* (mentor: akademik Darko Novaković). Zaposlena je kao poslijedoktorandica na Katedri za grčki jezik i književnost Odsjeka za klasičnu filologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu.

Petra Matović, born in 1983 in Brežice, Slovenia, received her MA in classics and her doctoral degree in linguistics at the University of Zagreb in 2007 and 2015, respectively. Her thesis *Types of Homeric formulae in the Latin translation of the Iliad*

by Rajmund Kunić (supervisor Darko Novaković, PhD) discussed two 18th century translations of Homer into Latin by Jesuit poets. She is currently a postdoc at the Department of Classical Philology at the University of Zagreb, Croatia.

MIHALJEVIĆ, Josip

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

Josip Mihaljević rođen je 1992. godine u Zagrebu. Diplomirao je arhivistiku i informatiku (nastavnički smjer) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 2016. Radio je kao nastavnik informatike u Školi za medicinske sestre Vrapče i Školi za primalje Zagreb. Upisao je doktorski studij Informacijskih i komunikacijskih znanosti. Godine 2017. kao doktorand dobio je stipendiju grada Zagreba za postignut uspjeh na studiju i objavljene radove te 2018. nagradu Ministarstva znanosti i obrazovanja za inovativni digitalni sadržaj. Od 1. rujna 2018. zaposlen je u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje kao doktorand na projektu *Hrvatski mrežni rječnik – MREŽNIK*. Unutar projekta razvija različite igre za sadržaje rječnika.

Josip Mihaljević was born in 1992 in Zagreb. He graduated archival science and computer science (teacher's certificate) at *the Faculty* of Humanities and Social Science in 2016 He worked as a computer science teacher in the School for nurses Vrapče and the School of midwifery Zagreb. He enrolled in a Ph.D. program at the Department of Information and Communication Sciences. In 2017 he was awarded a scholarship by the City of Zagreb for his grades and published papers. From 1st September 2018, he works at the Institute of Croatian Language and Linguistics as a Ph.D. student on the project *Croatian Web Dictionary –MREŽNIK*. Within the project, he is developing games for dictionary contents.

MIHALJEVIĆ, Milica

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

Milica Mihaljević znanstvena je savjetnica u trajnome zvanju i voditeljica Odjela za hrvatski standardni jezik u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Voditeljica je projekta *Hrvatsko jezikoslovno nazivlje – JENA* i suradnica na projektu *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik.* Urednica je časopisa *Hrvatski jezik* i članica uredništva časopisa *Rasprave.* Članica je *Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta.* Kao vanjska suradnica predavala je na Hrvatskim studijima, Učiteljskome fakultetu, Filozofskome fakultetu te Fakultetu elektrotehnike i računarstva.

Milica Mihaljević is a senior research adviser (tenure) and the head of the Department of the Croatian Standard Language at the Institute of Croatian Language and Linguistics. She is the leader of the project *Croatian Linguistic Terminology – Jena* and a project member of the project *Croatian Web Dictionary – Mrežnik*. She is

the co-editor of the journal *Hrvatski jezik* and the member of the editorial board of the journal *Rasprave*. She is a member of the *Terminological Commission of the International Committee of the Slavonic Scholars*. She taught several courses on the Faculty of Croatian Studies, Faculty of Teacher Education, Faculty of Humanities and Social Sciences, and Faculty of Electrical Engineering and Computing.

MLAKAR, Mirko

Zagreb

Mirko Mlakar, rođen 1959. godine u Splitu, znanstveni je suradnik u području humanističkih znanosti – polje filozofija. U Zagrebu je 1984. godine diplomirao političke znanosti te 2004. magistrirao i 2011. doktorirao religijske znanosti. Tri je desetljeća radio u srbijanskim i hrvatskim novinama. Objavio je petnaestak znanstvenih i stručnih radova na religijske, filozof(ij)ske i informacijsko-komunikacijske teme, velikim dijelom u vezi sa Srbijom, Srbima i pravoslavljem.

Mirko Mlakar, born in 1959 in Split, is a research associate in the scientific field of humanities, in the field of philosophy. He graduated in Political Science from the University of Zagreb in 1984 and received his master's degree in 2004 as well as his doctor's degree in religious sciences in 2011 from the same University. For three decades, he worked in Serbian and Croatian newspapers. He published around fifteen scientific and professional articles on religious, philosophical, and information and communication topics, largely related to Serbia, Serbs, and Eastern Orthodoxy.

MLINARIĆ, Dubravka

Institut za migracije i narodnosti, Zagreb Institute for Migration and Ethnic Studies, Zagreb

Dubravka Mlinarić znanstvena je savjetnica zaposlena na Institutu za migracije i narodnosti u Zagrebu. Diplomirala je povijest i geografiju na Filozofskom fakultetu i PMF-u u Zagrebu. Magistrirala je srednjoeuropsku ranonovovjekovnu povijest na Srednjoeuropskom sveučilištu u Budimpešti te doktorirala povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Područja njezina istraživačkoga interesa su hrvatska povijest u interdisciplinarnom kontekstu, povijesna geografija, demografija, migracije, kartografija i povijest okoliša. Objavila je dvije knjige i četrdesetak znanstvenih i stručnih radova.

Dubravka Mlinarić is a research adviser, employed at the Institute for Migration and Ethnic Studies in Zagreb. She graduated from the Faculty of Humanities and Social Sciences and Faculty of Science of the University of Zagreb, majoring in History and Geography. She earned her MA in Central European Early Modern History from the CEU in Budapest and PhD diploma in History from the Faculty of Humanities and Social Sciences of the University of Zagreb. The focus of her interdisciplinary research is on Croatian history of Early Modern times, historical

geography and cartography, demography, migrations, and environmental history. She has published two monographs and around forty research papers.

MRKALJ, Igor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Igor Mrkalj diplomirao je i magistrirao politologiju na Fakultetu socijalnih znanosti Karlova sveučilišta u Pragu. Trenutačno je doktorand Moderne i suvremene hrvatske povijesti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje piše disertaciju *Ljudski gubitci u Glini i glinskom kotaru u Drugom svjetskom ratu*. Autor je radova »Slovenac među Hrvatima i Srbima: Franc Žužek, župnik u Glini, 1927.–1955.« (*Pokatoličavanje Srba u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*, Zagreb 2019) i »Josif Runjanin i Lijepa naša: činjenice i interpretacije« (*Tragovi*, 2020, br. 1).

Igor Mrkalj completed his Undergraduate (BA) and Postgraduate (MA) studies in Politics at the Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague. Currently, he is a doctoral student in Modern and Contemporary Croatian History at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, with the dissertation *Human Losses in Glina and the Glina District in the Second World War.* He is the author of »A Slovene among Croats and Serbs: Franc Žužek, parish priest in Glina 1927–1955«, in: *Pokatoličavanje Srba u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj: zbornik radova* (Zagreb, 2019), and »Josif Runjanin and *Our Beautiful Homeland:* facts and interpretations« (*Tragovi: časopis za srpske i hrvatske teme*, Zagreb, vol. 3, no. 1, 2020).

MUJADŽEVIĆ, Dino

Humboldtovo sveučilište u Berlinu Humboldt-Universität zu Berlin

Dino Mujadžević završio je studij povijesti i turkologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1996. Radio je 2002–07. u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža te 2008–13. u Hrvatskom institutu za povijest. Godine 2010. doktorirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. U razdoblju 2013–17. bio je stipendist zaklade Alexander von Humboldt, istražujući u Bochumu, Lancasteru i Zagrebu. U razdoblju 2019–21. istraživač je na Humboldtovu sveučilištu u Berlinu te je voditelj struke hrvatska povijest *Hrvatske enciklopedije* Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža. Objavio je monografije *Bakarić. Politička biografija* (2011) i *Asserting Turkey in Bosnia* (2017), uredio tri zbornika te objavio više radova u međunarodnim i hrvatskim časopisima.

Dino Mujadžević graduated History and Turkology at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb in 1996. He worked at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography 2002–07 and at the Croatian Institute of History in 2013–17. He attained a PhD at the Humanities and Social Sciences in Zagreb in 2010. He received a grant of the Alexander von Humboldt Foundation, conducting research in

Bochum, Lancaster, and Zagreb. He is a researcher at the Humboldt University in Berlin (2019–21) and the editor of the field Croatian History of the Croatian Encyclopedia. He has published the monographs *Bakarić*. A *Political Biography* (2011) and *Asserting Turkey in Bosnia* (2017), edited three conference proceedings and published numerous papers in journals in Croatia and abroad.

NEKIĆ, Marina

Sveučilište u Zadru University of Zadar

Marina Nekić izvanredna je profesorica na Odjelu za psihologiju Sveučilišta u Zadru. Licencirani je gestalt i seksualni psihoterapeut. Doktorirala je psihologiju s temom tranzicije u roditeljstvu. Predaje kliničku i razvojnu psihologiju, te psihologiju ljudske seksualnosti.

Marina Nekić is an associate professor at the Department of Psychology, University of Zadar. She is a certified gestalt and psychosexual psychotherapist. She has attained a PhD in psychology, with a thesis on transition in parenthood. She teaches clinical and developmental psychology, and the psychology of human sexuality.

NODELMAN, Uri

Sveučilište Stanford, Kalifornija, SAD Stanford University, California, USA

Uri Nodelman (dr. sc. računarstva) viši je istraživač na Sveučilištu Stanford te viši urednik *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (SEP). Radi na SEP-u od 1998. te je uključen u sve aspekte projekta – planiranje, administracija, upravljanje, komunikacije, uređivanje i programiranje. Usto provodi istraživanja na polju filozofije i umjetne inteligencije. Prethodno je surađivao s Internet Digital Encyclopedia Alliance, pomažući pri strukturiranju i formulaciji najboljih praksi za mrežne enciklopedije.

Uri Nodelman (PhD, Computer Science) is a Senior Research Engineer at Stanford University and the Senior Editor of the Stanford Encyclopedia of Philosophy (SEP). He has worked at the SEP since 1998 and is involved in all aspects of the project – planning, administration, management, communications, editing, and programming. He also does research in philosophy and artificial intelligence. In the past, Uri worked with the Internet Digital Encyclopedia Alliance, helping to structure and formulate best practices for online encyclopedias.

PERAK, Benedikt

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences

Benedikt Perak docent je na Odsjeku za kulturalne studije, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci. Predaje na kulturalnim studijima predmete koji su vezani uz područje jezikoslovlja, kognitivnih znanosti i kritičke analize opojmljivanja kulturnih sustava kao i kolegije usmjerene na promicanje suvremenih digitalnih metoda društveno-humanističkoga znanstvenog istraživanja. Suosnivač je laboratorija za istraživanja kompleksnosti u kulturnih fenomena Cultural Complexity Digital Lab pri Odsjeku za kulturalna istraživanja (http://cultstud.ffri.hr/?p=541) i voditelj Laboratory for Digital Technologies in Researching Cultural Complexity (https://airi.uniri.hr/laboratories/laboratory-for-digital-technologies-in-researching-cultural-complexity/).

Benedikt Perak is an assistant professor at the Department of Cultural Studies at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Rijeka. He teaches subjects related to the fields of linguistics, cognitive sciences, and critical analysis of conceptualization of cultural systems as well as courses aimed towards promoting contemporary digital methods of research in social sciences and humanities. He is the co-founder of the Cultural Complexity Digital Lab at the Department of Cultural Research (http://cultstud.ffri.hr/?p=541) and head of the Laboratory for Digital Technologies in Researching Cultural Complexity (https://airi.uniri.hr/laboratories/laboratory-for-digital-technologies-in-researching-cultural-complexity/).

PETROVIĆ, Bernardina

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Bernardina Petrović (1965) redovita je profesorica na Katedri za hrvatski standardni jezik Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu gdje izvodi nastavu na preddiplomskom, diplomskom i poslijediplomskom studiju. Znanstveni joj je interes usmjeren ponajprije semantičkim, leksikološkim, terminološkim, metaleksikografskim i leksikografskim temama. Objavila je četiri knjige i osamdesetak znanstvenih i stručnih radova u časopisima i zbornicima radova, izlagala na osamdesetak međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova i sudjelovala u izvedbi nekoliko znanstvenoistraživačkih projekata.

Bernardina Petrović (1965) is a full professor at the Chair of Croatian Language and Literature at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb, where she teaches undergraduate, graduate, and postgraduate courses. Her scholarly interest is aimed primarily towards semantics, lexicology, terminology, meta-lexicography, and lexicography. She has published four books and around 80 scientific and professional papers in journals and conference proceedings, spoken at around 80 Croatian and international conferences, and participated in several research projects.

PINTAR, Marijana

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Marijana Pintar (Lepoglava, 1963) diplomirala je na Odsjeku za muzikologiju i glazbenu publicistiku na Muzičkoj akademiji u Zagrebu 1991. Bila je korepetitorica i glazbena suradnica u Plesnom studiju Učilišta u Zagrebačkom kazalištu mladih 1984–2000, osim kad je radila kao profesorica glazbene kulture u Trgovačkoj školi u Zagrebu 1991–92. i voditeljica Međunarodnoga kulturnoga centra Hrvatske glazbene mladeži u Grožnjanu 1994–95., a od 2000. zaposlena je u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža kao urednica za struku Glazba i balet u redakciji Hrvatski biografski leksikon (u zvanju višega leksikografa od 2014). Objavila je knjige Josip Vrhovski: skladatelj, dirigent, pedagog (Čakovec 1997) i Međunarodni kulturni centar Hrvatske glazbene mladeži u Grožnjanu 1969.–2009. (Zagreb 2009; izdano i na engleskom jeziku) te više znanstvenih, stručnih i publicističkih radova. Znanstveni interes kreće joj se poglavito u smjeru istraživanja biografija hrvatskih skladatelja i glazbenika što se najvećim dijelom odražava u korpusu od više stotina napisanih i uređenih natuknica za Hrvatski biografski leksikon.

Marijana Pintar (Lepoglava, 1963) graduated at the Department of Musicology and Musical Publications at the Academy of Music in Zagreb in 1991. She was an accompanist and musical associate at the Dance Studio at the Zagreb Youth Theatre's Academy 1984–2000, excluding the period when she worked as music teacher at the School of Commerce in Zagreb 1991–92 and head of the International Cultural Centre of the Jeunesses Musicales Croatia in Grožnjan 1994–95. She has been the editor of the field Music and Ballet at the Croatian Biographical Lexicon at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography (senior lexicographer since 2014). She has published the books Josip Vrhovski: Composer, Conductor, Educator (Čakovec 1997) and The International Cultural Centre of the Jeunesses Musicales Croatia in Grožnjan 1969–2009 (Zagreb 2009) as well as numerous scholarly, professional, and popular texts. Her primary field of scholarly interest are the biographies of Croatian composers and musicians; she has written over one hundred such entries for the Croatian Biographical Lexicon.

RADEČIĆ, Karlo

Zagreb

Karlo Radečić rođen je 1994. u Šibeniku, gdje je završio opću gimnaziju. U Zagrebu je 2019. diplomirao biologiju na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu te predavao u srednjim školama. Sudjelovao je u istraživanju novih nalazišta biljke *Cirsium candelabrum* Griseb. u Hrvatskoj (*Glasnik Hrvatskog botaničkog društva*). Godine 2015. održao je, na poziv HBD-a, predavanje *Endosimbioza i evolucija eukariota*. Napisao je originalno koncipirana i recenzirana skripta *Građevni planovi i funkcionalno ustrojstvo Metazoa s nekim evolucijskim i filogenetskim implikacijama* (dva izdanja, 2017). Od 2019. za internetski časopis *Klasika.hr* piše glazbene kritike i eseje.

Karlo Radečić (Šibenik, 1994) finished grammar school in his native city. In 2019, he graduated Biology at the Faculty of Science in Zagreb, where he taught the subject in high schools. He took part in the investigation of new localities of the plant Cirsium candelabrum Griseb. in Croatia, the result of which was published in the Journal of Croatian Botanical Society, which invited him to give a lecture, entitled Endosymbiosis and the evolution of eukaryotes, in 2015. He is the author of original textbook, The bauplans and functional constitution of Metazoa with some evolutionary and phylogenetic implications (two editions, 2017, peer reviewed). Since 2019, he has been writing music reviews and essays for the online magazine Klasika.hr.

SIMON, László

Istraživački institut za lingvistiku, Mađarska akademija znanosti, Budimpešta Research Institute for Linguistics, Hungarian Academy of Science, Budapest

László Simon, znanstveni savjetnik, već 14 godina radi na Odsjeku za leksikografiju mađarskoga Istraživačkoga instituta za lingvistiku. Radio je kao urednik i leksikograf na Velikom rječniku mađarskoga jezika. Vođa je istraživačke skupine za Prikaz jezičnoga znanja od veljače 2020.

László Simon, senior research fellow, has been working for 14 years at the Department of Lexicography of the Hungarian Research Institute for Linguistics. He worked as an editor and lexicographer of the *Comprehensive Dictionary of Hungarian*. He has been the leader of the Lexical Knowledge Representation research group since February 2020.

SMOLČIĆ, Ivan

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Ivan Smolčić rođen je 15. studenoga 1987. u Zagrebu. Prirodoslovno-matematičku gimnaziju završio je u Velikoj Gorici. Studij rudarstva na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu u Zagrebu upisao je 2008. te diplomirao 2013. U Zagrebu Poslijediplomski specijalistički studij inženjerstva materijala na Fakultetu strojarstva i brodogradnje upisao je 2013., a naslov sveučilišnoga specijalista strojarstva i brodogradnje postigao 2016. Od 2014. zaposlenik je Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža u redakciji *Hrvatske tehničke enciklopedije*. Poslijediplomski doktorski studij informacijskih i komunikacijski znanosti na Filozofskome fakultetu upisao je 2015.

Ivan Smolčić was born on 15 November 1987 in Zagreb. He finished natural sciences and mathematics high school in Velika Gorica. In 2008, he enrolled in the study of Mining Engineering at the Faculty of Mining, Geology and Petroleum Engineering in Zagreb and graduated in 2013. In 2013, he enrolled in the Postgraduate Specialist Study of Materials Engineering at the Faculty of Mechanical Engineering and Naval Architecture in Zagreb, and achieved the title of University Specia-

list in Mechanical Engineering and Naval Architecture in 2016. Since 2014, he has been an employee of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography in the editorial office of the *Croatian Encyclopedia of Technology*. He enrolled in the postgraduate doctoral study of Information and Communication Sciences at the Faculty of Humanities and Social Sciences in 2015.

STARČEVIĆ STANČIĆ, Irina

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Irina Starčević Stančić diplomirala je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, smjer Organizacija i menadžment. Od 2000. u Leksikografskome zavodu Miroslav Krleža radi na projektima Hrvatska bibliografija, Thesaurus, Hrvatski osobnik, Portal znanja, a od 2011. u zvanju leksikografa izvršna je urednica mrežnoga izdanja *Hrvatske enciklopedije* (www.enciklopedija.hr). Sudjelovala je u projektima financiranima natječajima Ministarstva kulture (Digitalizacija Kataloga retrospektivne bibliografije članaka Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža, Digitalizacija Pomorske enciklopedije Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža). Uključena je i u ostale projekte digitalizacije izdanja Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža.

Irina Starčević Stančić graduated Organization and Management at the Faculty of Economics at the University of Zagreb. She has been working as a lexicographer at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography since 2000. She has worked on the projects Croatian Bibliography, Thesaurus, Croatian Personal Database Directory, Portal of Knowledge and, since 2011, as executive editor of the online edition of the *Croatian Encyclopedia* (www.enciklopedija.hr). She has participated in projects funded by the Ministry of Culture (Digitalization of the Catalogue of Retrospective Bibliography of Articles of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Digital Collection of Mate Ujević, Digitalization of the Maritime Encyclopedia of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography). She is also active in other digitalization projects of The Miroslav Krleža Institute of Lexicography's publications.

ŠNJARIĆ, Mirjana

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences

Mirjana Šnjarić rodila se 1964. godine u Pakracu. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1992. godine njemački jezik i književnost i povijest. Doktorirala je 2018. godine obranom doktorske disertacije na temu glagolsko-imeničkih kolokacija u hrvatskom i njemačkom općeznanstvenom jeziku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Njezino područje interesa obuhvaća kolokacije u znanstvenom pisanju, općeznanstveni jezik, kolokacije u dvojezičnoj leksikografiji te seman-

tiku i leksikologiju. Sudjelovala je na znanstvenim i stručnim skupovima i usavršavanjima te objavila nekoliko znanstvenih i stručnih radova. Zaposlena je u svojstvu višeg predavača za njemački jezik za akademske potrebe pri Centru za strane jezike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Mirjana Šnjarić was born in 1964 in Pakrac, Croatia. She graduated in German language and Literature, and History, from the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb in 1992. In 2018, she acquired the degree of Doctor of Science by defending the thesis, entitled *Verb-Noun Collocations in the Croatian and German Common Language of Science* at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb. Her main research interests are collocations in science writing, common language of academia and science, collocations in bilingual lexicography as well as semantics and lexicology. She has participated in conferences and attended professional trainings. She has published several scholarly papers.

ŠTIMAC LJUBAS, Vlatka

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Vlatka Štimac Ljubas od 2006. zaposlena je u zvanju leksikografa u Leksikografskome zavodu Miroslav Krleža u redakciji *Hrvatske enciklopedije*. Od 1997. radila je na Filozofskome fakultetu u Puli (danas Sveučilište Jurja Dobrile u Puli) u zvanju asistentice za *Hrvatski standardni jezik*. Obranivši doktorsku disertaciju stekla je akademski stupanj doktora humanističkih znanosti, polje jezikoslovlje, grana kroatistika. Godine 2018. birana je u znanstveno zvanje znanstvene suradnice. Akademsku godinu 2004./2005. kao lektorica hrvatskoga jezika provela je u SAD-u, Indiana University. Težište jezikoslovnokroatističkoga znanstvenoga rada, uz interese prema leksikologiji, leksikografiji i novijoj povijesti hrvatskoga jezičnog standarda, usmjeravala je prema nazivoslovnim temama te odabiru i obradbi naziva u jednojezičnome rječniku. Trenutačno je i vanjska suradnica na Sveučilištu u Mostaru gdje u zvanju docentice predaje kolegij Uvod u leksikografiju.

Vlatka Štimac Ljubas has been working as lexicographer at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography (*Croatian Encyclopedia* editorial office) since 2006. From 1997, she worked at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Pula (today the Juraj Dobrila University) as assistant professor for the course Croatian Standard Language. Defending her doctoral thesis, she achieved a PhD in Linguistics (Croatian Studies). She was elected as research associate in 2018. She spent the academic year 2004/2005 as Croatian language editor at the Indiana University, USA. Her linguistic work, along with an interest in lexicology, lexicography, and the recent history of the Croatian linguistic standard, is aimed towards terminology-related topics and the selection and processing of terms in monolingual dictionaries. She is currently an external associate at the University of Mostar, where she teaches the course Introduction to Lexicography as assistant professor.

TASOVAC, Toma

DARIAH-EU, Berlin

Toma Tasovac je ravnatelj beogradskoga Centra za digitalne humanističke nauke (BCDH) i ravnatelj Digitalne istraživačke infrastrukture za umjetnost i humanistiku (DARIAH). Područja znanstvenoga interesa uključuju mu leksikografiju, modeliranje podataka, Inicijativa za označavanje teksta (TEI), digitalna izdanja te istraživačke infrastrukture.

Toma Tasovac is Director of the Belgrade Center for Digital Humanities (BCDH) and Director of the Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities (DARIAH). His fields of interest include lexicography, data modelling, Text Encoding Initiative (TEI), digital editions and research infrastructures.

TKALEC, Anja

Knjižnica HAZU, Zagreb Library of the Croatian Academy of Sciences and Arts, Zagreb

Anja Tkalec diplomirala je bibliotekarstvo i završila preddiplomski studij povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 2017. zaposlena je kao dipl. knjižničarka u Knjižnici HAZU, gdje aktivno sudjeluje u razvoju Digitalne zbirke HAZU (DiZbi) te u realizaciji projekata koji se bave digitalizacijom (Znameniti.hr, DARIAH).

Anja Tkalec holds a Bachelor's degree in History of Art and Master's degree in Library Science of the University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences. From 2017, she has been employed as a librarian at the Library of the Croatian Academy of Sciences and Arts. She actively participates in the development of the Digital Collection HAZU (DiZbi HAZU) and the realization of digitization projects (Znameniti.hr, DARIAH).

TOLJ, Jasmina

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb

Jasmina Tolj rođena je 4. travnja 1990. u Pakracu. U Samoboru je završila osnovnu školu, a u Zagrebu prirodoslovno-matematičku gimnaziju. Studij rudarstva na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu u Zagrebu upisala je 2008. te na diplomskom studiju geotehnike diplomirala 2013. Kao stručna suradnica za zaštitu okoliša radila je u poduzeću AAVA savjetovanje od 2014. do konca 2015. U Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža radi od 2016., gdje je zaposlena u redakciji *Hrvatske tehničke enciklopedije*. Poslijediplomski doktorski studij informacijskih i komunikacijski znanosti na Filozofskome fakultetu upisala je 2016.

Jasmina Tolj was born on 4 April 1990 in Pakrac. She finished elementary school in Samobor, and natural sciences and mathematics high school in Zagreb. She enrolled at the Faculty of Mining, Geology and Petroleum Engineering in Zagreb in 2008 and graduated in 2013 with a degree in Geotechnical Engineering. As an expert associate for environmental protection, she worked in the company AAVA savjetovanje from 2014 to the end of 2015. She has been working at The Miroslav Krleža Institute of Lexicography since 2016, where she is employed in the editorial office of the *Croatian Encyclopedia of Technology*. She enrolled in the postgraduate doctoral study of information and communication sciences at the Faculty of Humanities and Social Sciences in 2016.

TRIFKOVIĆ, Miloš

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine – ANUBiH Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina – ANUBiH

Miloš Trifković maturirao je na Prvoj klasičnoj gimnaziji u Sarajevu, gdje je 1962. diplomirao na Pravnom fakultetu. Magistrirao 1969. i doktorirao 1971. na Pravnom fakultetu u Beogradu. Radni vijek proveo na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, baveći se domaćim i međunarodnim poslovnim pravom. Bio je dekan Ekonomskoga fakulteta Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo Graduate School of Business i Pravnoga fakulteta Sveučilišta Vitez. Autor je pet monografija. Saradnik ili rukovodilac u preko 60 naučnih i više od 110 velikih stručnih projekata. Za dopisnoga člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANUBiH) izabran je 2008., a za redovnoga 2012. Od 2014. predsjednik je ANUBiH.

Academician **Milos Trifkovic** graduated from the First Classics High School in Sarajevo, and went on to study at the Faculty of Law there, obtaining his BA in 1962. He got his MA in 1969, and his PhD in 1971 from the Faculty of Law in Belgrade. He spent most of his career at Faculty of Economics and Business, University of Sarajevo researching and teaching domestic and international business law. He was the dean of the Faculty of Economics and Business University of Sarajevo, Sarajevo Graduate School of Business, and of the Faculty of Law at Vitez University. He was the sole author of five monographs, and has led or collaborated on over 60 scientific and over 110 large professional research projects. He was elected a corresponding member of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia (ANUBiH) and Herzegovina in 2008, a full member in 2012, and has been serving as the ANUBiH's president since 2014.

URQUIJO, Mikel

Sveučilište Baskije, Španjolska University of the Basque Country, Spain

Mikel Urquijo je profesor na Odsjeku za suvremenu povijest Sveučilišta Baskije (Španjolska), gdje razvija svoje predavačke i znanstvene aktivnosti od 1989. Radio je kao član istraživačke skupine Biografija i Parlament, pri čemu se bavio analizom elita kroz kolektivne biografije i prozopografsku analizu. Razvijajući ovaj rad, sudjelovao je kao istraživač na nekoliko znanstvenih projekata i ugovora, među njima kao izvršni urednik *Biografskoga leksikona španjolskih parlamentarnih zastupnika* (1810–1854), pod pokroviteljstvom španjolskoga Parlamenta.

Mikel Urquijo, University Professor in the Department of Contemporary History of the University of the Basque Country (Spain), where he has developed his teaching and research activity since 1989. His research activity is developed in the research group Biography & Parliament, in the line of research concerned with the analysis of elites through collective biography and prosopographic analysis. In developing this work, he has participated as a researcher in several research projects and contracts, notable amongst which is the *Biographical Dictionary of the Spanish MPs* (1810-1854), funded by the Spanish Parliament, of which he was executive editor.

VIDOVIĆ, Domagoj

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb Institute of Croatian Language and Linguistics, Zagreb

Domagoj Vidović rođen je 20. studenoga 1979. u Metkoviću. Diplomu profesora lingvistike i hrvatskoga jezika i književnosti stekao je u ožujku 2004. na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Od 1. rujna 2004. zaposlen je u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Doktorirao je u travnju 2011. s temom *Antroponimija i toponimija Zažablja*. Danas radi na projektima Odjela za onomastiku i etimologiju te projektima Hrvatski mrežni rječnik (MREŽNIK) i Hrvatsko jezikoslovno nazivlje (JENA) koji podupire HRZZ. Ujedno je voditeljem Odjela za onomastiku i etimologiju te metkovske podružnice Instituta. Predmetom je njegova užega zanimanja onomastika i akcentologija. Objavio je tri samostalne knjige i tri u suautorstvu te tridesetak izvornih znanstvenih radova. Članom je uredništva *Hrvatskoga neretvanskog zbornika* (od 2014. i glavnim urednikom) te časopisa *Studia lexicographica* i *Rasprave: časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*. Kao jedan od autora *Školskoga rječnika hrvatskoga jezika* dobitnik je Nagrade Grada Zagreba 2013. Dobitnik je godišnje državne nagrade za popularizaciju i promidžbu znanosti u području humanističkih znanosti Hrvatskoga sabora za 2014. godinu.

Domagoj Vidović was born on 20 November 1979 in Metković. He graduated in Linguistics and Croatian Language and Literature in March 2004 at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb. Since 1 September 2004, he has been employed at the Institute of Croatian Language and Linguistics. He received his doctorate in April 2011 with the topic *Anthroponymy and Toponymy of Zažablje*. Today, he is working on

projects of the Department of Onomastics and Etymology, as well as the projects Croatian Network Dictionary (MREŽNIK) and Croatian Linguistic Terminology (JENA), which is supported by the Croatian Science Foundation. He is also the head of the Department of Onomastics and Etymology and the Metković branch of the Institute. His subject of special interest is onomastics and accentology. He has published three independent books, co-authored another three, and authored around thirty original scientific papers. He is a member of the editorial board of the *Croatian Neretva Proceedings* (editor-in-chief since 2014) and the journals *Studia lexicographica* and *Rasprave: časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*. As one of the authors of the *School Dictionary of the Croatian Language*, he won the Award of the City of Zagreb in 2013. He won the annual state award of the Croatian Parliament in 2014 for the popularization and promotion of science in the field of humanities.

VILLA, María José

Sveučilište Baskije, Bilbao University of the Basque Country, Bilbao

María José Villa doktorirala je Suvremenu povijest s počasnom kvalifikacijom na Sveučilištu Nevade u Renu (SAD) te Sveučilištu Baskije (Španjolska). Trenutačno radi kao znanstvenica u Odsjeku za suvremenu povijest istoga sveučilišta, gdje svoju istraživačku djelatnost razvija od 2006. Usto predaje na Pridruženom centru UNED-a (Nacionalnoga sveučilišta za obrazovanje na daljinu) u Biscayju od 2019. Nedavno je izdala knjigu o feminističkom pokretu tijekom Francove diktature.

María José Villa holds a PhD with an international mention in Contemporary History from the University of Reno, Nevada (USA) and the University of the Basque Country (Spain). Nowadays she is a researcher at the Department of Contemporary History at the same university, where she has been developing her research activity since 2006. She has also been a lecturer at the Associated Centre of the UNED (National University of Distance Education) in Biscay since 2019. She has recently published a book on the feminist movement during the dictatorship of Franco.

VOJAK, Danijel

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb Institute of Social Sciences Ivo Pilar, Zagreb

Danijel Vojak radi kao viši znanstveni suradnik u Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb. Doktorirao je povijesne znanosti (2011) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je na istom području magistrirao (2006) i diplomirao (2003). Od 2005. do 2007. radio je u zagrebačkom izdavačko-grafičkom poduzeću Ibis grafika u sklopu razvojno-istraživačkoga projekta Manjinske skupine i njihova uklopljenost u postojeći sustav. Nakon toga radio je u Odjelu za medije Hrvatskoga helsinškog odbora kao koordinator projekta praćenja i analize medija (2007). Fokus njegova istra-

živanja je povijest Roma na hrvatskim područjima i to posebice u XX. stoljeću. Na tu temu objavio je šezdesetak znanstvenih i stručnih radova u međunarodnim i domaćim znanstvenim publikacijama. Surađivao je na brojnim leksikografskim izdanjima, poput Hrvatskoga biografskoga leksikona, Leksikona hrvatskoga iseljeništva, Enciklopedije Hrvatskoga zagorja, Leksikona Prvoga svjetskog rata, The Roma: An Encyclopedia of »Gypsy« Life, Culture, and Society i dr.

Danijel Vojak is a senior research associate at the Institute of Social Sciences Ivo Pilar, Zagreb. He received his PhD in History at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb in 2011, where he previously attained his MA (2006) and BSc (2003). He worked in the publishing and graphics firm Ibis grafika in Zagreb from 2005 to 2007, within the frame of the development and research project Minority Groups and their Integration into the Existing System. He went on to work at the Croatian Helsinki Committee as project coordinator for media monitoring and analysis (2007). The focus of his research is the history of the Roma in the Croatian lands, especially in the 20th century. He has authored around 60 scientific and professional papers, published in Croatian and foreign scholarly populations. He has collaborated on numerous lexicographical publications, such as the *Croatian Bibliographical Lexicon, Lexicon of Croatian Emigration, Encyclopedia of Croatian Zagorje, Lexicon of World War I, The Roma: An Encyclopedia of »Gypsy« Life, Culture, and Society* etc.

VUKADINOVIĆ, Novak

Leksikografski centar Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Podgorica Lexicographical Centre of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts, Podgorica

Novak Vukadinović rođen je 1962. u Titogradu (današnja Podgorica), Crna Gora. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Radio je u Vrhovnom državnom tužilaštvu, Državnoj revizorskoj instituciji, na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore, a od 2017. radi u Leksikografskom centru Crnogorske akademije nauka i umjetnosti u Podgorici.

Novak Vukadinović was born in 1962 in Titograd (today Podgorica), Montenegro. He graduated at the of Faculty Law, University of Montenegro. He worked at the Supreme State Prosecutor's Office of Montenegro, the State Audit Institution, the Faculty of Political Sciences of the University of Montenegro, and has been employed at the Lexicographical Centre of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts in Podgorica since 2017.

VUKIČEVIĆ, Marko

Zagreb

Marko Vukičević doktorirao je povijest 2018. godine. Istražuje teme iz vojne povijesti, povijesti gospodarstva, društvene, kulturne i povijesti svakodnevice iz druge polovice XIX. i početka XX. stoljeća. Objavio je znanstvene radove u časopisima *Kroatologija*, *Časopis za suvremenu povijest*, *Review of Croatian History* i sudjelovao je na više znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu. Kao vanjski suradnik surađivao je na više projekata s kulturnim i znanstvenim institucijama u zemlji i inozemstvu.

Marko Vukičević attained his PhD in Historical Sciences. He researches topics from Croatian history, i.e. topics from military history and the history of economics as well as topics form social, cultural, and everyday life history in the second half of the 19th and beginning of 20th century. He has published scientific papers in the journals *Kroatologija*, *Časopis za suvremenu povijest, Review of Croatian History*. Participated on several conferences in Croatia and abroad. As external associate collaborated on several projects with cultural and scientific institutions in Croatia and abroad.

WANDL-VOGT, Eveline

Austrijska akademija znanosti, Beč Austrian Academy of Sciences, Vienna

Eveline Wandl-Vogt je eksperimentalistički i futuristički mislilac i stvarateljica, osnivačica i ravnateljica instituta Ars Electronica Research, utemeljiteljica i koordinatorica projekta Exploration Space pri Austrijskoj akademiji znanosti, suradnica pri meta-Lab (at) Harvard. Primjenjuje Otvorenu inovaciju, pridonoseći Agendi 2030 i ciljevima održivoga razvoja i dobroga života putem razvijanja primijenjenih humanističkih znanosti utemeljenih na umjetnosti, usmjerenosti ka čovjeku te visokoj tehnologiji. Djeluje kao voditeljica istraživanja te inicijatorica pri raznim međunarodnim odborima, poput ALLEA, COST, DARIAH i ECSA, kao i pri tijelima za standardizaciju. Eveline je mrežna koordinatorica čija je želja stvoriti međusektorske i međuorganizacijske mreže inovacije temeljene na vrijednostima i usmjerene k ostvarenju ciljeva.

Eveline Wandl-Vogt experimentalist, futuristic thinker and maker, founding director of Ars Electronica Research Institute knowledge for humanity, founding coordinator of Exploration Space @ ÖAW, affiliate at metaLab (at) Harvard. Eveline applies Open Innovation contributing to the Agenda 2030 and the achievement of the SDGs and Good Life Goals, developing art based, humanity centered, high tech Applied Humanities. She acts as research manager and initiator on various international boards, such as ALLEA, COST, DARIAH, ECSA, as well as standarization bodies. Eveline is a network facilitator, passionate to create cross-sectoral, cross-organizational value driven innovation networks of purpose.

ŽIVIĆ, Tihomir

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Faculty of Agriculture and Food Technology, Josip Juraj Strossmayer University, Osijek

Tihomir Živić filolog je zaposlen u znanstveno-nastavnome zvanju izvanrednoga profesora na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, na kojem izvodi nastavu engleskoga i njemačkoga jezika. Od 2015. do 2018. predsjedavao je Katedrom za knjižničarstvo Odjela za kulturologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Područja njegova širega interesa su amerikanistika i anglistika, germanistika, kulturni studiji, traduktologija te znanost o književnosti, dok se u užem smislu osobito bavi digitalnom humanistikom, kulturnom poetikom i novim historizmom.

Tihomir Živić is an Associate Professor employed with the Faculty of Agrobiotechnical Sciences, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, where he teaches English Language and German Language. From 2015 to 2018, he was the chair of the Subdepartment of Library Science at the Department of Cultural Studies, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek. The domains of his broader interest are American Studies and English Studies, German Studies, Cultural Studies, Translation Studies, and Literary Criticism, with special focus on Digital Humanities, Cultural Poetics, and New Historicism.

enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi encyclopedistics 2020 – achievements and challenges

međunarodni znanstveni skup

